

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig	15 pengő
500 " "	30 " "
Földbirtokosok, bér- lők és uradalmak	60 " "
2000 " "	90 " "
3000 " "	120 " "
ezen felül	150 " "
Részenyitársaságok, szövetkezetek, vállalatok	90 P
Egyéb tagok részére évi tagdíj	10 " "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt.
A szerkesztésért és kiadásért felelős:
Buday Barna főszerkesztő.
Szerkesztő: **Rothmeyer Imre.**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 3. Telefon: Aut. 866-01.
Kiadóhivatal: Budapest, IX., ÜH61-at 25. Telefon: Aut. 899-32.

Előfizetési árak:

a. M. kir. földművelésügyi minisztérium által időnkint kiadott „Köztelek gazdasági előadások” című füzettel együtt	
OMGE-tagoknak:	
Negyed évre	6 pengő
Fél évre	11 " "
Egész évre	20 " "
Romániába:	
Negyed évre	360 lej
Fél évre	660 " "
Egész évre	1200 " "
Előfizetéseket Romániából ki- zárólagos képviselőnk: Hegedűs Irispiroda, Oradea-Mare (Nagyvárad) veszi fel.	
Elsőfizetőknek:	
Negyed évre	30 pengő
Fél évre	55 " "
Egész évre	100 " "
Jugoszláviába:	
Negyed évre	120 dinár
Fél évre	220 " "
Egész évre	400 " "
Előfizetést elfogad bármely Jugoszláviai hírlapiroda és könyvkereskedés.	

TARTALOM:

- Hemények alkonya.
- A pénz, mint mérleg.
- A bazartermelés válsága. (R. K. dr.)
- Keres a gazdaság. (F. E.)
- „Friss szántásba vagy felpedezett talajba vessük-e a búzát?” (Fóth Kálmán.)
- Zöldmező. (Tamber László.)
- A tejtermelés költsége. (Mányi Sándor.)
- A mostani angol tenyésztésért import krónikája. I. (e D. B.)
- A reszes munka. (Róth József.)
- Könyviszmertetés.
- A gazdalközönség köréből. (A rügeni rozs. Staub Elemér. — Mintapostföld. K. O.)
- A rállo és a gazdák. (alsóóri Farkas Géza.)
- A földművelésügyi minisztérium vetőmagtisztító beszerzési akciója.
- Vezes közlemények.
- Társas. kereskedelem.
- Melléklet: A magyar mezőgazdasági jövedelmességének kamatátala számtartási eredmények alapján 1927. ében. (IV. rész.)

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

Meghívó

az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságának
1929 szeptember hó 27-én (pénteken) délelőtt 11 órakor az OMGE székházának tanácstermében (IX., Köztelek-u. 3., I. em.) tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

- Az 1930 tavaszán rendezendő országos mezőgazdasági kiállítás időpontjának és kereteinek megállapítása.
- Esetleges indítványok.

Budapest, 1929 szeptember 19.

Jeszenszky Pál s. k. a bizottság elnöke.

Egyről-másról.

Remények alkonya.

Görög tragédiák hőseinek bukásához hasonló a magyar gazda sorsa. Háború, forradalmak, megszállás, az ország gazdasági egységének megszűnése, vagyonváltás, fő dreforum, valutaromlás, hitelválság tették próbára életterejét s midőn úgy látszott, hogy a föbtermelés útján mind e bajokat már-már leküzd, hálalós csapásként sújtott le rája az értékesítés válsága.

Harmadik esztendeje immár, hogy a bel- és külföldi fogyasztás csökkenése, továbbá a gazdasági önellátás eszméjétől megköttyösödött államok vámpolitikája miatt nem tud megfelelő elhelyezést találni a magyar gazda verejtékes munkájának semmi-féle produktuma sem. A modern gazdalkodás hívei a mezőgazdaság természetéhez képest gyors üzemváltással igyekeztek magukon segíteni — intenzívebb termelésre törekét át —, de ez egyszer ez sem segített. Majd a másik végletbe estek és szabadulni igyekezve a drága hitelkamatoktól, öntenzíven kezdtek gazdalkodni. Emellett azonban a gazdaság még a megnövekedett közterhekkel sem volt képes elviselni úgy, hogy végül is sokan az értékesítési spekuláció kétéltű fegyveréhez folyamodtak. A kétségbeesés szélén álló ember azonban ritkán rendelkezik a bölcs tiszta ítélletével, rosszul választ és sajnos, e fegyver valóban számos irányt vesztett gazdaságnak adta meg a közgyeleműdöfést.

Számtalan hiábavaló próbálkozás, a tömeges kudarc most már letargiába kergette a magyar gazdát. Gyűléseken, összejöveteleken még meghaladják a szörnyű állapotok siralmas feltárást, de tanácsot adni senki sem mer többé jó lélekkel. A jóakarát egymaga nem segíthet. Gazdavezérek, érdekképviseleti vezetők megrendülve állnak a dúló gazdasági világharc közepette, mert nincsen egyetlen külföldi példa sem, amely követésre intene. Még a minimális költséggel termelő amerikai farmerok mai hejzete sem irigylésre méltó és az amerikai vezető gazdasági körök is tisztában vannak vele, hogy a „Farmer Bill” csak ideig-óráig ható injekció.

De szomorú európaszerző is a gazdák sorsa és az olasz „battaglia del grano” világgá kőrült fényes eredményeit a komoly gazdasági körök ma már csak kételkedve fogadják.

Van-e hát remény, hogy a gazdasági világválság szomorú körforgásából szabaduljunk, vagy mindnyájan elpusztulunk? Mert az igények csökkentését már nem lehet tulhajtani. Még folyik a termék betakarítása és bár az eredmények nem mondhatók silányoknak, a gazda ennek semmi előnyét sem látja. Az adókat és kölcsönöket most már mulhatatlanul törleszteni kell és így az ideig gaboratermés ismét nevéteségesen alacsony áron sül ki a termelők kezéből. Chicago lelketlen játéka a magyar római előreveti árnyékát és szomorú elgondolni, hogy milliónyi magyar egész évi robotjának eredményét pár pere alatt megsemmisítik a távol nyugati város lózsdeparlettjén. És ezt semmi módon megakadályozni nem tudjuk, mert egész természetesen a világ exportjának csak 3 1/2% át teszi.

Nam lelkesezdünk a gabonamonopólium eszméjéért, sem bármiféle erőszakos beavatkozásért, de ha önéronkból képtelenek vagyunk a világverseny szorító karjaiból szabadulni, végre is az államnak kell segítséget nyújtania, hogy reményei alkonyán a magyar gazdátársadalmat megszabadítsa a gazdasági pusztulás reménytelen éjszakájától.

A pénz, mint mérleg.

Egyre több panaszt hallunk a pénzügyválság és a hiteldrágaság miatt. Felesleges volna ezen a helyen arról beszélnünk, hogy a gazdák milyen kamatterhekkel kell megküzdöniük. Ezek valósággal elképesztők. A mai kölcsönügyletekben rendszerint benne van az uzsora két kritériuma: a szorultság és az ellenszolgáltatás aránytalansága. Hiszen tudjuk, hogy az összeomlás követő nehéz időkben, amikor a hitelszükségletek az állami életben és a magángazdaságokban nagy arányokban jelentkeztek, a tőkeerők pedig fogyatékosak voltak, a hitelkiegészítésnek széles lehetőségeket kellett nyitni, ezért az uzsoratorvényhez nem térhetünk vissza. Nekünk azonban úgy rémlik, hogy a teljes szabadjára engedett hitellel túlságosan elbalkánosodott.

Nyomozgatva nagy ma a hivatalos bankráta is, de mi ez ahhoz képest, hogy mire a kölcsönpénz a vidékre, a válság által legjobban szorongatott kistermelők kezébe jut, a kamatterhek a bankráts kétszeresére rug, sőt olykor ezt is meghaladja. Olyan esetet jelentenek, hogy egy kisgazda 180 pengő kölcsön után évi 40 pengő 50 fillér kamatot fizet egy községi pénztárnak, ami csakély 23 6 százaléknak felel meg. Ilyen kölcsön nyilván nem kevésbé ártalmas a lassan 65 méregnél, nincs rá mód azonban, hogy a jótékony bankot a megszorult ember uzsoraszerű kizsákmányolása miatt felelősségre vonják. Ma már a jogállam tőrhetők tartja azt, hogy az adósról hét bört fejtessen le.

A pénz világszerte drágaságát nem tudjuk csökkenteni, azt azonban senki sem parancsolja ránk, hogy a kamatszámításoknak és a kölcsönre szorultak anyagi megrontásának a végtelenségig határt nyissunk. Nem tudjuk, mi a komoly akadálya annak, hogy az állam a szedhető legnagyobb kamatot a hivatalos kamatlábon felül bizonyos százalékban megállapítsa és ezzel megújítsa a hiányzó uzsoratlalmat. Az az érv vethető fel ez ellen, hogy a nagy kamat tőkeképzésre csábít, már pedig most az a fontos, hogy minden rendelkezésre állható tőkeerő a hitel szükségleteit szolgáltassa. Nézetünk szerint azonban nagyon kétes értéke van annak a tőkének, amely azért áll a hitel szolgálatába, hogy megnyuza a termelőt. Nagy szerencsétlenség, ha a pénz megtermékenyítő erő helyett a termelés piocájává válik. Felfordul a gazdasági élet, ha a pénz nem hasznos munkában forgatva hozza a nagyobb jövedelmet, hanem hitelzői zsákmányvadászatok útján. Ma már ott tartunk, hogy a kölcsön kamata ugyezólván minden gazdasági vállalkozás hasznát megeszi, aki tehát kölcsönt használ, az jobbgyi munkát végez, akinek pedig pénze van, az nem bölond, hogy alkotó munkára vállalkozzék, hanem felcsap bankosnak.

A kamatszabályozás mindenesetre véget vetne sok olyan vidéki kisbank megokolatlan létének, amelyek hivatásukat abban találják, hogy a méregdrágán szerzett pénzt a hálalósan megszorultaknak lehető nagy nyereséggel közvetítsék. Az ilyen kifizorgalmu és

Porzol valamint az összes kipróbált és bevált
Higosan gabonacsávázószer
Tillantín beszerezhető a
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezeténél, Budapest, V. ker., Alkotmány-u. 29. szám.

Mai számunk 28 oldal

E száma ára 40 fillér

aránylag nagy üzemi költséggel dolgozó közvetítő szervek jogosulatlanok. Nincs módjuk egy-egy kis vidék gazdáinak és iparosainak két-három lörpebank igazgatóságát kitartani. Ha már ugyanis drága a pénz, legalább a közvetítést tegyék olcsóbbá, mert a mai nyereszkeskedő hitelbiztosítók éppen azokat támadja meg létükben, akik a gazdasági válságot egyébként is leginkább szenvedik.

Tessék már végét vetni ennek a pióca rendszernek. Az elgyötört magyar mezőgazdaság az elősdiéket tovább nem bírja.

A buzatermelés válsága.

Az egész agrárvilág hangos a panaszoktól a buzáknak hirtelen esése következtében előállott válság miatt, minthogy a termelési költségeket a jelenlegi árak egyáltalán nem fedezik, hanem jóval alatta maradnak. Ugyanazok a bajok mindenütt az egész kontinensen, sőt Amerikában is.

Mi már megszoktuk azt, hogy a mi buzáink és az amerikai buza árjegyzése között 5—10 pengő legyen a különbség, illetve ennyivel alacsonyabb legyen a magyar buza az amerikai buzához. De mint halljuk, már a francia buza is panaszoktól van, hogy a belföldi buzaár és a külföldi buzaár között 10—11 pengős árkülönbség mutatkozik a belföldi gabonatermelés hátrányára. Míg Franciaországban a külföldi buzákat 40—42-50 pengőért kaphatják, addig a hazai buzákat 31-36 pengőért kapják a francia buzáktól. Ők tehát mégis megtalálhatják számításukat annál is inkább, mert náluk a hitelviszonyok jóval kedvezőbbek, hiszen ott a mezőgazdaság hitelkamata 1/3-a a miénknek. Mit szóljanak a magyar buzáknak a 14—16, sőt 20%-os kamathoz és ezzel szemben a 18—19 pengős vidéki buzaárakhoz.

Míg az amerikai földeseken, így Winnipegben, augusztus 29-én állott a legmagasabb (38 pengő) a buza ára, New-Yorkban július 15-én 32-60 pengő, Chicagóban augusztus 29-én 30-40 pengő, Liverpoolban augusztus 18-án 32-80 pengő volt a legnagyobb buzaár a legutóbbi időben, addig nálunk Budapesten július 23-án 25-45 pengő volt a legmagasabb buzaár. Ez a szédületes árkülönbség a magyar gabonatermelés hátrányára, gondolkodóba ejti a magyar gazdákat, hogy üzhető-e a magyar buzatermelés továbbra is jövedelmező, vagy sem. Az egyes európai országokban monopolisztikus törekvéseket látunk, amelyek a gazdáknak megfelelő gabonaárakat biztosítanak olyképen, hogy a termelési költségek a gazdáknak teljesen megtérüljenek.

Kétségtelen, hogy nálunk is tenni kell valamit oly irányban, hogy a gabonatermelés, amelyet a magyar klimatikus viszonyok között nem ejthetünk el, a magyar gazda részére kifizetődjön, illetve jövedelemmel járjon.

Ha megokolt ez a nagy árdíszparitás a magyar buzatermelés hátrányára, amely jelenleg fennáll a magyar buzaárak és a világgiazi árak között, akkor nincs más hátra, mint a termelési költségeket csökkenteni, szükség esetén a többletköltségek megtérítése útján. További feladat a magyar buzáknak a fogyasztó piacokig való költségeit lehetőség szerint a legmélyebbre apasztani és a spekuláció munkáját a legszűkebb határok közé szorítani.

Sok terv merült fel abban az irányban, hogy a termelési költségek csökkentését hogyan lehetne végrehajtani. Ezek közül Hadik János grófnak az a terve igéri a legnagyobb hatást, amely szerint a vagyonválságfűldék jövedelmének egy részét, évi 4 millió pengőt, a felmerülő új hosszulejárati törlesztéses kölcsönös szükséglet kamatterheinek csökkentésére kell felhasználni. Az így nyerhető segítséggel mintegy 200 millió pengős új kölcsön hatáson lüktető erőként nyomulna a mezőgazdaság vérkeringésébe. Honorálunk kell a földművelésügyi miniszter gondoskodását, aki néhány kölcsönakció révén több milliót juttatott a termelési vállalkozások támogatá-

sára, de ezek a mezőgazdasági válság enyhítésére nem gyakorolhattak nagyobb és általánosabb hatást, mint amilyent a mezőgazdasági hitelkamat leszállításával érthetünk volna el. Sajnos, az eddigi eredmények nem állanak arányban azzal az áldozattal, amelyeket a magyar mezőgazdaság felsegítésére eddig hoztak.

Most a napi sajtó szótében tárgyalja, hogy segíteni kell a magyar mezőgazdaságot, mert különben a termelő munka megbénul. A legtöbb panasz kétségtelenül a magas hitelkamat és a nyomasztó közterhek miatt tapasztalható. Ezen a vonalon kell tehát megkezdenni a magángazdaság szanálását. A föld a mai abnormális magas hitelkamatokat és közterheket nem bírja el, tehát ezeket a terheket enyhíteni kell mindaddig, amíg a mai gazdasági válság fennáll és szomzédaink gazdasági blokádját, illetőleg körülzáró gazdasági politikáját meg nem szűnik.

(K. K. dr.)

Kevés a gazdász.

A napilapok hasábjain rövidke hír jelent meg, amely aggasztó jelenséget tár fel és amely mellett szólanul elhaladni nem lehet. Ez a hír azt tartalmazza, hogy a készlethei m. kir. gazdasági akadémia most ősszel megnyitja első évfolyamára mindössze 14, szóval tizennégy hallgatót iratkozott be. Ez a jelenség mélységesen elszomorító. Amíg a többi főiskolára tördulnak a hallgatók, jelentékeny részük vissza is kell utasítani, addig a mezőgazdasági főiskola iránt való érdeklődés jelentékenyen megcsappant. Ez a jelenség Magyarországra, mint mezőgazdasági államra nézve kétszeresen szomorú.

Az ifjúságnak a mezőgazdasági főiskola iránti érdeklődése hiányát kutatva, első pillanatan talán azt lehetne gondolni, hogy a háboru alatti csökkent születési számú évfolyatokban kell az okot keresni. Ez azonban nem ok, mert ezek a lecsökkent születési évfolyatok még nem értek meg a főiskolákra, csak néhány év múlva fognak az akkor született ifjak ide kerülni.

A gazdasági akadémiák tanítási célja két irányú. Egyrészt a közép- és nagybirtokosok és bérilők fiait kell előkészíteni hivatásukra a családi birtokon, bérleten való gazdálkodásra, másrészt olyan gazdasági sarjadékok nevelni, amely az akadémiákon kellő alapismereteket elsajátítva, hivatott lesz a magyar mezőgazdaság fejlesztésére, az egyéni és ezzel a nemzeti jövedelem gyarapítására, a mezőgazdasági gyakorlati kísérletezés végrehajtására. Ha tehát a gazdasági akadémiák iránti érdeklődés megcsappant, ez azt jelenti, hogy a nagyobb birtokosok és bérilők fiait maradnak távol az akadémiákról, továbbá azok, akik esetleg hajlamot éreznének a mezőgazdaság szellemi téren való szolgálatára.

A birtokreform és a természetes elaprózódás folytán igaz, hogy a nagyobb birtokok létszáma és területaránya megcsökkent, de nem oly mértékben, hogy ennek a gazdasági akadémiák halgatóság létszámcsökkenésében ennyire vissza kellene tükröződnie. Ha tehát a birtokosok és bérilők fiait még sem mutatnak megfelelő érdeklődést a gazdasági akadémiák iránt, ennek a sajnálatos jelenségnek csak az lehet a magyarázata, hogy a mezőgazdasági szaktudás jelentőségét az érdekeltek nem méltányolják kellően, vagy hogy a jelenlegi mezőgazdasági válságban már a szaktudást is hiábavalónak vélik. Birtokosaink jelentékeny része — ugyilátszik — ma is abban a téves nyiben van, hogy lehet eredményesen úgy is gazdálkodni, ahogyan apáink gazdálkodtak, tehát a mai gazdának nincsen szüksége azokra a mezőgazdasági alapismeretekre, amelyeket a gazdasági akadémiákon lehet elsajátítani. Hogy ez a felfogás mennyire téves, ezt legjobban igazolja az, hogy a mai nehéz viszonyok között eredményt elsősorban azok a gazdaságok tudnak felmutatni, amelyek szakképzett vezetés és kezelés alatt állnak. Nem jól teszik tehát birtokosaink és bérilők, ha a mező-

gazdasági szaktudás alapismereteinek szükségese voltát kétségbe vonják, vagy éppen tagadják. A mai gazda önművelésére — éppen a küzdelmes jelen miatt — kevés időt fordíthat, nem pótolhatja tehát az elmulasztottakat. Elhivatására komolyan és szigoruan készülnie kell. Akinek hivatása a nagyobb birtokon való gazdálkodás, az a gazdasági akadémiát nem kerülheti el, ha meg akar felelni annak a követelménynek, amelyet vele szemben saját érdeke és a nemzet érdeke támaszt.

A gazdasági akadémiát látogató ifjúság másik részét azok teszik, akik a gazdasági pályára készülnének. Ez a pálya ma, sajnos, nem kecsegtető. Agrárállam létünkre a gazdasági sors iránti érdeklődés alig valami. A gazdasági pályán működők jövője teljesen bizonytalan. A gazdasági erő test és szellemi erőt fejt ki amíg munkaképes, rokkantsága, öregsege idejére azonban minden támasz nélkül marad. A társadalom minden rétegéről történt már e téren gondoskodás, csak az agrár Magyarország nem törlesztette adósságát. A kérdés nagyon röviden foglalkoztatta már a képviselőházat, határozatot is hozott, hogy erre vonatkozó törvényjavaslati mielőbb beterjesztendő, ez azonban ma is csak papírora fektetett határozat. A birtokosok maguk is óhajtják ennek a kérdésnek a rendezését, hiszen az ő érdekeik is, hogy a jövő bizonytalanságától mentes szakerék lássák el a gazdaságok vezetésének munkakörét és ennek ellenére ez a kérdés érthetetlenül nem került elő. Van gazdasági törvény, az azonban elavult és részben végrehajthatatlan úgy, hogy a szakképzett gazdasági és jogbizonytalanság hátrányát is kénytelen tűrni. El kell tűrnie, hogy avatatlanként és kontárok szorítását ki helyéből, akik még hozzá nem is „olcsó Jánosok”-ok, sőt drágák, mert a szakértelem híján — csekély kivétellel — több kárt tesznek, mint hasznót.

Ilyen körülmények között nem csoda, ha a szülők nem óhajtják fiaikat gazdasági pályára adni és nem csoda, ha az érettségizett fiatal ember nyit szemével felismeri, hogy a gazdasági pálya nem kecsegtető. A gazdasági akadémiák hallgatóinak létszámcsökkenése nagyrésztben erre is vezethető vissza. E tekintetben a legsürgősebb kormányintézkedés szükséges, ami semmi más, mint a gazdasági kérdések rendezésére vonatkozó képviselőházi határozatnak végrehajtása. Hová jutunk ha szakképzett gazdaságiakat kell majd nélkülözni? A gazdasági kar kiváló egyetemet termel, akik hazai növénytermesztésünket, állattenyésztésünket a mai magas színvonalra emelték. Nem nélkülözhetjük a hasonló kiváló utódokat, mert jórészt fajtuk fordul meg a hazai mezőgazdaság további fejlődésének sorsa.

(F. E.)

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS TRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

„Friss szántásba vagy ülepedett talajba vessük-e a búzát?”

Ilyen cím alatt annyi hozzászólás hangzott el a gazdák részéről, hogy ennek további tárgyalása már szinte hosszadalmasa is válhat, azonban nem tudom szó nélkül hagyni, hogy Bárány Ferenc és Vizsolyi Gyula hozzászólásai után saját tapasztalataimról be ne számoljak.

Sem ott, ahol a csapadék megoszlási viszonyok kedveznek, sem ott, ahol a szárazság ellen már a téli talajnedvesség megőrzésével kell küzdeni, nem lehet szabályt felállítani arra, hogy friss szántásba, vagy ülepedett talajba vessük-e a búzát.

Elpusztulnak a legyek, szunyogok, molyok, bolhák, darazsak, hangyák, poloskák, svábbogarak, tetvek!

5147/b

Hogyan növeljük a tejtermelést?

Tudományos és tapasztalati tény, hogy a tejtermelés határozottan csökken, ha a teheneket állandóan, de különösen fejés közben nyugtalanítják és kintozzák a legyek.

E súlyos bajon ma már könnyen segíthetünk, mert az állatok flitelésével a legyeket petéikkel együtt tökéletesen elpusztíthatjuk és beözönlésüket megakadályozhatjuk.

FLIT permetezése nagymértékben járul hozzá a gazdaság összes helyiségeinek egészségügyi szempontból kifogástalan állapotához, mert az összes rovarokat elpusztítja és így fertőző betegségek terjedését is megakadályozza.

Az egész földkerekség legkiválóbb állatorvosi igazolták, hogy nemcsak a vorosok, hanem tojásaik is elpusztulnak **FLIT** hatására, így az állat és a nővéryi tojók is, amelyek az állatok nyugalmát és gyarapodását, valamint gyermeküket, részefár stb. fejlődését gátolják. Emberek és állatok tökéletesen ártalmatlan.

Okvetlenül a rendkívül gazdaságos permetező segítségével fliteljünk. Kapható: 1/2 literes próbakanna, 1, 1, 4 és 20 literes kanna, **FLIT**-permetező és a nagyobb helyiségek flitelésére kiválóan alkalmas folytonos permetező.

Elő rendeléshez legalkalmasabb a kombinált **FLIT**, amely egy kartonban egy 1/2 literes kannát és egy permetezőt tartalmaz. Óvakodjunk az utánzatoktól!

Csak **FLIT** jelzésű eredeti sárga kannát fogadjunk el! Mindentől kapható!

Magyarországi központ:
PANACEA Gyógyszervegyészeti R.-T.
Budapest, VI. ker., Figyelő-utca 16. szám. Telefon: 909-48*

FLIT

Sárga kanna fekete sávval.

Közzététel
1929. szeptember

...szükséges
...A mai
...jelen
...több
...és szigorú
...a nagyobb
...akadé
...amnak
...saját érdeke

Ezt a kérdést vidékenként csupán a gyakorlat, a helyi viszonyok, a talaj és éghajlat ismerete dönti el, figyelemmel arra is, hogy a helyi viszonyok között melyik az a buza fajta, amely a legnagyobb termést adja. Utalok e tekintetben a „Köztelek” hasábjain a múlt évi szeptember 20-i 76. számban „Nemesített buza fajta és műtrágyázási kísérletek” című cikkemben ismertetett katasztrális holdankinti 16 mázsás átlagterméseimre.

Bárany Ferenc jószágigazgatóval, mint Somogy vármegyében elismert szaktekintéllyel e tekintetben teljesen egy véleményen vagyok, mert volt alkalmam meggyőződni nekem mint gyakorlati gazdának, hogy a gazdaság vezetésében nagyrészt elméleti tudása mellett mindig a gyakorlati szempontokat érvényesíti.

Minden gazdának ismernie kell a talajt, amelyen gazdálkodik és a buza fajta, amely az ottani viszonyok között legjobban beválk. Mint csattanós példára hivatkozom az Eszterházy 18-as számú buzára. Belterjes viszonyok között, telelviényes agyagban elsőrendű eredményt ad, nálam kat. holdankint 18-80 mázsás termést adott. A talaj állapotát illetően, külön magágyat kíván és azt a kérdést, hogy friss szántásba vagy ülepedett talajba vessük-e a búzát, az időjárástól, feltételezettlen a gazda helyes érzéke dönti el. Olyannak kell lenni a talajnak, aminő jó magágyat a vetés kíván.

Aki pusztán csak elméletek után indul, az a gazdaságban soha előre nem haladhat, mert az elmélet csak alap lehet a gyakorlat fejlesztésére. Azért csodálkozom Vizsolyi Gyula intéző cikkében ama kitételén, hogy a zalaszentgróti 21. sz. nemesített buzával elvetett táblán, noha társát nem kapott, mégis, Bárany felelősök ekké szerint, majdnem bokáig becsülyedt. A magyar hiszga az valja, hogy ősszel porba, tavasszal sárba kell vetni. Bokáig süllyedő talajba nem lehet ősszel búzát vetni. És különösen nem úgy, amint azt Vizsolyi Gyula a „Köztelek” folyó évi január 17. számában megjelent cikkében körüli. A műtrágya kiszórása után három napra nem lehet szuperfoszfátot és kálcitrágyát kiszórva közvetlenül vetni, hanem legalább is nyolc nap kell a műtrágya felszívódásához, még kellő csapadék mellett is. Ezt tapasztalattól tudom, mert különben a csirázási erélyt hátráltatja vagy meg is semmisíti.

Egyáltalában csodálkozom azon, hogy olyan gazdaságban, ahol 100 q zalaszentgróti 21. sz. nemesített búzát vetnek, miért pácolnak őszi ellen még ma is rézgáliccal, amikor mindenki kísérlet után maga meggyőződhet arról, hogy ez a csirázási erélyt hátráltatja és miért nem használják a legjobban bevált pácolószereket, a Tillantint, Porzolt vagy a Higosant?

Az sem tudom megérteni, miért kell a vetés előtt a szuperfoszfátot külön kiszórni, amikor a Hofherr és Schrantz magyar gyártmányú kitűnő kombinált vetőgéppel ezekben, jobban, előnyösebben, költségkíméléssel egyszerre lehet elszórni azt a búzával?

Azt hiszem, ha ezeket a gyakorlati szempontokat figyelembe vesszük, akkor akár ülepedett talajba, akár friss szántásba, de megfelelő elővetemény után kellően előkészített talajba és a jó gazda szemével figyelt kitűnő magágyba, jól csavázott és a viszonyokhoz kiválasztott vetőmagot vetünk jó vetőgéppel egyforma mélységre, vitás kérdéseinkre a kedvező választ az aratás fogja megadni.

Garé. Tóth Kálmán bérlo.

KASZÁLÓ- és LEGELŐJAVÍTÁS.

Rovatvezető: e. Dorner Béla. Zöldmező.

Állattenyésztésünk jövedelmező alapra való fektetése szoros összefüggésben áll a zöldmezővel. Utóbbinak pótlás nélküli állandó erőelvonása által oda

jutunk, hogy az anyaföld növény tápláló erőforrása lassan elapadnak, ezzel párhuzamosan a füvek tápértéke csökken és kedvezőtlen időjárás esetén (mint az elmúlt évi) a zöldmező teljesen elveszíti jövedelmezőségét. Mezőterületeink termőképességét azonban nemcsak megtartani, hanem fokozni is kell úgy, hogy rét- és legelőterületeinket is el kell látnunk a szükséges tápanyagokkal. Néhány évi céltudatos és kitartó zöldmező kultúra után gazdáink meglepő eredményeket tudnának felmutatni. Nálunk is megvalósulhatna a német gazdák szállóigéje „Grünland ist Hoffungsländ”, miáltal a sok és értékes takarmány révén fuvar- és költségmentes tápanyag állna rendelkezésünkre és az állattenyésztés, telletés és tejtermelés jövedelmezőbbé válna.

A zöldmező legfontosabb tápanyaga a trágya. Azelőtt szerény mértékben kálcitrágyával trágyázták a réteket, de nem vették figyelembe azt, hogy a rétek nagyobb részét légeny adagok által fejlesztett füvekből állanak. A nitrogéntrágyázás az elmúlt évtizedekben, az akkori műtrágya árak mellett nem volt rentabilis, azonban az utóbbi években a nitrogéntrágyák árcsökkenése és az egyidőben jelentkezett takarmányáremelkedés új lehetőségek elé állították gazdáinkat.

A tápértékek felszívódása és a fehérjeképződés a fiatal füvek első fejlődési időszakában a legnagyobb. A virágzás fokozatos előrehaladásával a fehérje képződés céljára használódik fel, bizonyos részben pedig fás szövetrostok zárják körül, miáltal a jószág az ilyen füvet már nehezebben emészti meg. A legelőről magtápanyagokat nem vonnak el és bár az elhullatott állati ürülék a legelőn marad, mégis több tápanyagot igényel a legelő mint a kaszáló, mert a legelőfüveket állandóan fiatal zsege állapotban fogyasztja a jószág és éppen ebben a fejlődési korban igénylik a növények a legtöbb tápanyagot.

Az öntözésre berendezett német legelőkön 500 mm maximális csapadék mellett a következő üzemterv van használathat: ősszel és tavasszal b6 kálcitrágyát és műtrágyát adnak, nyáron át őszi nitrogéntrágyázás s minden adagolás után 30 mm esőpermetezés folyik. A legelőre a legfiatalabb füre (Eiweisspitzen) hajtják a fejősteheneket, utána jön a növendékmarha, ezt követi a nitrogéntrágyázás és a 30 mm-es eső. A sorrend: tehének, növendék, légenyviz többször ismétlődik. Közben állandóan jár a trágyalepény-elosztó borona.

Vannak műtrágyák, amelyek mint sok a talaj struktúrájára és a baktériumokra erősebb adagolások esetén káros befolyással vannak. Ezek a hátrányok istállótrágyák, hügylé adagolása és bizonyos mértékig meszesítés által kiegyenlíthetők. Az istállótrágya szerves anyagaival és saját baktériumflórájával erős szántóföldi alkalmazása folytán ritkán jöhet tekintetbe. A mész a kártékony és mérges anyagokat a talajban kiegyenlíti és szabályozza a szerves humuszanyagok képződését. Nagy fontosságu a füvek és pillangósnövények meszszükséglete az ásványi anyagcsere kedvező befolyalása miatt. A mész a növények fejlődésekor fiziológiai szempontból feltétlenül szükséges, mész hiányában a növénysejtek képződésükben gátolva vannak. Kémiai vonatkozásban felosztja a szerves és szervetlen anyagokat, semlegesíti a humuszsavakat és az anorganikus savakat. Fizikailag befolyalolja a talajkolloidok tulajdonságát, amelyek viszont a talaj struktúrájára és összetételére hatnak és előmozdítja a talaj szellőzését, felmelegedését és víztartósságát. Végül értékes biológiai hatással van a baktériuméletre. A zöldmező meszszükséglete változó, a pillangósnövények többet igényelnek, mint a szálfüvek, vagy a meszkerülő gyomok (lósóska, moha). 1000 kg szőna 10-20 kg meszet tartalmaz. A meszadagok mennyisége és minősége a zöldmező struktúrájától függ. Nehéz, kötött talajoknál, talajjazítóképeségénél fogva, elsősorban az égetett mész jön számításba. Középkötött és könnyű talajoknál, amelyeknél nem annyira a fizikai

struktúra javítására, hanem inkább mint növény tápanyagot használjuk a meszet (vegyi és biológiai folyamatok elősegítése céljából) a szénsavas mész jón figyelembe. Az égetett mész nagymérvű használata könnyű talajoknál azért nem okszerű, mert ez utóbbiak humuszkészletét erősen megtámadja és könnyen kimeríti. A mesztrágyázás száraz őszi napokon, októbertől-februárig eszközölendő, árvizes réteken korán tavasszal, az árvizek elkerülése miatt. Általában jobb kisebb adagokat rövidebb időközökben adni. Középerős adagnak vehető holdankint 8-12 q mész. Legjobb eredményekre a komposztban kezelt mész vezet.

Gazdasági területeink között a zöldmező használja ki legjobban a hügylé légenyét. Zárt álladék által gyorsan és egészben felszívja, a füvek hosszabb vegetációs tartama alatt hízósítja a trágyalé teljes kihasználását. Miután a trágyalé a határos légeny nagyrészt szénsavas ammoniak alakban tartalmazza, a szokásos kihordások által a légeny tetemes része elillan. Tőzeg és komposztal kezelve hatása sokkal értékesebb, ilyen alakban a talaj struktúrájára is előnyösebben hat. Alkalmazási időpontja ősz és tavasz, kellő elővigyázattal más időszakban is használható. Nyáron csak a 4-8 hetes beérett hügylé használható, nehogy a gyep elégjen. Friss trágyalé heves nyári napokon kihordva feltétlenül kárt okoz. A nyári kihordás tehát csakis kerül, felhős időben végzendő, miáltal a lepörkölés veszélyét elkerüljük, a légenyvesztés kisebb, hatása jobb, különösen ha közvetlenül kihordása után a trágyalé nitrogénje csapadék által gyorsan a fügyökerekhez kerül. Az állatok ebben az esetben inkább fogyasztják a fű utánhajtásait, mint a nagyobb sőtartalommal rendelkező, trágyaléval kezelt legelők első hajtásait. Ujjonnan létesített zöldmezőn az első két évben a rétek korai egyomósításának veszélye miatt nem tanácsos a hügylé alkalmazása. Közepes átlagban 80-120 hl használható, amely mennyiség 30 kg légenynek felel meg.

Kálcisók és foszfátok nélkülözhetetlenek a zöldmezőn. Előmozdítják a pillangósok fejlődését és ellensúlyozzák ezáltal a fűnemeket korlátozó, de szükséges nitrogéntrágyázást. Kálcitrágyákból a gyakorlatban csak kőféltet használunk. A 12-15% ot tartalmazó kaimitot és a 40% os kálcisót. Hogy kevesebb sómennyiség jusson a talajba, tanácsosabb a 40%-os kálcisó használata. A szokásos kaimit adag 2-5 q, a 40%-os kálcisóból 80-200 kg.

Foszfátrágyákból elsősorban a Thomas-salak 16-17% citromsavban oldható foszforsavval és a szuperfoszfát 18% vízben oldható foszforsavval jön tekintetbe. Mivel a Thomas-salak mésztartalma a 45-50%-ot is eléri, leginkább ezt használják, hogy a talajban levő humusz ésszénsav jól feloldódjon. Abban az esetben, ha az őszi vagy téli foszfátrágyázás elmarad, a szuperfoszfáthoz fordulunk, amely gyors oldhatósága miatt idején hat. Nagybbr mértékben alkalmaznak esontlisztet 20-30% foszforsavval és 0.5-4% légenytartalommal, azonkivül Rhenania-foszfátot 25% citrát oldható foszforsavval. Előbbi tartósan, de lassan ható, utóbbi egyenrangú a szuperfoszfáttal.

Míg a pillangós növények gumós baktériumok segítségével a levegő szabad nitrogénjét asszimilálják és hasznosítják, addig a fűfélék, fehérjeképződés céljából, csak kötött légenyt — még pedig salétromalakban — használhatnak fel. A pillangós növények légenyadagolás esetén ezt a tápanyagot fogyasztják a költségmentes levegőnitrogén rovására. Az eddig szokásban volt kisebb nitrogén adagok nem vezetnek kellő eredményre. Ez okból feleslegesnek tartották a zöldmező nitrogéntrágyázását.) Csak akkor értek el lényeges terméstöbbletet és nagybbr

*) Sőt! Sem én, sem más magyar gyakorlati mezőszakértő nem mondottuk, hanem éppen ellenkezőleg a mező nitrogéntrágyázását hangoztattuk mindig a legfontosabbnak. Rovatvezető.

Telefon: József 463-65

Sürgőnycim: MAUTHNEREK

MAUTHNER MAG 55 ÉV ÓTA A LEGJOBB!

MAUTHNER ÖDÖN magtermelő és magkereskedelmi r.-t., BUDAPEST

AJÁNL: pannonbűkkönyt, szőszősbűkkönyt, fűmagot stb. VESZ: lucernát, lóherét, fehérherét, szőszősbűkkönyt stb.

Díszes új ŐSZI ÁRJEGYZÉK — mely hollandi jácint- és tulipánmagokat is tartalmaz — ingyen és bérmentve.

olyan melléktermények, amelyek előállításával nem csökkentem a föld fő hasznát.

Inkey báró a takarmányoknak a szérűhelyekről a takarmányozó helyiségbe való befuvarozására egész éven állandóan használt, úgynevezett „takarmányos fogatok” költségeit nem fogadja el, mert szerinte a behordás költsége a takarmány árában már benne foglaltatik. Talán nem fejeztem ki magam helyesen a lételemnél a takarmányos fogatoknak vette azokat is, amelyekkel a mezőről betakarítottam. Répának, szénának a szérűskertből, zöldtakarmánynak a kútról a takarmányozás helyére való fuvarozására szolgáló és mind a két tehenészetem céljaira külön-külön beállított takarmányos fogatok önköltségei kétszázötven forint az alaptakarmányozás terhére esnek és szerintem külön felszámíthatók is. Tulzának ez talán azért sem mondható, mert például a jégszerzés és tejtűzés esetleges költségeit külön nem is vettem számításba.

Igaz van Inkey bárónak abban is, hogy a 10%-os selejtezés tulajdonképpen kevés. Ez átlagban mintegy 12% ra vagy még többre is tehető, mégis, hogy csak 10% ot vettem fel, annak oka, hogy a hozzávetőleg teljes aron értékesített fejősteheneket nem számítottam a mustrák közé. Ez a magyarázata annak is, hogy a kétszázötven forint selejtes anyag csak 200 P átlagon értékesült, mert ide számítottam a kényserlevágásokat, elhullásokat is. Viszont a szarazra állítás után külön hibába kerültek egyedeket nem a hizlalás utáni értékesítéssel állítottam be, hanem természetesen csak a hizlalásba állítás idején bíró alacsonyabb értékkel. Így bizonyítványt érhető a 200 pengős alacsony selejt értékelésé.

Eppen a tárgyilagosság védelmében, az elmondottak számbavétele után a számított 36,250 P üzemi költségű realis számítással csak a már fentebb említett 2610 pengőt tudom levonásba hozni. Ez pedig az üzemi költségű számítás lényegén alig változtat.

Üzemköltségekről lévén szó, a tárgyalt adatok természetesen a különböző viszonyok mellett különbözőképpen alakulhatnak. Hogy mennyire tudatában voltam ennek, annak bizonyítására hivatkozom arra, hogy a tejjáadásági bizottságban tartott előadásomban előrebozsatottam, hogy „annak megállapításával, hogy miibe kerül 1 kg tej előállítása akarmányon rendszer vagy évi fejési átlag mellett, nem kívánok foglalkozni, miután tudjuk mindannyian, hogy ilyen tehenészeti mérlegek (tehát a szóba hozott számítások is) felállítása nagyon függ az egyéni felosztástól, céloktól és szempontoktól (és helyi viszonyoktól is).”

Elismerem, hogy Inkey Pál bárónak még egy nagyobb tételnel is igazza van. Nem jartam el ugyanis helyesen, amidőn a borju hasznát nem az alaptakarmány után nyert tej előállításából vontam le. Ez 7088 pengőt jelent, amihez hozzáadva a már említett 2610 pengő kevesebb rezsit, összesen 9708 pengő az az összeg, amely még az alaptakarmányból nyert tej javára esik, miáltal ennek előállítására 4 fillérrel csökken, amit egyformán alkalmazva a nyári és téli tejre, a kető együtt nem a kimutatott 32-8, hanem 28-8 fillérbe került literenkint. Az alaptakarmányon felüli tej viszont 0-8 fillérrel drágul, vagyis 14-3 fillér lesz.

Kétszázötven forint a fenti részletek a lényegét nem igen befolyásolják, bár Inkey Pál bárónak az eddigiekben tárgyalt észrevételeit számszerűleg kifejezve több, mint 50% kal magaméva tettem. A vitát egészen más, sokkal lényegesebb kérdés dönti el. Inkey báró véleménye az, hogy az általa javasolt és gyakorlatban is alkalmazott tejtermelési üzem ugyan kevesebbet termel, de szerinte kisebb költséggel. Ha Inkey bárónak ebben igazza is lenne, ez még mindig nem azt jelentené, hogy a fokozott termelés kárral jár; csak azt, hogy én drágán termeltem a többletet. Amit mi Szentlőrincen talán nem elég takarékosan érünk el, mas okoszerűbben többlet termelő bizonyára olcsóbban is el tud érni. Viszont, ha Inkey báró

olcsóbban termel, mint én, az még nem jelenti azt, hogyha még többet termelne, nem lenne termelése még olcsóbb. Az a körülmény tehát, hogy én drágábban, 6 olcsóbban termel, amivel Inkey báró álláspontját alátámasztja, még nem bizonyíték a fokozott többletermelés jövedelmezősége ellen. Ne vegye azonban Inkey báró rossz néven, ha alantakarmányt azt igyekszem bizonyítani, hogy én olcsóbban termeltem, mint ő azt kiszámította, sőt ő sem termelt nálam olcsóbban. Ennek bizonyítására elsősorban „a szegény elméleti 4 liter tej” ügyét kellene egymással tisztáznunk. A leghatározottabban kétségbe vonta Inkey, hogy a közölt alaptakarmány „mellől csak napi 4 liter tejet adnának teheneim (téli alaptakarmány után 4, nyári zöld alaptakarmány után 8 liter tejet mutatam ki). Wellmann Oszkár dr. multikori rovatvezetői megjegyzését Inkey báró is valószínűleg osztja azzal a hozzáadással, hogy jó tejlésre hajlamos tehen mindíg több tejet ad, mint amennyi az adagolt tápanyagoknak megfelel és ezért a tejhozamnak a takarmányadagok által való bizonyos mértékben túl honorálása nem kifizetendő. Én is csak addig honorálom több takarmányadagolással az arra többé-kevésbé reagáló teheneket, amíg az rentábilis. Mihelyt a reakció csökken, megfelelő ellenőrzés és vezetés mellett könnyű az adagolás leállítására. E tekintetben csak ott van közöztünk különbség, hogy Inkey báró a takarmányok emelését 23 literes tejhozamra maximalja a legjobb tehennél is, míg én rentábilisnak tartom elég sok egyednél lényegesen feljebb is menni. Viszont elismerem, hogy tulzasan menni az úgynevezett erőltetett termelés során nem helyes.

Visszatérve az elméleti 4 literre, Inkey báró a fent említett egyedi hajlam hangsúlyozása mellett helyesen hivatkozik arra, hogy a tápanyagszükséglet 1 liter tej előállítására átlag 0-06 kg emészthető fehérje, 0-245 kg keményítőérték mellett. Ha pedig ez helyes — amint hogy így van —, akkor 625 kg átlag súlyu teheneim kondíció fenntartási szükségletét figyelembe véve, a kimutatott alaptakarmányom száraz etetésére mellett csak 4, zöld etetés mellett csak 8 liter tejhozamra volt elegendő. Ezt mondja az elmélet és én hiszem, hogy ezzel ellenkezik a gyakorlati tapasztalat. Olyan tejesű tehenek, mint a szentlőrinciek, az alaptakarmány mellett adnának többet is, mint 4, illetve 8 litert, talán tovább, mint Wellmann Oszkár dr. tanítja, de talán mégsem addig, mint Inkey Pál azt gondolja. Semmi esetre sem ad infinitum. Bajos erre nézve nekem Szentlőrincen pár tehenével tartós kísérletet beállítottam, mert ha gyengébb hajlamu egyedeket állítanak a kisérlet céljaira, nem lennék tárgyilagosa, viszont a jobbkat sajnálom lerontani, mert azt már tudom, hogy nehéz, ugyazólván lehetetlen a lerontott egyedek megjavítása. Ez az oka különben annak is, hogy több olyan gazdatársam van, aki azért nem követ, mert már elrontott tehenészetük esetleg évekig tartó feljavítására szükséges türelmük hiányzik. Összevetve az elméletet a gyakorlattal, úgy gondolom, hogy teheneim egyedül az alaptakarmány mellett talán hosszabb ideig is adnának átlagban 4 illetve 8 liternél többet, de ugyanakkor bizonyos vagyok abban, hogy nagyon sok uradalmi tehenészett volt és van olyan, amelynek átlagos tejlése a tárgyalt alaptakarmány etetésére ellenére sem éri el a fenti hozamot. Nem szabad azt sem elfelejtenünk, hogy ha az inkriminált hozamokról beszélünk, mindenkor istállóátlagról és nem fejési átlagról van szó. Ha nincs az elmúlt évhez hasonló szárazság, a téli száraz etetés idejével egyforma a nyári zöld takarmányozás ideje. 4, illetve 8 literes atlaggal számítva ez évi 2200 (1480 + 720) kg tehenészeti atlaghozamnak felel meg. Sajnos, nálunk még sok tehenészet van olyan, amelyik még azt sem éri el, bár az általam említett alaptakarmányt, vagy azzal egyenértékűt, vagy annál többet is etetnek. Ennek bizonyítására hivatkozom az Alsódnunántuli Szarvasmarhatenyésztő Egyesület ellenőrzése alatt álló több tehenészetre, amely az 1926/27. téli félévben

a napi 4 liter átlagfejtést alig érte el. E tehenészetek hivatalos helyről szerzett adatai a következők: 7 sz. tehenészet megetetett 6577 kg emészthető fehérjét, 49824 kg keményítőértéket és termelt 5343 tehénlétiszámmal 38805 kg tejet. 6 sz. tehenészet megetetett 3363 kg emészthető fehérjét, 27698 kg keményítőértéket és termelt 349 tehénlétiszámmal 25292 kg tejet. 15 sz. tehenészet megetetett 1292 kg emészthető fehérjét, 13171 kg keményítőértéket és termelt 1592 tehénlétiszámmal 10455 kg tejet.

Ez adatokból kiszámítható, hogy a 7. számú 172 gramm fehérjét és 13 kg keményítőértéket, a 6. számú 133 gramm emészthető fehérjét és 11 kg keményítőértéket végül a 15. számú 124 gramm fehérjét és 126 kg keményítőértéket használt fel 1 kg tej előállításához és termelt a 181 téli nap alatt 726, 725 és 657 kg tejet. Volt egy negyedik is, amely 678 kg-ot és még négy tehenészet, amelyek csak 900 kg körül termelt. Az első kető éppen napi 4 litert termelt, a harmadik és negyedik még annyit sem, pedig nem lehet azt mondani, hogy nem adagoltak elég takarmányt.

Tudom jól, hogy ezekben a tehenészetekben mas oka is lehet az alacsony tejlésnek, de meg kellett említenem őket annak bizonyítására, hogy az említett alaptakarmányozás mellett nem lehet feltételezni, még gyakorlatilag sem, hogy az elméletinél tartósan több tejet nyerjünk. 1925 ben az én tehenészetemben is, ahol jók a tehenek, fele annyit fejtem, mint most, mert nem etettem megfelelően. Az alacsony, 4 literes téli istállóátlag a gyenge alaptakarmányozás mellett tehát valóssággá lesz, ha csak az alaptakarmányt adagoljuk, még ha jól kitenyészett és kezelt tehenészetben átmenetileg több eredmény is mutatkoznék.

Az elmondottak miatt kell megmaradnom legjobb meggyőződéssel amellett, hogy az alaptakarmányon felüli egyedi takarmányozás és egyedi helyes kezelés, kitűgyeltetés stb. eredménye a többlet tej. Nem állítom ezzel azt, hogy csak jól, vagy többlet kell takarmányozni és ezzel elég is van téve minden követelménynek, de állítom, hogy enélkül kárba veszne minden emellett szükséges, helyes és okos szerű kezelés.

„A jó tehen mindig többet ad, mint az adagolt tápanyagnak elméletileg megfelel” mondja Inkey báró gyakorlati tapasztalatai nyomán, miután pedig az én teheneimet jónak veszi, ebből következnek, hogy azoknak a téli takarmány után nem az előírás szerinti szegényes 4 liter istállóátlagot, hanem annál többet kell adniok. Így a többletetetés eredménye nem a 4 liter, hanem egy magasabb hozam utáni nyeredék lenne.

Ebben csak azért lehet elméletileg igazza, mert jónak vélelmezett teheneimet állandóan jónak is kívánom fenntartani, leromlással járó tulzott kihatással nem rontom meg őket.

Ebből a feltevésből kiindulva, nálam talán tényleg némileg felemelhető lenne az alaptakarmány javára eső tejmenyiség, ami természetesen maga után vonja a többlet takarmány javára elszámolt tejmenyiség csökkenését. Hogy ez gyakorlatilag mire értékelhető, nehéz lenne kiszámítani. De a dolog lényegét ez sem érintené, mert mindaddig, amíg az adagolt pótabrak és a több tejjel járó egyeb, de minimális kiadás kevesebbe kerül, mint az azzal előállított tej értéke, addig nemcsak érdemes és szabad, de kell is pótabrakot etetni.

Miután pedig a mult évi árak mellett nálunk például 140-150 g emészthető fehérje ára felelt meg 1 liter tej árának, ha még az előirt 60 g emészthető fehérjénél többet is fordítottam volna 1 liter tej előállítására, a jelzett mértékig ez rentábilis lett volna.

Inkey báró szerint 1 liter tej előállítására felhasználtam 0077 kg emészthető fehérjét a szaktudósok által átlagosan előirtott 0060 kg-mal szemben. Ebből is következtetni, hogy etetésem nem volt takarékos és ezzel is alátámasztva látja, hogy a jelenleg di-

Száraz az időjárás, minden nedves csávézás veszélyes!

A vetőmagvak csávézásához csak **PORZOL** porpác használható.

PORZOL porpácolás: vetőmagmegtakarítás, többletermés, üszögmentesség!

Vigyázzon a névre! A **PORZOL** szine vörös, mást ne fogadjon el.

CHINOIN

UJPEST

et,

elyi Fekete-
00 kg-kint:
P 1-90
P 2-10
P 2-30
P 3-14

berlete
utca 14.

vatos, tulzott versenynek hódolva, nagy tejelési állagaimat drágított termeléssel értem csak el. Számításra téves lévén, az abból levont következtetés sem helytálló.

Tény ugyan, hogy a szárazonállási időt és kítőgyeltest is beleszámítva, 77 g emészthető fehérje esik 1 liter tejre, de ha a szárazonállási idő alatt fogyasztott és nagyrészt kítőgyelésre felhasznált emészthető fehérjét levonom az összesből, úgy a tejelési idő alatt etetett emészthető fehérje nem több, mint körülbelül 60 g 1 liter tejre. A szaktudósok a tápanyagszükségletet pedig így értik, miért is az elmélet gyakorlatilag is helytálló. A felhasznált keményítőértéket illetőleg még arra is hivatkozom, hogy teheneim súlya is állandóan emelkedett évek óta, amint arra előadásomban nyomatékosan rámutattam. Ezt a hasznos körülményt — ami természetesen a zsírosodásig nem terjedhet — szintén nem szabad figyelmen kívül hagyni annak megállapításánál, hogy takarékosan vagy drágán termeltem-e. A csicsói és a szentlőrinci tehenszét tavalyi üzemi eredményének egymással való összehasonlítása azért nem lehetséges, mert míg mi teheneinket kivétel nélkül folyton csak mintegy 100 napig tartuk zöldtakarmányon tartani, addig Inkey bárónál az olcsó nyári zöld etetés hét hónapig tartott.

1928-ban elfogyasztottak Inkey báró tehenszétében 294946 kg emészthető fehérjét a zöldtakarmányban kapott fehérjén kívül. A téli takarmányozás 155 napja alatt életfenntartásra felhasznált a kb. 550 kg állagsúlyúknak feltételezett 222 darab tehén 94618 kg emészthető fehérjét. Ha ezt levonom a fenti mennyiségből, 200318 kg fehérje marad a tejtermelésre. Abból a feltételezett kiindulva, hogy nyáron csak zöldtakarmányt etetett, a tejtermelésre fennmaradt 200318 kg fehérjét a téli takarmányozás alatt elfogyasztottak veszem fel. (Ez a feltételezés, mint később látni fogjuk, a fehérjefelhasználást nem érinti).

Mint Inkey gondosan ügyel arra, hogy tehenei a takarmányt csak tejtermelésre és ne a kondíció javítására fordítsák, ezenkívül kítőgyelésre se szán külön takarmányt, tulajdonképpen az 50 g-ban előírt fehérjét kellene ott 1 kg tej előállítására számolni. Mégis 60 g-ot számolok, mert Szentlőrincen is így tettük és mert tudom, hogy ez a gyakorlatban a valószínű felhasználás. Így számítva pedig a 200318 kg emészthető fehérjéből 33386 liter tejet kellett kapnia (50 g-mal számítva 40060 liter).

Az 1928. évben a tejtermelés 61477 liter volt. Ha ez összegből a most említett 33386 liter tejet levonom, 28091 liter olyan tej marad, amelyet a nyári zöldtakarmányból nyert. A 210 napos nyári takarmányozás alatt egy-egy tehénre csak napi 6 kg tej jut. Ebből következik, hogy a téli takarmányozásnál az alaptakarmányból is csak az előírt 60 g-nak megfelelő tejmennyiséget kapta, mert különben a közölt 61477 liternél több tejet kellett volna termelnie. Megjegyzem, hogy amennyiben az elszámolt 200318 kg emészthető fehérjéből egy részt nem télen, hanem nyáron használt volna fel, az sem változtat a dolog lényegén. Ha ugyanis az abrak egy részét a nyári takarmányozásra számolom el, akkor ennek megfelelően a tej egy részét is a nyárinak kell vennem, miáltal a téli takarmányozásnál kevesebb fehérje marad ugyan, de ugyanolyan arányban kevesebb tej is. Marad tehát ez esetben is a 60 g-os értékesítés. Az is lehetséges, hogy nyáron többet kellett egy-egy tehénnek 6 kg tejjel egyedül a zöldtakarmányból is termelnie. Ha pedig ez tényleg úgy lenne, akkor a közölt adatok alapján kiszámítható, hogy viszont a téli tej előállításához 60 g-nál több fehérje használtatott el.

Mind ezekből kitűnik, hogy az én tehenszetem évi átlagban a fehérjét nem értékesítette rosszabbul, mint a csicsói tehenszét.

Meg lennék elégedve, ha az elmondottak alapján sikerült Inkey Pál bárót legalább bizonyos mértékig

meggyőzőm arról, hogy az én termelési módszerem — ha vannak is kétségek — és a jövőben talán még orvosolható hibái —, nem mondható erőltetett termelésnek és nem a divatnak kívánok vele hódolni. A súlypont abban nem is a többtermelésen, hanem a rentabilitáson van. Ugy cselekszem tehát, ahogy éppen 6 cikkem legvégén előírta: „A gazdák helyes törekvése legyen megtalálni azt a mértéket, ameddig a tejtermelés fokozása olcsóbbítja és nem drágítja a termelést.”

Mándy Sándor.

Mint hogy a szarvasmarhahizlalásnak igen kedvező körülményei a mai nehéz gazdasági viszonyok között — kedvező tejertermelési viszonyokat feltételezve — a jól vezetett tehenszétnek nagy a jelentősége, mert a gazdaság trágárszükségletét fejőtehennel lehet legolcsóbban biztosítani. A tehenszét akkor lehet legelőnyösebb, ha a tehének tejelőképeségét célszerűen tudjuk kihasználni és bőven tejelő teheneket tartunk.

A tehenszét fenntartása minden egyébtől eltekintve, főképpen takarmányozási költséggel jár. A takarmányozási költséget két részre lehet bontani: az első rész az életfenntartási, mondjuk takarmányozási rezsiköltség, amely minden körülmények között körülbelül egyformán terhel minden tehenszétet. A takarmányozásnak ezt a költséget a tehén nem hálálja meg tejtermelésével. A második rész az a költség, amelyet a tulajdonképpen tejtermelés igényel. Ha a tehén kevés tejet termel, úgy az improduktív takarmányozási rezsiköltségre viszonylag nagy s ennek folytán az előállított tej drága.

Mint hogy az okosabban előállított tejtöbblet kevesebb takarmányozási költséggel jár, mint amennyit a tejtöbblet értéke képvisel, ennek folytán helytelenül jár el az a gazda, aki teheneiben rejli, hajlam alakjában átöröklött tejelőképeségeit nem használja ki saját előnyére. Természetes dolog, hogy a tejtermelést, szigorúan egyedileg, csak addig ajánlatos fokozni, amíg az azt nem drágítja, hanem ellenkezőleg olcsóbbá teszi. Amíg a tehén 04 kg abrakkeverék többletből egy liter tejtöbbletet termel, addig a halárig a tejhozam fokozása feltétlenül gazdaságos dolog, mert még gyenge tejertermelési viszonyok esetén is egy liter tejet többet fizetnek, mint amennyibe 04 kg abrakkeverék kerül.

Mándy Sándor gazdasága iskolapéldája annak, hogy okosabban egyedi takarmányozással milyen nagy mértékben lehetséges a tehének tejhozamát növelni és a viszonylagos tejtermelési költségek csökkentésével a tehenszétet jövedelmezőségét fokozni.

Rovatvezető.

SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: e. Dörner Béla.

A mostani angol tenyésztés import króikája.

I.

Több angolsertés tenyésztő kívánságára a földművelésügyi minisztérium most a nyár elején azt határozta el, hogy a két év előtti angol importot megismétli, mert igaz, hogy akkor néhány darabnál a novemberi szállítás és a hideg idő miatt tönkrement állatokkal nem teljesedtek be a hozzájuk fűzött remények, de több tenyésztőnél az import kanok után olyan határozott minőségű elvétel volt örvendően tapasztalható, hogy az újabb tenyésztés import állattenyésztési szempontokból határozottan előnyösnek mutatkozott.

Lickl Károly h. államtitkár és Bekésy Jenő min. tanácsos előterjesztésére Mayer Károly dr. földművelésügyi államtitkár is hozzájárult az import megindításához és az állatoknak egy évi hitellel való

kiosztásához, így Mayer János miniszter ur is engedélyezte a tenyésztés akcióit.

A gazdasági felügyelőségek és a husser-tenyésztők egyesületénél 18 tenyésztőt jelentkeztetett angol kanok és kocákra és pedig 21 drb yorshire kanra, 11 drb yorshire kocára és 5 drb berkshire kanra, összesen 37 darabra.

A jelentkezők a következők:

a) Yorkshirre fajtára:

1. ifj. Pajzs Gyula, Rácalmás, 1 drb kan.
2. Strasser Vilmos, Vámpozs, 1 drb kan.
3. Györi püspökségi urad., Szany, 1 drb kan.
4. Bischitz Sándor, Macsai, 1 drb kan.
5. Macsi uradalom, 1 drb kan.
6. Grünwald József, Nyögr, 1 drb kan, 1 drb koca.
7. Kiszállási uradalom r.-t., 1 drb kan, 2 drb koca.
8. Mezőgazdasági ipar r.-t., Kaposvár, 2 drb kan.
9. Főhercegi uradalom, Magyaróvár, 2 drb kan.
10. Vitéz Kenyeres János, Pusztacség, 1 drb kan, 1 drb koca.
11. Teleki József gróf, Pusztatető, 1 drb kan, 1 drb koca.
12. Kornfeld báró uradalma, Felsőreg, 1 drb kan.
13. Nagyrécei uradalom, 4 drb kan, 1 drb koca.
14. Darvas Ferenc, Homokszentgyörgy, 1 drb kan, 4 drb koca.
15. Dényes sátrókői gazdasága, 1 drb kan, 1 drb koca.
16. Leányosók község (Baranya m.), 1 kan.

b) Berkshirre fajtára:

17. Kisbéri ménésbirtok, 2 drb kan.
 18. csetei Herzog báró uradalma, Kéthalam, 3 drb kan.
- Az állatokat a györi püspökség, Kornfeld báró uradalma, csetei Herzog báró uradalma, Teleki József gróf és a kisbéri ménésbirtok készpénz fizetés mellett vásárolták, a többiek egy évi hitelnyújtás mellett.

A bevásárlásra Vas Lajossal, a Mezőgazdák Állattenyésztő R.-T. igazgatójával lettem kiküldve. Mivel az angoloknál a szombat déltől körülbelül hét óráig tartó „weekender” aint nem lehet velük üzleti tárgyalni, úgy intéztük a dolgot, hogy augusztus 4-én, vasárnap este érkezünk (a szokott 48 órai egyhuzamban tett utat) Londonba, hogy a vasárnapot ne kelljen a teljes kihalt, megdermedt városban töltönni és ne töltsük hiába szűkreszabott időnköt. (Zárjel között mondván, ne költösködjünk hiába szűkreszabott időnköt sem.)

De az „akarás” csak jó szándék maradt. Mr. Hobson, az angol sertésenyésztők egyesületének igazgatója, mivel előzőleg a dolgokat leteleveztem, szállásomra értesítést küldött, hogy augusztus 5-én (hétfőn) nem fogadhat iródjában bennünket, mert nemzeti ünnep lévén, hivatalosúnet van. Hat bizony áthágtam a Szeitovszky-féle rendeletet és hangos „méltatlankodtam” a hotel folyosóján. Mit csináljunk itt most, ha megint egy dermedt napba cseppentünk bele? Lakásunktól nem volt messze, odalátott a British Múzeum. Talán azt nézném meg — propánata Vas Lajos nekem, hogy az időt eltöltéssem.

Jó, jó, mondtam Vas Lajosnak, de az egyiptomi fáraók aszaltszilva fejei helyett most az egyetlen inkább érdekelnének a yor-testek, amiket messze-hagyott magyar véreink számára válogatunk, mert hiszen ezért jöttünk ide.

Mister Hobsonnal nem találkozhatva, még nem tudjuk, hogy kikhez fog 6 küldeni, de hogy ezt a rettenetes unalmas napot hasznosan tölthessük, kitélefonáltunk Mister Rackley-hez, egy Londonból nem messze lévő angol tenyésztőhöz (kit tavalyelőtti ottléteimből ismerlek), megengedte, hogy hozzá kanyargólatásra kimehessünk? (Ünnepnapon ugyanis az angol urhoz nem illik üzleti ügyben elmenni.) A válasz az volt (amit gyanítottam is), hogy szívesen fogad másnap reggel, mert így és mert úgy, stb. Így

Uj típusu

Fordson traktorok

budapesti raktárunkról már szállíthatók

AJÁNLATTAL SZOLGÁL A LEGREGÉBB AUTORIZÁLT KÉPVISELET:

HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI, BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 12.

Fiók: Székesfehérvár
Magyar Király Szálló épület
Kérje 4. számú prospektusunkat!

A TRAKTORPIAC LEGUJABB KREÁCIÓJA, AMELYRE MINDEN GAZDA FIGYELMÉT FELHÍVJUK!

SKODA MEZŐGAZDASÁGI TRAKTOR

30 HP 4 hengeres lassu fordulatu motor, féltelvezérelt szelepekkel.

Gazdaságos üzemanyagfogyasztás. Petróleumüzem. Nagy vonóerőteljesítmény. Nagy erőtartalom. Olcsó ár és kedvező fizetési feltételek.

Tel.: Aut. 208-14 Gyári lerakat: Autó SKODA Részvénytársaság, Budapest, VI., Andrassy-ut 10. Tel.: Aut. 208-14

OLCSÓ ALKATRÉSZPÓTLÁS!

A MAGYAR VISZONYOKNAK MINDENBEN MEGFELELŐ, KELLŐ ÁTGONDOLÁSSAL MEGKONSTRUÁLT TRAKTOR.

A SKODA név teljes garancia.

azután fényes másnap mentünk ki szakadó esőben taxival Edmontonba Rackley urhoz, hol tavaly nagyon jó kanokat tudtunk venni olcsó áron (de állategészségügyi zárlat miatt nem tudták elszállítani). Most azonban nagy csalódással és bosszankodással tértünk haza. Az öreg ur két év óta sok champion-díjat nyert, magas lóra ült, magas árakat akart, amit nem adtunk meg, de nem is volt nekünk való anyag, mert svédok, dánok és oroszok „felvásárolták” a tenyészképes anyagát.

Bizony nem a legjobb hangulatban buzódtunk meg visszafelé a benzinkútban a szakadó esőben és a taxaméter számainak ugrálásával nőtt a bosszúságunk is, hogy magunknak, uti általánunk terhére ilyen hibaváló nagy kiadást okoztunk.

— Most már megértem — mondtam mormogva félig Vas Lajosnak, félig magamnak —, hogy az öreg ur miért nem fogadott bennünket az ünnepnapon!

Élőltán Mr. Hobsonnal tárgyalva, két nem nagyon örvendő dologról értesültünk. Az egyik az, hogy európai, amerikai és ausztráliai (sőt miután japánok is, tehát ázsiai) vevők jöttek olyan gyakran, hogy a vele levőleg között 12 hónapos koru kanokat bajosan tudjuk az általunk kikötött elsőrendű törvényekkel tenyészetekből beszerezni, így meg kell elégednünk fiatalabbal vagy idősebbel. A másik nem nagyon biztató közlése volt: Mister Hobsonnak az, hogy a két év előtti magasabb árakat fog kellenni fizetnünk. Vas Lajos aggodalmas szemekkel pillantott rám, én azonban kezemen egy mozdulatával jeleztem neki valmit az asztal alatt, mire ő a komoly Mister Hobson előtt majdnem felkacagott. Csak legyen elég jó kan, mondtam halkan nyelvével, majd az árakat elintézzük magunkkal a tenyésztőkkel.

Hobsonnal deponáltuk a 37 darab állatra szánt összeget, összeállítottuk az utiprogramot és másnap reggel a kilenc napra tervezett körútra indultunk.

Alig vártuk, hogy végre már a bevásárlási megkezdhesük. Kevés és nagyon kiszabott időnk volt ugyanis és féltünk, hogy nem fogunk tudni végezni, mert Vas Lajosnak 17-én indulnia kellett már Svájcba, hogy Békéssy Jenővel a bika vásárlást megkezdhesse.

A Hobson által jelzett magas áráktól nem féltünk, mert három dologban bíztam.

Az egyik Vas Lajosnak általam már előnyösen ismert üzleti képessége (párosolva egyszerű angol nyelv-tudásával). A másik az a kép, amit a venet ablakából kilektatva mindenütt láttam: a megfakult, a szárazságtól megárgult mezők, a learatlan, ritkaállású buza- és zabvetések, a nem a legszebb burgonyatáblák, a félig üresen álló szénapajták, egyszóval a gyenge gazdasági helyzet háttérképe, amely nem úgy mutatott, hogy a gazdák a kínált pénz visszautasítására ösztökélte volna (Hogy ebben sem csalódtam, arról később majd még szólólok.). A harmadik, a zsebemben levő notesz, amely a két év előtti angliai bevásárlások adatait tartalmazta. Tapasztalataim tudtam ugyanis, hogy ennek már akkor is nagy hasznát vettem, mert egy-egy jó vásárlás előmutatása nagy hatással volt a később sorra kerülő, magasabb árakat kívánó eladóknál az árakkal való „lemerésre”.

Az első tenyészet, amelyet program szerint felkerestünk: Chivers & Sons Ltd. historni (Cambridge) birtokos és világhírű marmeladégyáros volt, ahol két év előtt is vásároltam jó anyagot. A tisztviselő és a Herdszmén is ráismert. Itt 4 kocát, de csak 3 kánt vásároltunk. Az egyik kánt Dániából foglalták le, de a „fürsz Herdszmén” kis tépelődés után nekünk adta (a nagyrcései uradalomnak vettük meg). Egyik kan „bax” előtt nagy örömmel kiállottam föl. Ott volt egy Kitchener-ivadék, amely a Wonder-családdal együtt talán legjobb testalkatu egész Angliában. Nagy örömmel vettük meg az alig egy éves kánt és a nyugári tenyészetnek küldöttük el, azt remélve, hogy ivadéka is hozzá lesz hasonló. Egy Kitchener-ivadék kócot is vettünk, amely Démusz urnak (a nyugati pályaudvar résztörzstörjének) esztergom-megyei söröző-pusztai birtokára került. A harmadik

kan a magyaróvári főhercegi uradalomnak, a kocák közül 2 darabot a kiesszállási béruradalomnak vettünk meg. Itt az alku csak telefonon ment a főkanász irodájából a gyári irodába. A hatalmas világoégnak ugyanis az ilyen apró-cseprő ügy, mint 7 darab állat eladása olyan bagatell dolog, hogy azért nem érdemes sok szót vesztegetni. Igaz, hogy nem is kértek az állatokért sokat. Kis alkudozás után egy darabig csend a kagylóban, majd a végső árak közlése azzal, hogyha azt nem adjuk meg: finish!

Annál is inkább megadtuk, mert becsülésünk szerint is megérték a 140 fontot, beleértve az exportkötvelet, veterinar certifikátot és a Grimaby hajóállomásig a fuvart. Rövid fixrozása az adatoknak a gyári irodában, pár harapás az ebédből és rohanás a vasutállomásra. A fess, mondhatnám elegáns „fürsz Herdszmén” husos kezével megfogja az enyémet, kicsit megemeli tipikus angol sapkáját, „God báj Ször” és sarkon fordul. A vasutról nyugtogatjuk a nyakunkat, hogy legalább a kémbridzsi egyetem világhírű ódon épületét láthassuk.

Délután Ramsey-ba, Huntingdonshire grófságba érünk Mister Jack Major-hoz, akinél két éve is jár-

lordképi pincérek szolgáltak föl méltóságteljesen. Na! — mondtam Vas Lajosnak — azt az egyet biztosan tudom, hogy ebben az ódon kis városkában még magyar nem járt eddig sohasem, de talán ezennel sem fog járni.

Este volt már, fáradtak voltunk és korán mentünk nyugodni. Az első nap szerencsés végzésnek örömeire megittunk egy körülbelül háromdecis flaskó ausztráliai bort (egy struccmadár volt a kis flaskó vignettáján), amely drága is volt, de jó sem volt (nem volt másféle). A nyitott ablakokból egy a közeli tengerbe hömpölygő széles folyóról hűvös szellő didergtetett meg bennünket. A vaskos öreg bibliát Vas Lajos vánkosára helyeztem és a másik ágyból félszemmel figyeltem, hogy milyen szemeket mereszt, ha bejön az ódon szobába.

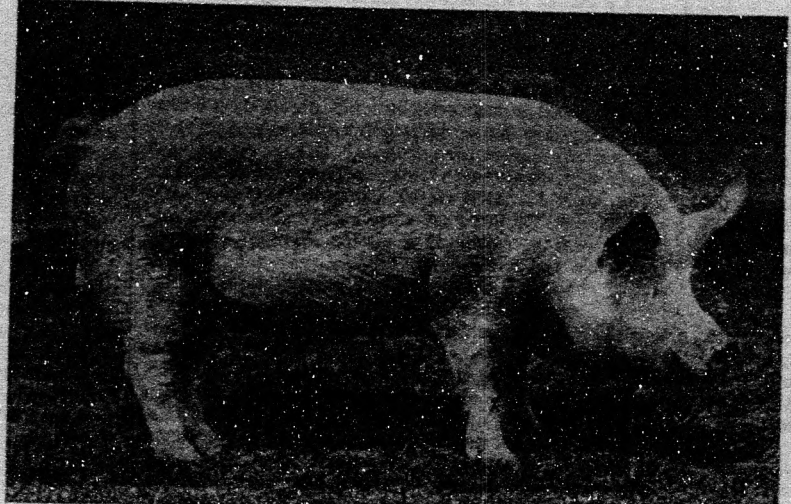
Reggel mentünk Westacre-be, Mr. Alfred Lewishoz a program szerint. Ez új tenyészet volt, amely nem ismertem. Mister Louisz előkelő, főuri modoru, nagybirtokos, akinek szép kastélya, szép, rendezett gazdasága és igen jó yorkshire anyaga van. Kelle-mesen voltunk meglepetve, amikor a kitűnő formájú, korrekt állatokat megláttuk. Vettünk 2 kánt (egyet a gyári püspökségnek, egyet vitéz Kenyeresnek) és 2 kocát (egyet Teleki József grófnak, egyet Darvas uradalomába). Az alku azonban nehezen ment, Mister Louisz az általunk ajánlott árakra csak nevetett, „hiszen így ráfizetek”, mondotta. Intézőjét hívta be, hogy mutassa ki a számadási könyvekből, hogy az állatokat hányban adja. Rezervált kedvességgel tárgyalt, de végre is sok tárgyalás után megkaptuk őket 82 fontért. Örültünk neki, mert nagyon jó állatokat vettünk meggyőződésünk szerint, hiszen láttuk a szülőik jó minőségét is. Bizonyos csodálkozással vettünk különben is tudomást, hogy Mr. Louisz sertéseit szárazon, azaz tej nélkül eteti.

Westacre-ből mentünk Spaldingba Mr. Alfred White-hez, akit már ismertem. Tudtam, hogy ez nagyobb és jó tenyészet, így reméltem, hogy nagyon lassan növekvő kanállományunkat jó néhány darabbal tudjuk majd kiegészíteni.

Ez a várakozásom azonban nem teljesült. Mister Wajt, egy jókedvű, gazdag, magistermellű ur (hasonlít Wallner Endre volt mezőhegyesi főigazgatóhoz), habár mint ismerőst nagy barátságos fogadott, de sajnálkozással adta tudtunkra, hogy már kanjai mind eladta, így csak egy kánt tudunk tőle venni azt is szíveségből adta át, mert törzskanjája volt. A hatalmas, közel 300 kg-os, 21 hónapos kánt, amely még ruganyosan lépedt, kunkorodott farka teljes életenergiát árukt el. Leánycsók közű részére vettük meg, hogy ott rögtön akcióba léphessen. Vettünk még 2 nagyon jó, körülbelül 2 éves kócot is, egyiket Darvas, másikat Grünwald gazdasága részére.

Mr. Wajt, akinek tetszett az, hogy anyagát jól összedicsértük és hogy már másodszer jövünk hozzá tenészyanyagért, nem sok habozás után elfogadta, amit ígértünk és a 3 darab állatot 60 fontért vettük meg. Estefelé még hosszú utat várt reánk Peterboroughba, hol késő éjjel ugrottunk fejest fáradt csontjainkkal ágyainkba, a Greatestern Hotelben.

Másnap kora reggel elutaztunk Granthamba, onnét taxiu jókora utat tettünk meg Bottesfordig, egy régi hirneves tenyésztőhöz, Mr. Daybellhez. Két év előtti utamban nem voltam ugyan itt, de emlékeztem arra, hogy sertéskönyvemben szerepel egy „Bottesford” kan képe, tehát Mr. Daybell hirneves tenyésztő lehet, ha az ő kanját angol kuforrások után könyvemben is szerepeltetem. A taxi őrája veszedelmesen sokat számlált már, mire Bottesford faluba érkezettünk, Mr. Daybell tipikus angol uri házához. Az öreg ur piros képével, borotvált arcával, lefityendő öreg ajkával, botjára támaszkodva jött elénk. Mikor beszélt hozzánk, nagy szarkalá balaku nyálfonalak röpöködtek arcunk felé. A régi diósőség emlékei, arany-, ezüstserlepek a kándáló párkányán, oklevelek, nagy fényképek berámázva díszítették a szoba falát, tanuskodva arról, hogy itt egy hirneves angol

152. ex. kép. Walter Ryan Ichfieldi tenyésztő 12 hónapos, 200 kilós, 16 cseszes champion díjas, „King David” ivadék „large white” kanja. Az utóbbi szög felleg (rövidebb fej, rövidebb lábak) típusa.

tunk és a szép kiesszállási kánt itt vettük. Mister „Madszor” egy kedves, jókedvű, fiatal dzsentri volt tavaly, így reméltem, hogy nála most jól bevásárolhatunk, mert nem sokat alkudott akkor. Sajnos azonban, kanjait már eladta, csak kocái voltak, igaz, hogy szép állatok voltak és örömmel vettünk meg 3 darabot (Egyik vitéz Kenyeresnek, egy Darvasnak, egy Nagyrcésének ment.). Az alkunál azonban nagy meglepetésre olyan nagy árakat kért, hogy megijedtünk. Egész elképedtem. Vas Lajos elővette összes energiaforrásait, én elővettem csodátevő noteszomat, mutattam neki a két év előtti olcsó árait, nem akart engedni, csak mosolyogva fejét rázta „na”, „na” szavak kíséretében. Mondom Vas Lajosnak, kérdezze meg, hogy miért változott így meg, hiszen rá sem ismerek.

Megnöszültem azóta — mondta komolyan — és megjött az eszem!

Végre sikerült lenyomni 63 fontra a 3 darabot. Örültünk neki, mert igazán jó vásárt csináltunk, csak sajnáltuk, hogy kanokat nem kaptunk tőle. Innét bementünk Peterborough városba, onnét vasuton föl északra Norfolk grófságba, egy érdekes ó-angol városba, Kings Lynnbe, ahol egy ódivatu, régi, kedves szállodában szálltunk meg. A folyosón volt vagy 25 külön csemetyű érdekesen hangolva. A szobákból selyemmel himzett csemetyűhűzők pótolták a villamosáramot. A kis étteremben olombarakott festett figurák díszítették az üvegablakot, a sarokban pedig üvegszekrényben különféle ismeretlen kítőmött madarak nyugtogatják a nyakukat. A vendégszobákban imázsamoly és borbékötött bibliák, ódon, drága butorok és baldachinos nagy, széles ágyak. A ragyogóan tisztá étteremben öreg, sovány,

HATVANI Ajánlja bevált **eredeti nemesített HATVANI**

NÖVÉNY-NEMESÍTŐ

R.T. HATVANI

BUZA-ROZS-ÉS PANNONBÜKKÖNY-VETŐMAGVAIT

PROSPEKTUST KÉRJEN!

tenyésztőnél vagyunk. Mikor kivezetett a kanok „baxiboz”, az udvarban rettenetesen nagy shire lovak óriási kerekű kordékban vitték ki a trágyatelepről az érett trágyát.

Kanja azonban csak 2 darab volt a totyogó öregnek, egy süldő, meg egy két éves monstrum. Egyiket sem tudtuk megvenni. Kocát vehettünk volna ugyan től, de már a szükséges számot „kivásároltuk”. Birtuk nevűnk a Krüger bur generalishoz hasonló öreg ur motyogására a diszkótésű kaposos vendégkönyvbe egy dohos, öregszagu szoba asztalán és nem kis bosszankodással vettünk bucsut a mult idők nagy emberétől. E fecsereltünk drága időnkben egy fél napot és elkölödtünk rémesen apadó átalányunkból egy nagy csomó shillinget és fontot — hiába.

Miután az öregtől a vonatok járása felől fölvilágosított kapni nem tudtuk, kimentünk a vasutállomásra élelen, szomjan és utaztunk harmadrendű vonatokkal, átszállásokkal Nottingham-on, Derby-n át Birminghamba. A program szerint csak éjjelre kellett volna ideérnünk, de hogy egy napot nyerjünk, siettünk, hogy még délutánra érhesünk oda, hogy még egy tenyésztőhöz kivehessünk.

Mister Hobson ugyanis, mint angol ur, az utiprogramot az angolok uri kényelméhez alkalmazta. Így kilenc napot irt elő, ami nekünk sehogy sem passzolt. A napok teltek ugyan, de keveset végeztünk. Az angolok híres mondása: „az idő — pénz”, nálunk megfordítottan jött ki: kevés volt az időnk és sok volt a kiadásunk. Másrészt aggódva tapasztaltuk, hogy eddig csak 6 darab kanunk van a 21 darabból. A rohanó kocsihoz kitergettem kofferemre még itthon a Grilnéi megvett angol térképet, a Hobson-féle programot és nagy tanácskozást folytattunk arra, hogy mit csináljunk, hogy mielőbb végezhessünk, mert a 15 darab york kan és az 5 drb fekete „Berk” bevásárlására, ha a Hobson-féle programot tartjuk be, akkor a magyar követséghez kell mennünk, hogy „per zsupp” küldjön minket haza.

Azt határoztuk el, hogy az utat nem angol uri kényelemmel, hanem magyar tempóval fogjuk folytatni, egyszóval önállósítjuk magunkat az előirt programtól. „Jól jött” az, hogy most néhány ismerős tenyésztet kellett mennünk és így ismertem a helyet és az embereket.

Birminghamba érkezve izgatott lábakkal törtünk át az állomás embertömégén és a közeli Great Eastern Hotelben a szobát megrendelve, podgyaszunkat leadva, telefonáltunk egyik frakkos főúrral Ryman és Harding uraknak, hogy nem holnap, hanem még ma megyünk ki hozzájuk és küldjenek értünk kocsit. Mr. Hobson ugyanis a program szerint előre értesítette a tenyésztőket, hogy a „Hungarian Commission” mikor megy ki hozzájuk. Az ut taxival kitett körülbelül egyenkint 50—60 kilométert, ami az ideálisan pompás bitumenes angol országutak mellett is 1—1½ órát tesz ki egyik-egyik tenyésztőhöz, mert az angol autókkal nem jarnak gyorsabb tempóval, mint 40—50 kilométer, mert ott azt a rohanást, amit a lipótvárosi urak vasárnaponként Siófokra való utaztatásban véghezvisznek, az angolok nem teszik még az 6 120 kilométeres gépeikkel sem. Egy másik uri dolog, ami nálunk szokas az, hogy az egyik autó addig nem előzi meg a másikat, míg a hátul lévő illendemes dudálására az előtelevő ki nem nyújtja kezét (csupán csukott anóik vannak, nyitottat soha sem láttam) jobboldalt és legyintéssel engedélyt nem ad az előzésre. Ezt jó volna sok fiatal magyar „urvezetőnek” tudni adni.

Mig én idegesen tapogva őriztem a telefonáló fúrat, addig a gondos és előre látó Vas Lajos a hotel előtt levő taxik egyikével tárgyal. A telefon válasz olyan volt, mint amit előző éjteltem. Mindkét ur azt izente vissza, hogy minket nem ma hanem holnap vár és ma nem érnek rá, hogy fogadjassanak. Holnap azonban a program szerint állnak rendelkezésünkre. Ujabb Szoitovszky-féle rendeletáthágás és savanyu arccal ültünk bele egy taxiba, „go-on” és menjünk Liebfeldbe, Mr. Ryman-hoz, hová az utat ismerem. A soffor nem tudta az utat a Manor farmba, de szerencsére ráismertem. Leszáltam

és mentem be az udvarba, keresve egy lelket, hogy Mr. Ryman felől kérdezősködjem. Egyszer csak a kastély egyik ablakából hallom: „Hajdu-judu Mister Darne” öblös hangokat. A hatalmas termetű pirosképű Mr. Ryman szót ki nagy csodálkozással. Intettem Vas Lajosnak, hogy „jöhet”. Mig az üdvözlések és magyarázkodások a szokott angol tempóval folytak, én előresiettem a disznó „baxokhoz” és a járást ismerve, sietve végigkutatam az állományt. Sajnosan állapítottam meg, hogy csak 6—7 hónapos anyaga van kanokból, a többi mind eladta már. A kocáknál azonban láttam több hatalmas termetű, 14—16 csecses szoptatós anyát, 15—16 malacot. A kis kanokat bizony nem vetjük volna meg, ha nem ismertem volna az előbbi vásárlásból az anyagát és ha a hatalmas szaporaságot nem láttam volna. A 7 fiatal kanból megvettünk 4 darabot. Ezek közül egyet nem akart eladni, mert magának akarta megtartani. A kanok közül egyet Sirasser Vilmosnak, egyet a Démusz-birtoknak, kettőt a nagyrécei uradalomnak vettünk meg, különböző családokból. Ha baj nélkül maradnak meg, akkor hatalmas testű állatok lesznek belőlük és nagy szaporaságot fognak a tenyészteteinkbe beleplántálni.

Az alku itt is nehezen ment. Mr. Ryman angol dzsentri ur, nagy vadász (sok szeiiditeit menyétje máskált drókalicákban és üregi nyulakra vadászik velük, de facánosa is van) és magas áratat kért. Egyik oigaretát szívtuk a másik után, türelmetlenek voltunk, mert a taxi odakünn állt az 6 ketyegő órájával. Már-már hajlandó lettem volna engedni, mert a kánhiány miatt drakkoltam. Hiába vettem elő noteszemet, mutogatva neki a 2 év előtti áratat, hiába sütöttem el a végső tartalékagynat, hogy így kénytelenek vagyunk „dészeremeniben” (Németországban) kanokat vásárolni, a Mister élelken magyarázta Vas Lajosnak, hogy ha a kánjait még tovább tartja, akkor sokkal többet kap érteük (ami bizony igaz), azután még vár vevőket az oroszoktól, akik igérték a jöveteüköt, de közben is belöldi vevők még drágábban is megveszik tőlük, mert azok a óval viszik el tőle és nem kell ketreccet, veterinarizolványt és hajóállomásig fuvart fizetni. Mondom Vas Lajosnak, menjünk, drága az időnk, úgy látszik, nem kell neki a pénz és a taxi máris sokba kerül. Mr. Ryman, úgy látszik megértette, mert előzékeny mozdulattal tárcája után nyúlt és följajánlta, hogy a taxi költséget kifizeti. Ugyanabban a pillanatban mindketten udvariasan utasítottuk el az ajánlatot. Erre a hatalmas angol előzékeny mozdulattal mondta: legyen meg az urak akarata, odaadom öket 72 fontért. Erre az irodában az adatok fixozása, bucsuzkodás és rohanás vissza Birminghamba.

Másnap reggel mentünk Dorridgebe, Mr. Harding-hoz, egy fiatal, magas, elegáns urhoz, kinél már is erős voltam. Hatalmas termetű, jó formájú anyaga volt, de itt is csak 2 darab 7 hónapos kant tudtunk venni, mert már az idősebbeket eladta. Az apák és anyák 300 kilós monstrumpáldányok voltak. A nagytestűség mellett sem a fej, sem a lábak nem voltak hosszúak, a törzs hengeres, a sonkapárik jók. Az egyik kan ment a kiszálási uradalomba, a másik Darvasnak, Homokszentgyörgyre, a somogyi földekre. A kedves, elegáns fiúval az alku egyszerűen ment. Megmutattuk neki Ryman árait is, 6 „órait” szavakkal bőltött. Most azután a programkurítás miatt telefonálnunk kellett az egyes uraknak, hogy egy nappal hamarabb jöjünk, sőt egyeseknél két nappal hamarabb, mert ma volt augusztus 10-e (szombati) és még ma akarunk menni olyan két helyre, ami hétfőre volt előírva. A program aug. 11-ét Manchesterre írta elő, hogy a vasárnapot ott tényleg töltjük.

Csalálatos véletlen, hogy 2 év előtt szintén Manchesterben töltöttünk egy vasárnapot, akkor azonban nekem elég volt ebből a hideg pastétomból egyszer. Rettenetes volt az ünnepnapot ebben az óriási és drága ipari városban tölteni és anglikán templomokat nézegetni akkor, amikor az ember tükön ül és rohanni szeretne. „Koszt was kost”, ettől menekülni akartunk mindketten. Bementünk

Mr. Hardinggal a birtokról Birminghamba, a család óriási kenyérgyárába, ahol az irodakicsesszonyokat mozgósítva mentek a „phónok” (telefonok), sürgönyök és a roppant komplikált angol vasúti menetrendből kisütöttük, hogy ha minden klappol, akkor még ma elvégezzük lord Daresbury és Mr. Hallas hétfőre előirt tenyésztet, átugorjuk a rettenetes vasárnapi dermedtséget és táviratilag engedélyt kérünk 3 olyan tenyésztőtől a vasárnapi látogatásra, amelyet Mr. Hobson kedvre irt elő. Roppant örültünk annak, hogy a vasárnapot nem kell naplopással és hiabavaló pénzkidobással töltenünk és hogy lecsiphetünk a programból két teljes napot, még ha éjeleket is kell miatta feláldoznunk. e. D. B.

MEZŐGAZDASÁGI ÜZEM ÉS SZÁMTARTÁS.

Rovatvezető: Ormady János dr.

A részes munka.

Örömmel üdvözlöm Kulín Sándornak a „Köztelek” f. évi 41—42. számában közölt hozzászólását, mert ebből azt következtetem, hogy fejtegetéseim visszhangot keltettek a remélhető, hogy a helyes munkaszervezés fontos kérdése érdekfűző, majd kísérletezés, végül tanulmányozás tárgya lesz. Tudomásom van arról, hogy az Országos Mezőgazdasági Munkügyi Hivatal, valamint az Országos Mezőgazdasági Kamara széleskörű mozgalmat indított aziránt, hogy gyakorlati gardák megfigyeléseket, kísérleteket végezzenek, amely kezdeményezés nagy jelentőségűnek mondható.

A mezőgazdasági kézi munka szervezésének kérdését azonban nem szabad teljesen rideg üzleti alapon mérlegelni. A szociális szempontokat sem lehet figyelmen kívül hagyni, ami népjóléti cél, továbbá a sikeres termelés érdekében az eredményben érdekeltté tett munkássággal kell az együttműködést megszervezni.

Nem mellőzhetjük a népjólét érdekeit, mert mi hazánk fiával, magyar véreinkkel dolgoztatunk. Nekünk nincsenek idegen bevándorolt munkásaink vagy megvevett niggereink, mint az amerikaiaknak (kikkel szemben a yankee vajmi kevés regárdal viselekedik); mi megelégedett, jóindulattal s velünk egyetértő munkással „kooperálva” akarunk termelni! Az eredményben érdekelt munkásokra van szükségünk, mert a mezőgazdasági munka a vele foglalkozóknak beható érdeklődését követeli meg. Soha egy szép és hasznos állatot nem neveltek, egy gyönyörű ködteű virágot, vagy üdítő pohár bort, de még egy tőtegerit sem termeltek a munkásnak érdeklődéses egyszerűlete s különös figyelem nélkül.

A részesmunka úgy a népjólét, mint az együttműködés elveinek szempontjából célravezető munkarendszer. Hátrányai, amelyekre úgy én, mint Kulín rámutattunk, jórészt kiküszöbölhetők.

Kulín fejtegetései közül nem osztom azt, hogy hátránya a részesmunkának az, hogy a munkás a vállalati nyereségben osztozik; ez fenti fejtegetéseim alapján inkább előnyös oldal. Nem állhat meg az sem, hogy a kockázatot nem viseli a részes, mert bizony nemcsak a természet eredmény, hanem az árak alakulás kockázata egyaránt érdekli a gazdát és részesét. Ha Kulín az általa közölt példában az aratók buza- és rozskeresetét a msi 20 pengő aron értékeli, akkor számvetésének eredménye s az abból levonható következtetés egészen más lesz. Hogy a törvény a részesmunkánál minimális biztosíték mind-n esetben való kiadására kényszeríti a gazdát, az szükséges és helyes intézkedés. — végre is valamely minimális keresetre a teljesített munka ellenében jogos igénye van a munkásnak.

Az, hogy a kockázat a „termelés technika” mi fokban mind kevesebb jelentőségű bir”, pusztán elmélet, amit a gyakorlat annyiszor alaposan megafol. Kérdezze meg Kulín a fagykarosult gazdákat, vagy azo-

RÉTI ZOLTÁN állatbizományos

BUDAPEST, IX. kerület, Sertésvásártér.

Levelein: Réti Zoltán, Budapest, IX., Sertésvásártér. — Táviratán: Réti Budapest Sertésvásártér.

Telefon: József 344-90, József 342-03

Lakástelefon: József 314-11

rog alkotzik: a keresetvárosi vásárokon sertés, szarvasmarha, borjú és juh bizományi eladásával. Hízott és sovány sertések, zsír, szalonna és hus adás-vételnek közvetítésével. — Kivánatra vásári jelentéseimet díjmentesen küldöm és szakértői felvilágosítással szolgálok.

2129

A legjobban bevált

ARZOPÁC

porcsávázó

olcsón és kedvező fizetési feltételekkel kapható!

ZWEBNER JACQUES cégnél, Budapest, V., Nádor-utca 28.

6381

kat, akik gabonájukat nem idején adták el, hogy esőként-e kockáztak a belterjesebb gazdálkodás révén?

Merő elmélet az is, hogy a részes rendszer a "belterjes gazdálkodás utjában áll". Cafolatokra elég, ha a részes bolgár kertész, makói hagyma, szegedi paprika vagy dohány termesztésére utalok, amely már akkor is belterjesen üzetett, amikor más irányban még nagyon extenzív gazdálkodás divott.

Késztelen, hogy a részesmunka mai kezdetleges alakjában drága; de higgye el Kulín, hogy a gazda tudatosan fizeti a drága részesbért, mert ismeri és értékeli a rendszer előnyeit. Tudja, hogy buzája nem pereg el lábon, hogy keresztjei nem csúsznak ki amiatt, hogy nincs aki szarítsa azokat, a repája nem fagy a földjébe: a részesnek nincs se éjjele, se nappala addig, amíg a termést rendbe nem teszi. Abban segít neki családja, nem- és korkülönbség nélkül.

Az akkordmunka szintén helyes és célravezető rendszer, de nem minden terménynél s nem minden munkánál. Előnyt adok úgy a gazda, mint a munkás szempontjából a részesmunkának olyan termények megmunkálásánál, amelyek a munkás házi fogyasztására szükségesek. Például a gabonarártórést, szemet és szalmát rész alakjában termelői árban juttatjuk a részesnek, viszont az akkordmunkás, aki csak készpénzt kap, fogyasztói áron kénytelen gabonát és szalmaszűkegletét beszerezni. Hogy a pénznek nálunk milyen csekély a vevőereje, azt mindnyájan jól tudjuk.

A dohánytermesztésnél természetben nem részesedhet a kertész, hanem a beváltási ár hányadát kapja. Nincs annak sem akadálya, hogy a munkaszerződésben a rész megváltási árat előre megállapítsuk. Így például a részes az általa termelt cukorrépa q-jaért 80 fillért kaphat. Ez a módszer már átmenet a helyesen szervezett akkordmunka felé, amelynek olyan termények termesztésénél van főleg létjogosultsága, amelyeket a munkás maga sem fel nem használhat, sem előnyösen értékesíteni nem tud. Az akkordmunka nem minden munkánemnél valik be. Így a szénakaszálásnál teljesen megfelelő, míg kapálásnál sok kárt okozhat az elnagyolt, elszírt munka. A területi akkord kevesebb célravezető, mint a mennyiség szerinti. Mert például, ha a répanumkét terület alapján adjuk ki, kevesebb lesz a termésmint, mint hogyha a termelt répa q-ja szerint fizetünk, amely módszer, mint említettük, átmeneti alak a részes- és akkordmunka között.

Szabályokat alig lehet felállítani, legfeljebb alapelveket, de a gyakorlat ezekhez sem köthet le magát. A részes munkáltatás egyéb indító okai: hogy például nehéz a konzervatív gazdasági munkástól eléríteni, hogy a mai pénz- és hitelszük világban nem képes a gazda drága üzem- és munkagépeket beszerezni, szakmányos és időbéres munkások bérét a termésre előlegezni s így tovább, tényleg, mint Kulín is megállapítja, — kényszerhelyzetből erednek. A földművelést gépiesen, lélek nélküli nem lehet eredményesen végezni. Jövedelület, egyszerűsítet, szakértelmet s nagy-nagy figyelmet követel az minden munkasától. A terméseredményben érdekelt munkásnál ezt megtaláljuk! Az ilyen munkás valóban munkatársunk. A közös érdeken alapuló együttműködés azután eredményesebb, mint a rideg alkalmazotti viszony.

De feltéve és meg nem engedve, hogy az üzemi tantételeinek szigorú követésével jobb üzlet-eredményt érhetünk el s azok alkalmazásánál nincsen szükségünk arra a tudományra, amelyet „A földműves lélektana” névre szeretnék keresztelni. Kérdem, mi jobb? Ha az ország szigorúan üzleti alapon megszervezett gazdasági üzemekből áll, amelyeket előbb-utóbb a szociális tuifeszültség miatt meg fogunk váltani s elparcellázni, vagy pedig, ha a munkaskérdésnél az együttműködés és népjólét

szempontjainak figyelembevételével némi áldozatok árán történő megoldásával a szociális feszültség ellen hatékony biztonsági szelepet alkalmazunk s így üzemeink épségét jó időre biztosíthatjuk? Ráth József.

KÖNYVISMERTETÉS.

Természettani és gazdasági vegytani ismeretek. Irta: Ejury Lajos dr. m. kir. gazd. akadémiai tanár, a „Patria” Irodalmi és Nyomdai R.-T. kiadása. 1929. Ára: 8 pengő.

Szakirodalmunkban erős hiány mutatkozott olyan könyvekben, amelyek különösen a gazdasági alapismeretek megszerzéséhez nyújtanak segítséget. A földművelésügyi minisztérium elismerést érdemlő támogatása lehetővé tette, hogy ez a hiány most megszünjön. Egymásután jelennek meg legismertebb szakíróink tollából ezek a házagpótló munkák. Ejury Lajos dr. most megjelent könyve is ilyen hiányt hivatott pótolni. A könyv két főrésze osztható: az első rész a természettani alapismeretek megszerzéséhez nyújt segítséget, a második a vegytan körébe vágó alapismereteket tartalmazza. A természettani rész kiterjeszkedik a fizikai alapismeretekre, a mechanika, hőtan, fénytán, hangtan, mágnesség, elektromosság stb. népszerű ismertetésére. A vegytani rész a legszükségesebb alapismereteket tárgyalja mezőgazdasági vonatkozásban. Mintegy tíz oldalon a függelékben szerző a szeszgyártás, sörgyártás, borkészítés, erjedés, rothadás és korhadás ismertetésével foglalkozik. Könnyed, érthető nyelvezete, tömörsége nagy előnye a könyvnek, miáltal kiválóan alkalmas arra a célra, amelyre szánva lett: földművesiskolák, gazdasági téliiskolák, gazdasági népkönyvtárak számára. A kisebb gazdánál sokszor ezeknek a gazdasági ismereteknek a hiánya tapasztalható, pedig azok ismerete nélkül a magasabb gazdasági kultúra, haladás el nem érhető. Kivánatos volna, hogy kisgazdáink minél szélesebb körben olvassák ezt a könyvet, ami nagy mértékben megkönnyítené annak a sok tanulságos szakcikkeknek, könyveknek a megírását, amelyek a mezőgazdasági haladás fegyverei.

A buza ára és az állam. Irta: Ibrig Károly dr. egyetemi magántanár. Különlenyomat a Magyar Gazdák Szemléje 1929 július-angusztusi füzetéből. Szerző tanulmányában ismerteti a fontosabb buza-termesztő és fogyasztó államok termelési és árpolitikáját és azokat az intézkedéseket, amelyekkel az egyes államok megfelelő buzaárat igyekeznek biztosítani. Felelő, hogy az európai államok ön-ellátásra irányuló törekvése és fizetőképességük csökkenése, a tengerentúli államok vetésterületének növekedése egyaránt hozzájárultak a buza mai ár-alakulásához. A kanadai poolok árszabályozó politikájától eltérően, a beviteli államok által alkalmazott vámvédelem és a dumping csak a belföldi ár-alakulást befolyásolja. Életbeletetésükkel belföldön a gabonatermesztés fokozódik, ami közvetve növeli a világpiac kínálatát. Az állami gabonavásárló monopóliumra Svájc szolgáltatott példát a háború alatt. Ezt a rendszert a háború után módosították úgy, hogy a mai formájában inkább megfelel a célnak, mert az árkülönbséget csupán a belföldön termelt gabona után fizeti meg a lakosság. A monopólium, bár a vámvédelemmel szemben számos előnye van, mégsem tudott elterjedni. A kiviteli országok rendelkezésére álló árszabályozó rendeletek közül — amint az orosz példa bebizonyította — a kiviteli monopólium csődöt mondott. Több reményt fűznek az Egyesült Államokban megalakult Federal Farm Board működéséhez, de az ott tervbevetett intézkedések megvalósítása a mi körülményeink között lehetetlen. A buza árszabályozása óta hazánkban is hangzatosabb az állami beavatkozás szükségességét, olyan formában, hogy

az állam vásárolja össze a belföldi gabonát olyan áron, amely biztosítja a buza-termesztés jövedelmezőségét és a felesleget világpiaci áron helyezze el külföldön. Ez a megoldás azonban csak pillanatnyi enyhülést hozna és végeredményében a buza-termesztés fokozását okozná, ami a mai körülmények között semmiesetre sem kívánatos. Nem csupán a buza-termesztés jövedelmezőségének helyreállítása az állami beavatkozás célja, hanem az egész mezőgazdaság jövedelmezőségének fokozása. A jelenlegi árak mellett körülbelül 3 pengővel van alatta a buza és rozs ára a jövedelmezőség határának. 15 millió métermázsza belföldi fogyasztást alapul véve, a fogyasztó közönséget 42 millió pengővel és 11 millió métermázsza kivételre kerülő felesleget feltételezve, a kincstárt 33 millió pengővel terhelné az államnak ez a beavatkozása. Az adminisztrációs költségek vagy a 33 millió pengőt csökkentenék, vagy adó formájában ismét csak a termelőket sújtják. Egyszerűbb módja volna a segítségnek, ha az állam ennek az összegnek megfelelően törölne a földadót. Így a teher nem hárulna a gazdára, elegendő az adminisztrációs költségek és a mezőgazdaság üzemszervezésében sem állna be nagyobb eltolódás. Amennyiben a földadót csak csökkentenék, az ebből származó jövedelmet az állam azoknak az üzemeknek megsegítésére fordíthatná, amelyek fejlesztésére szükség van. A kenyérmagvak árnak a felemelése szociális szempontból sem helyesíthető. E helyett a fogyasztóközönséget a mezőgazdaság talpraállításánál olyan módon kell igénybe venni, hogy a megterhelést a kevésbé fontos mezőgazdasági termények fogyasztói viseljék. Itt a szerző elsősorban a cukorra és sörre gondol. Azt javasolja, hogy ezek árát literenkint, illetve kg-kint 30 fillérral emeljék és az ennek megfelelő többlet a nyeresztermények árában a gazdáknak juttassák. Így a termelői költség csökkentésével és egyes kevésbé fontos mezőgazdasági termények árának emelése útján minden káros hatás nélkül keresztülvihető a mezőgazdaság jövedelmezőségének helyreállítására irányuló állami beavatkozás.

Az adatokkal illusztrált terjedelmes tanulmány alapos ismeretekre vall.

Magyarország lótenyésztése. Irta: Meissner Károly, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara s.-titkára. Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R.-T. könyvnyomdája vállalatának nyomása. Debrecen, 1929. Ára 9 pengő.

A fiatal szerzőt nem kell külön bemutatni a „Köztelek” olvasóinak, mert az utóbbi években több figyelemreméltó állattenyésztési cikke jelent meg lapunk hasábjain. Szóbanlevő munkájának anyaga nagyjából megegyezik az OMGE kiadásában megjelent „Magyarország állattenyésztése” c. háromnyelvű munka „Lótenyésztés” kötetével, így nem annyira mint házagpótló, hanem inkább, mint a lótenyésztésre a közfigyelmet ráirányító munka érdemeit említtet. Alapos rendszerben foglalkozik Magyarország lótenyésztésének jelenlegi helyzetével, közgazdasági jelentőségével, a köztenyésztés anyagával és ismerteti meg a követendő tenyészirányokkal. Értékét nagy mértékben emeli a jó papirosok nyomott, számos sikerült fényképfelvétel, amelyeknek egy részét az előbb említett munka is közölte már.

A 182 oldal terjedelmű munka négy részre oszlik. Az első rész a magyar lótenyésztés történetével foglalkozik, amelynek során számos feljegyzésre való hivatkozással bizonyítja, hogy a tenyésztési ág nagy gazdasági jelentőségén kívül harcászati szempontból is mindenkor fontos szerepet töltött be hazánk történelmében. Ismerteti Döhrmann munkája alapján Kozma Ferencnek a lótenyésztésünk megreformálása terén korszakot alkotó emlékiratát, végül a jelenlegi viszonyok ismertetése során érdekes számokat közöl a háború, forradalmak és megszállások okozta károkról. Az állami, nevesebb magánmenesek és mentélepek ismertetése egészíti még ki a részt, míg a második rész fajtánkat ismerteti meg a hazai lótenyésztés

Olcsó vetést, bő aratást és egészséges termést az ARZOPÁC PORCSÁVÁZÓ biztosít. BIGRIOL NEDVESPÁCCAL való csávázás olcsóbb a rézgálicnál. Gyártja: KRAUSZ-MOSKOVITS EGYESÜLT IPARTELEPEK R.-T. BUDAPEST, VIII., ÖRÖMVÖLGY-UTCA 8. KÉRJEN DIJTALAN ISMERTETŐT!

Egyébként azt hiszem, a Studió is csalódni fog ehhez a sifferes közlésekhez fűzött nagy reményekben, mert ma az a helyzet, hogy az érdekeltek...

Ha másképpen nem lehet, a törvényhozásnak kell a szerződést hatálytalanítani, mert képtelenség, hogy a vidék ne értesülhessen a gabonatorzsde lefolyásáról.

Ha másképpen nem lehet, a földművelésügyi minisztérium a saját kebelében állítson fel egy leadóállomást és közzölje ő a gazdákat érintő kérdéseket, vagy adjanak engedélyt erre egy magánfelnek, de egy részvényársaságnak tökéletes kizárólagossági jogot adni nem lehet.

A zene is csak magyar legyen és a fő legyen a cigányzene, cimbalom és tárogatóval, Magyar Híszek-eggyel, Himnusszal, Szózatokkal; a dzsezz-bend maradjon a külföldön, aki ilyenit akar hallani, vegyen egy háromlappás készüléket és hallhat annyi dzsezz-bend, hogy megcsösmöörlik tőle.

A havi 240 pengős díj is horribilis, ez évente 2880 pengő, akkor, amikor egy rádió-készüléknek ma két pengőért lehet kapni; tehát a használati díj évente tiszterese a készülék árának! Vegyünk egy szegény napszámos embert; télen a mezőgazdasági munkásként száz napig nincs semmi keresete; űven nap eső és ünnepek miatt nem dolgozhat, tehát csak kétszáz nap kereshet, ha ugyan nem betegszik meg; abból az évi négy-ötszáz pengő keresetből kell adnia a rádió hallhatóságáért majdnem harminc pengőt, vagyis évi jövedelme egy tizenketted részét; hát ekkor miből ruházkodik és nagyszámu családját miből tartja el?

Ha havi 50 fillérre szállítanak le az előfizetési díjat, megtízszereződne az előfizetők száma és sokkal több bevétel volna a rádió-társaságnak, mint ma a nagy díjak mellett. Csekély haszon, nagy forgalom; tartotta az egyszerű kereskedő, a Studió azonban a nagy díjak és nagy haszon elvén dolgozik, de ezt a rosszul áll, kereső vállak nem bírja meg.

A legideálisabb az volna, ha a rádió teljesen engedélyhez nem kötött és ingyenes intézmény volna. Hiszem, el fog jönni az idő, midőn ez úgy lesz, mert a rádió és a repülőgép azok, amelyek bélyéket nem tűrnek. Annnyira el fog az orvhallgatók száma szaporodni, hogy azokat ellenőrizni nem lesz lehetséges, mert ma már egy zsebóranagyságu tokban elfér egy felvevőkészülék. Hogy pedig az orvhallgatók száma el ne szaporodjék, ez ellen csakis a díjzállításal lehet védekezni. Ha havi 50 fillérre szállítja le a Studió a díjakat, nem lesz érdemes az orvhallgatók felfedezése esetén előálló kellemetlenségeknek kitenni magukat az orvhallgatóknak és inkább megfizetik a havi 50 fillért.

Én nem tudtam e cikkem keretében minden panaszt felsorolni, szóljanak hát hozzá gazdátársaim is a kérdéshez s ha a Studió vezetősége látni fogja, hogy mik az általános panaszok a vidék részéről, úgy talán mégis deferálni fog a kívánalmainknak.

A földművelésügyi minisztérium vetőmagtisztító beszerzési akciója.

A termelés érdekei szempontjából igen fontos, hogy a gazdák vetési célokra jó vetőmagot használjanak. A termés eredménye a kello talajelő-készítés és a megfelelő trágyázás mellett a vetőmag minőségétől is függ, mert kétségtelen, hogy jó eredményt csak kifogástalan tiszta, gyommentes, egyöntetű és hibátlan csiraképesű vetőmag adhat. E tekintetben minden gazdaság szempontjából a vetőmagtisztító gépeknek jelentős szerepük van. Nagyobb gazdaságok legnagyobb részét már be is szerezték ilyen gépet, nehézség mutatkozik azonban a kisebb gazdaságok részéről, amelyek e célra alkalmas kifogástalan gépet ki se tudnak teljesen használni. Mayer János földművelésügyi miniszter a helyzetet felismerve, már az 1927/1928. gazdasági években lehetővé tette, hogy mindazok a kisgazda jellegű szövetkezetek, illetve alkalmi egyesületek, amelyek a földművelésügyi minisztérium szakértője útján megvizsgált és a minisztérium által kijelölt vetőmagtisztító osztályozó berendezést vásárolták, a vételár egyharmadát állami hozzájárulásként kapják. E vetőmagtisztító beszerzési akciót a földművelésügyi minisztérium a múlt évben is folytatta és a m. kir. földművelésügyi miniszter 1929 augusztus hó 23-án 88.400/1929 II. 1. szám alatt kelt és most kibocsátott rendelete intézkedik arról, hogy ez az akció az 1929/30. költségvetési évben is folytattassék.

A földművelésügyi minisztérium a vetőmagtisztító gépeket, illetve berendezéseket képviselő vállalkozókat ajánlattevőre hívta fel és a beérkezett ajánlatok szerinti az állami vetőmagtisztító beszerzési akcióban az alább felsorolt vállalatok megnevezett tisztító berendezései vétetnek figyelembe:

A Hofherr Schrantz-Clayton-Shuttleworth R.T. által forgalomba hozott, kerekekre épített Selektor vetőmagtisztító és osztályozó gép ára a hozzávaló rostákkal, apró szijakkal, takaró ponyvával együtt 4320 P, rendes üzemelésre alkalmas és kerekekre épített 3 HP benzín-lokomobil ára 1195 P, egy 12 m hosszú hajtósíj 100 P, vagyis a teljes berendezés ára helyt kispesti gyár vagonba rakva összesen 5615 P. Ugyanez a cég által forgalomba hozott Selektor-minor gép ára az összes tartozékokkal és takaró ponyvával együtt helyt kispesti gyár 2950 P, a benzín-lokomobil 1195 P, összesen tehát 4145 P. A Selektor kerekek nélkül, állványra szerelve, helyhez kötve is kapható és ez esetben a gép ára 4200 P, motorral együtt 5495 P. Mindezekhez a gépekhez csavázó készülék is kapható, amelynek ára külön 150 P.

Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár által forgalomba hozott Superior I gép kerekekre szerelt kivitelben teljes felszereléssel 4320 P, 3 HP motor járó szerkezettel és hajtósíjjal együtt 1205 P, egy takaró ponyva 120 P, összesen 5645 P. Ugyanez a gép álló szerkezettel 4120 P, vagyis az egész berendezés 5345 P.

Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár Gazdasági vetőmagtisztító gépe kerekekre szerelt kivitelben teljes felszereléssel 4050 P, a 3 HP hajtómotor 1205 P, 1 db takaró ponyva 120 P, összesen 5375 P. Ugyanez a gép álló szerkezettel 3870 P, motorral együtt 5075 P.

A Magyar Királyi Állami Vas-, Acél- és Gépgyár által gyártott és a Nemzetközi Gépkereskedelmi R.T. által forgalomba hozott Nova elnevezésű vetőmagtisztító gép ára kerekekre szerelt kivitelben teljes felszereléssel, felülről elevátorral, kicserélhető triórhengerrel 4050 P, a 3 HP benzín-lokomobil 1195 P, fűhajtósíj 100 P, takaró ponyva 195 P, összesen 5540 P. Ugyanez a gép stabil kivitelben 3510 P, a hozzávaló 3 HP stabil motor 1020 P, fűhajtósíj 100 P, összesen helyt Budapest, gyártelep, 4630 P.

A Kálmán és László cég (Budapest VI., Teréz-körút 40.) képviselőjében, a Wörner I. cég által

gyártandó Róber-féle Petkus stabil vetőmagtisztító gép ára teljes felszereléssel 4000 P. A kocsira szerelt 3 HP benzínmotor 1120 P, hajtósíj 80 P, a teljes berendezés ára ponyva nélkül 5200 P.

A m. kir. földművelésügyi minisztérium a berendezés leszállítása és üzemképes állapotba helyezése után, amelyet a vásárló szövetkezet és az illetékes kerületi mezőgazdasági kamara írásban igazol, a szállító cégnek a vételár összegéből 33 1/2%-ot azonnal meg fog téríttetni, a fennmaradó összeget a vevő szövetkezet 3 egyenlő évi részletben tartozik fizetni, a mindenkori hátralékos részlet kamatával együtt, amely a Nemzeti Bank mindenkori kamatlába + 2%. A szállító cég a berendezést és összes tartozékait szabályosan felszerelve, üzemképes állapotban tartozik a vevő szövetkezetnek átadni és e célból 5 napra a géppel együtt egy szerelőt díjmentesen küldeni, aki a gép kezelésére kijelölt személyt szakszerűen kioktatni tartozik. A szerelő részére csupán lakást és ellátást kell adni. A berendezésért a cég legalább 6 havi jóállást tartozik vállalni, amely idő alatt minden, a kezelő hibáján kívül előforduló anyaghibáért felelős és a hibás alkatrészeket ingyen kicserélni tartozik. Egy-egy gép teljesítőképessége rendes fajsúlyú és összetételű búzából óránként az egyes gyártmányok szerint 600-800 kg.

A földművelésügyi miniszter az 1929/30. költségvetési év végéig megalkandó, illetve már fennálló szövetkezetek által beszerzendő vetőmagtisztító és osztályozó gépek közül egy-egy mezőgazdasági kamarai körzetben 10 Selektorra, 4 Selektor-minorra, 6 Superior I-re, 6 Novára és 4 Petkusra nyújtja állami kedvezményként a vételár 1/3-át. Az erre alkalmas szövetkezetek megjelölését, illetve alkalmi egyesületek szervezését, valamint a vetőmagtisztítás szükségességének propagálását a miniszter a kerületi mezőgazdasági kamarákra bízta és egyszersmind felhívta a Falu Országos Földműves Szövetséget, a vármegyei és városi gazdasági egyesületeket és a gazdasági felügyelőségeket, hogy a kamarák ezirányú munkájában közreműködjenek. A földművelésügyi miniszter csak azokat a szerződéseket fogja érvényeseknek tekinteni és csak az olyan szállítók után fogja az ismertetett hozzájárulást kifizetni, amely szerződéseket az illetékes mezőgazdasági kamara látta meg és amely a berendezések átvételét és üzemképes állapotba helyezését is igazolja.

VEGYESEK.

Az OMGE tagjainak figyelmébe!

Az OMGE a szünet utáni első igazgatóválasztmányi gyűlést folyó évi október hó 4-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel tartja székházában. A gyűlésre, amelynek napirendjét a „Köztelek” legközelebbi számában közzöljük és amelyen az időszere gazdasági kérdések kerülnek tárgyalásra, már most felhívjuk a gazdaközönség figyelmét.

Az OMGE válságstatisztikai adatgyűjtése.

Lapunk mai számának mellékletében folytatólag közzöljük az OMGE tavalyi válságstatisztikai adatgyűjtése feldolgozott adatainak eredményeit. Ezzel az egész köz- és mezőgazdaságunk szempontjából igen fontos és tanulságos, hazánkban a maga nemében első és utóbb munkát végzett az OMGE, amelyet ha a szükséges anyagi eszközöket biztosítani sikerül, ezentúl évről-évre állandósítani szándékozik. Igen tisztelt olvasóink szives figyelmét újból felhívjuk arra, hogy a sorozatosan közzéteendő mellékletek megőrzésére, mert mire az adatok közlése befejeződik, egy egész füzetet fognak adni, amelyet — tájékozással és okulásul — minden gazda érdeklődéssel forgathat.

Mielőtt vetőmagtisztító gépet vásárolna, nézze meg a „PETKUS” vetőmagtisztító- és osztályozógépet. Egyszerűbb, tökéletesebb és elterjedtebb gép nincs az egész világon. Az összes terményeket fajsúly, nagyság és csiraképeség szerint felülmulthatatlanul osztályozza. Vezérképviselek: KÁLMÁN ÉS LÁSZLÓ műszaki kereskedők, Telefon: 112-74, 106-90. Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. Táviratcim: PETKUS Budapest

Az adatgyűjtés közlését lapunk folyó évi augusztus 26-i számában kezdtük meg, amelyben bevezetés cím alatt a válságstatisztikai adatgyűjtés előzményeit ismertettük. A részletes eredmények során azután közöltük az I. számú táblázatot, amely a megvizsgált gazdaságok általános helyi viszonyairól nyújtott tájékoztatást. Ezután a II. táblázat került közlésre, amely a megvizsgált gazdaságok főbb terményeinek I. kat. holdra vonatkoztatott átlagterméseit ismertette, összehasonlítva azt a statisztikai hivatal által kiszámított országos adatokkal, a múlt heti számunkban a részletes eredmények során a III. számú táblázat került közlésre. Ez a táblázat a megvizsgált gazdaságok egész kiterjedését és művelési ágak szerinti megoszlását tüntette fel, továbbá az egyes gazdaságok átlagos I. kat. holdjára kiszámított kataszteri tiszta jövedelmét mutatta. Az átlagok ennél a táblázatnál is a M. Kir. Központi Statisztikai Hivatal megfelelő arányszámaival kerültek összehasonlításra.

Mai mellékletünk „A szántóföld kihasználása” cím alatt azt tünteti fel, hogy a megvizsgált gazdaságok az 1926/27. gazdasági évben a művelési növények melyik csoportját és milyen arányban termelték. Ezenél a táblázatunknál is sikerült a M. Kir. Központi Statisztikai Hivatal adatgyűjtésének az ország leartott területére vonatkozó 1927. évi adatait összehasonlítás céljából felhasználnunk.

Következő mellékletünk az V. számú táblázat lesz, amely az állatállomány nagyságáról, megoszlásáról és trágyatermeléséről nyújt majd képet. Kiemeltje ez a táblázatunk úgy az igás, mint a haszonállattartásnak a gazdaság szántóterületéhez viszonyított mértékét darabonként, valamint számosállatokra átszámítva. Felütneti még az I. kat. hold szántóterületre évenként kerülő istállótrágya mennyiségét.

Halálozások. Farkasfalvi Farkas Géza országgyűlési képviselő, földbirtokos, az OMGE igazgató választmánya tagjának fia Géza f. hó 14-én 25 éves korában hirtelen elhunyt.

Németh Gyula földbirtokos f. hó 18-án 33 éves korában Jobaházán váratlanul elhunyt.

A m. kir. gazdasági felügyelői államvizsga vizsgáló bizottságának tagjai. A m. kir. földművelésügyi miniszter a m. kir. gazdasági felügyelői államvizsga vizsgáló bizottságának elnökévé Tóth Elemér ny. államtitkárt; a bizottság tagjaivá: „A magyar közgazdaság szervezete” tárgyra Horváth Jenő dr. miniszteri tanácsost, Parragh Gyula dr. miniszteri osztálytanácsost, pottaggá: Czirer Andor dr. miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárt; „A mezőgazdasági közigazgatás” tárgyra: Gerentser Jenő dr. miniszteri tanácsost, Lenck Jenő dr. miniszteri osztálytanácsost, pottaggá: Dányi Dezső dr. miniszteri tanácsost; „A mezőgazdasági politika” tárgyra: Hampel Antal dr. ny. államtitkár, Steinecker Ferenc dr. egyetemi tanár, pottaggá: Grabovszky Miklós miniszteri tanácsost; „A gyakorlati mezőgazdaság” tárgyra Tolnay Pál miniszteri tanácsost, Pesthy Béla m. kir. gazdasági akadémiai igazgatói címmel felruházott m. kir. gazdasági akadémiai rendes tanárt, pottaggá: Meissner Ernő m. kir. gazdasági főtanácsos, m. kir. kerületi gazdasági főfelügyelőt, végül a bizottság jegyzőjévé: Oreczy Béla dr. miniszteri segédtitkárt 1929. évi január hó 1-től számítva három év tartamára kinevezte.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 5-én tartotta Keszthelyen nyári közgyűlését Tarányi Ferenc dr. elnöklété alatt. A közgyűlés első pontja a mezőgazdasági válság ügye volt. Erről a kérdésről az elnökség memorandumot dolgozott ki, amelyet azzal terjesztett a közgyűlés elé, hogy ennek megfelelő feliratot intézzen a kormányhoz. A memorandum mindenekelőtt megállapítja azt, hogy a gazdatársadalomra éppen most nehezedett rá a magas kamatozású hitel mellett az értékesítés lehetetlenülése, mikor a gazda a körülmények folytán ugyanis minden vonalon a legnagyobb nehézségekkel küzd, termését kénytelen a termelési költségnél jóval alacsonyabb áron elkótyavetyélni. Foglalkozik a gabona alacsony árának vizsgálatával s szükségesnek tartja a határidős üzletek alapesz revizió alá vételét, mert a téren a kilengések egyes játékosok fedezetlen üzleteivel szintén káros befolyást gyakorolnak az áralakulásra.

Az előterjesztés behatóan foglalkozik a mezőgazdaság egyéb problémáival is, a vámkérdéssel, a hitelproblémával, a vasúti tarifákkal stb. Az elnökség előterjesztéséhez Farkas Tibor dr. szólott hozzá és több határozati javaslatot terjesztett elő. Pálffy László a közterhek kérdésével foglalkozott, Zoltán Boldizsár kiegészítő javaslatot, hogy kérjen az egyesület decemberig adófizetési halasztást kamatok nélkül és kamatmentes műtrágyaszelekt. Németh János nemesapáti kiegészítő javaslatát nevében helyesléssel emlékeztet meg az egyesület elnöksége által előadottakról. Örül annak, hogy az egyesületben a kis- és nagygazdák együttműködését látja, mert csakis összefogva lehet eredményeket elérni. Szentmihályi Dezső az állathizlálási hitel kérdését tette szóvá, míg Elek Ernő a tejjelgazdák takarmányozási hitelen részvételét javasolta. Még több felszólalás után az elnök összefoglalta a vita eredményét és kimondotta a közgyűlés határozatát, amely szerint felterjesztésben kéri a kormányt, hogy 1. A hitelkeretek megszorítását oldja fel és a hosszú lejáratú kölcsönök felvételét tegye lehetővé, hogy a föld megtartható legyen. 2. Vétessék revizió alá a védővamos politika s ennek a gazdatársadalomra sérelmes intézkedései kúszó-bölcsezenek ki és a kivétel lehetővé tételének kivételi prémiumokkal. 3. A vasúti tarifáknál a mezőgazdasági termények, termékek, állatok szállítási fuvardíja az értékesítés érdekében mérsékeltebbé legyen olyan formán, hogy a földművelésügyi tárca dotációja emeltesse s a tárca elaprózott tételeiből jelentékeny összeg fordítassék e célra. 4. Az adóztatás terén további könnyítések léptessenek életbe, a késedelmi kamatok mérsékeltebbé és a folyó év végéig kamatmentes halasztás adassék. A kamatmentes műtrágyaszelekt, különösen a kis- és középgazdaságokra kiterjesztésük, mert a mai viszonyok mellett a 4%-os kamatozású hitel mellett is képtelenek beszerezni a műtrágyát. 6. A tejjelgazdák megfelelő takarmányozási hitellel látassanak el, ugyancsak a hízalási hitel nyújtassék. 7. A mintegy 80%-ban kipusztult, illetve kifogyott gyümölcsösök pótlása céljából kedvezményes áru gyümölcsfákat utaltassanak ki. 8. A kereskedelmi szerződések kötésénél szűk gazdasági egyetértés tárgitassék a gazdaságokra kedvező szerződések kötésével. A közgyűlés után Náray Andor gazd. akad. tanár előadást tartott a tejjelgazdaság időszerű problémáiról és a tejértékesítésről és bejelentette, hogy a kecskényi gazdasági akadémia a spekulatív etetésről háromnapos előadást tart a gazdáknak.

Tenyészbikadíjazás és vásár Pécsváradon. A Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület a vármegyei hatóságok és a m. kir. gazdasági felügyelői közreműködésével f. évi október 27-én d. e. 10 órakor Pécsváradon tenyészbikadíjazást és vásárt rendez. Az ott vásárolt és tenyésztésre alkalmasnak talált bikák a hatóság részéről azonnal tenyészállatdíjazást és állatdíjazásra kizárólag a kisvárdai és tiszai járások tenyésztéséből hajthatók fel magyar és piros tarka szarvasmarhák és sertések. Jelentkezni lehet folyó évi október hó 15-ig a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Nyíregyháza, Vármegyeháza) és a m. kir. gazdasági felügyelőségénél, Kisvárdán. Fenti helyeken készséggel szolgálnak bármilyen irányú bővebb felvilágosítással.

Tenyészállatkiállítások Nógrád és Hont vármegyékben. Nógrád és Hont vármegyei Gazdasági Egyesülete a földművelésügyi és honvédelmi minisztérium, a vármegye törvényhatósága és közönségtámogatásával, a jászberényi mentelep parancsnokáig

a vármegyei gazdasági felügyelőség, a Tiszajobparti Mezőgazdasági Kamara és az érdekeltek járási mezőgazdasági bizottságával augusztus 25-én Vámosmikolán, szeptember 1-én Diósjenőn, szeptember 8-án Balassagyarmaton rendezett díjazással egybekötött tenyészszarvasmarha- illetve tenyészlo kiállítását. A vámosmikolai szarvasmarhadíjazást és kiállítását a bíráló bizottságok megalakításával Pályi Pál főispán nyitotta meg. Ki lett állítva: 40 tehén, 58 üsző és 15 bika, összesen 113 darab. A bíráló bizottságok ítélete alapján a következők nyertek díjat: Fejős, hasas és borjas tehének I. díjat, egy vetőgépet, Medgyesi István Vámosmikola. Hasas üszők I. díjat, egy gabonatorástát Rák Ferenc Vámosmikola. A bikák csoportjában megfelelő anyag nem lévén, a bíráló bizottság a díjakat nem adta ki. A földművelésügyi miniszter oklevelét kapta: Szuszog János Vámosmikola, tehén, Verbóka János Vámosmikola, éves üszője és Fáci József Ipolytölgyes, hasas üszője. A Tiszajobparti Mezőgazdasági Kamara oklevelét nyerte: Farkas Mihály Ipolytölgyes és Klein Antal Nagyborzsony, tehén Hegedűs István Ipolytölgyes, Dolinszki József Vámosmikola, Staud János Ipolytölgyes, Szabó Ferenc Vámosmikola, Dávid József Vámosmikola és Ferenc János Ipolytölgyes, hasas üszője, Nyitrai Mihály Vámosmikola, Hanusz Nándor Ipolytölgyes, Rák István Vámosmikola, Sinkó József Vámosmikola, Szabó József Vámosmikola és Kurati Károly Ipolytölgyes, éves üszője. A felhajtott anyag számban és minőségben megfelelt a várakozásnak. A szépen sikerült kiállítás nagyszámú látogatói sorában ott voltak: Pályi Pál főispán, Fodor Vilmos dr. főszolgabíró, alsóőrri Farkas Géza egyesületi tisztségviselő, Hanzsly Gyula egyesületi első alelnök, Berzeviczy Zsigmond, a Tiszajobparti Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Huszár Tibor, a járási mezőgazdasági bizottság elnöke, Jankovich László, ifj. Jankovich László, Hanzsly Ferenc, Simonyi Tibor, Simonyi Dénes, Gálffy Ernő, Gálffy Endre, Huszár Miklós, Huszár Károly földbirtokosok, a gazdasági egyesület tisztségviselői karából Gellen Aladár titkár, Kainerstorfer Frigyes m. titkár és Hanzsly Pál gyakornok. A díjazás szarvasmarha díjazáson a vármegye képviselőiben megjelent Pályi Pál főispán Prónay József, a járási járás mezőgazdasági bizottság elnöke üdvözölte és felkérte a kiállítás megnyitására, a főispán a kiállítókhoz buzdító beszédet intézett. Kiállításra került: 98 tehén, 60 üsző és 12 bika. A bíráló bizottságok ítélete alapján a következők nyertek díjat: Fejős, hasas és borjas tehének I. díjat, egy vetőgépet Szeibert Márton Nagyoroszi, hasas üszők I. díjat, egy gabonatorástát id. Fagyas Gergely Diósjenő, éves üszők I. díjat, egy rapid-daráló Szeibert Márton Nagyoroszi, bikák I. díjat nem adtak ki, II. díjat, egy vetőboronát, Krémer Miklós Nagyoroszi nyerte. A földművelésügyi miniszter oklevelét kapták: Hugyecz András Nógrád, tehén, Szórád Lajos, Diósjenő éves üszője és Juhász Gergely Diósjenő, hasas üszője. Megjelentek a díjazáson: Pályi Pál főispán, Csonka György vármegyei főjegyző, alsóőrri Farkas Géza, a gazdasági egyesület tisztségviselői karából: Gellen Aladár titkár, Kainerstorfer Frigyes m. titkár és Hanzsly Pál gyakornok. Nógrád és Hont vármegyei Gazdasági Egyesülete szeptember hó 8-án Balassagyarmaton tartotta meg tenyészlokiállítását és fogatversenyt ünnepélyes keretek között. A vármegye képviselőiben Pályi Pál főispán jelent meg, a gazdasági egyesület lótenyésztési szakosztályának elnöke üdvözölt. A kiállításban megjelentek a megyei gazdasági élet vezetői közül: Krudy Ferenc országgyűlési képviselő, Berzeviczy Zsigmond, a Tiszajobparti Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Hanzsly László, Grossschmid Károly, Nedecky László földbirtokos, ifj. Volent Lajos, Hollósy Géza, Szukhra József, Martin Odón dr., Hanzsly Tamás, Svírbély Lajos, a gazdasági egyesület tisztségviselői kara és igen sok kisgazda. Kiállítottak: 58 drb. négy éven felüli kanórt, 10 drb. három éves kanócskát,

A TALAJSAVANYUSÁG ÓVATOSSÁGRA INT!
alkalmazza a gyorsan oldódó, lúgos hatású

RHENANIA FOSZFÁTOT
23-26% foszforosav, 40-42% mésztartalommal.

NEM SAVANYITI NEM MARI NEM CSONÓSDIKI

A talaj reakcióját azonnal meghatározhatja a
„FÖLDFÉNY”
talajreakció meghatározó készlettel.

DURES és HERZOG
BUDAPEST,
V. KER., GÉZA-UTCA I. SZÁM.

KÉRJEN DIJTALAN
FELVILÁGOSÍTÁST és ISMERTETŐT!

Handwritten notes: "Közelel" and "1929/29. szám"

LYAM.

Vertical text on the left edge: "Tiszajobb... 8-án... 15... 12 bika..."

Main article text starting with "21 drb két éves kancacsikót és 21 drb éves kancacsikót. A fogat-szépségversenyre benévezett 25 fogat..."

Main article text starting with "sára, a marhahizlalás fejlesztésére és általában a mezőgazdasági válság enyhítésére..."

Kertész, virágágyi, melegházi, gazdasági épületre üveglablakok... Weiss Gyula táblaüvegnagykereskedőnél, Budapest, V. kerület, Vadász-utca 29. szám.

NYILTTÉR. (A reválban foglaltaké) nem vállal felelősséget a szerkesztőség. Financiroznék, beállítanak 40-50 darab tinót kihizlalásra... részletekben is, szokásos feltételek mellett, elegendő takarmánnyal rendelkező gazdánál.

Pa kányt, egeret, mezei egeret csak "RATINOL" svábbogart, csodaját... "RUSSIN"... LABORATÓRIUM, Budapest, VII. kerület, Murányi-utca 33.

Táblaüveg BIELEK KÁROLY! melegágyi üveg... Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 18. sz.

MIDDLE WHITE YORKSHIREI nyolc vemhes kocából és egy tenyészkocából álló tenyésztőrsz, mindannyi importált szülők ivadéka, felosztott gazdaságból, fizetési kedvezmények mellett is, eladó. Megtekinthetők Szolánovszkyné telenén, Budapest, Fővegy-utca 6.

KEMNA J. VEZÉRKÉPVISELETE. GRESKOVICH és SCHACKE BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR-UT 51. TELEFON: AUTOMATA 291-21. Budapesti raktárról kapható: Szavatoltan eredeti német KEMNA GÖZEKEALKATRÉSZEK... GÖZEKEKÖTELEK... MINDENFAJTA KAZÁN MUNKÁHOZ... GÖZEKEMOZDONYHENGERT FURÁSÁHOZ

MÉSZNITRÓGÉN 19-20% nitrogén- és kb. 60% mésztartalommal a legolcsóbb és hazánkban legjobban bevált nitrogénműtrágya. NITROGÉN MÚTRÁGYA ES VEGYIPAR R.-T. BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 1. SZÁM. * Ingyenes műtrágyázási tanácsadóhely!!

CHLORAMIN-HOMOK (Streuchloramin) HEYDEN NYERS-CHLORAMIN (Rohchloramin)

száraz felszórásra oldatok készítésére
 a legkifőnőbb fertőtlenítő szerek mezőgazdasági célokra.
 Kezelésük egyszerű, megbízhatóak, olcsók, nem mérgező hatásúak. ~ TEJÜZEMEK, ISTALIÓK, BAROMFI-
 UDVAROK és BAROMFIÓLAK GYORS, BIZTOS, OLCSÓ FERTŐTLENÍTÉSE. ~ Beszeresethetők: 6257
SZÉKELY ANDRÁS és TÁRSAI-nál, Budapest, V., Nádor-utca 32. sz.
 Telefon: Automata 258-96 Sürgönyeim: Szal Budapest

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST

Gyártelep: VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF 96-22
 Városi lerakat: V., BERLINI-TÉR 2., NYUGOTIVAL SZEMBEN. TELEFON: 20-43

SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK TAKARMANYKAMRA, KASTELYVILÁGÍTÁS, ONTÓZÓBERENDEZÉS STB. HAJTÁSÁRA
SZIVÓGÁZ-, BENZINGSÉPLŐGARNITURÁK

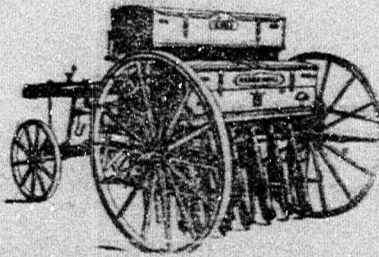
Az eredeti Kalmár-rosta

a legjobb, tartóssága és utolérhetetlen tisztítása Európaszerte el van ismerve.
 Fajsúly szerint osztályoz, a többtermeléshez szükséges legfőkétebb vetőmagot választja ki.
 Sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni! Legelőcsőbb árajánlattal szolgál!
KALMÁR ZS. és TÁRSA terménytisztító-gépgyár, HŐDMEZŐVÁSÁRHELY
 INTERURBAN TELEFON: 69

WEISS MANFRED AGÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

**Ujdonság:
 „GLOBUS“**

szabadalmazott műtrágyázó egysíve merítőkanales
AGRARDRILL vetőgépel.

Részletes ajánlattal készséggel szolgál!
Agrárglobus Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.

Budapest, V., Lipót-körút 12. szám.
 Távirati cím: AGROBUS
 Telefon: Aut. 283-49

VETŐMAGNEMESITŐ ÉS ÉRTÉKESITŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

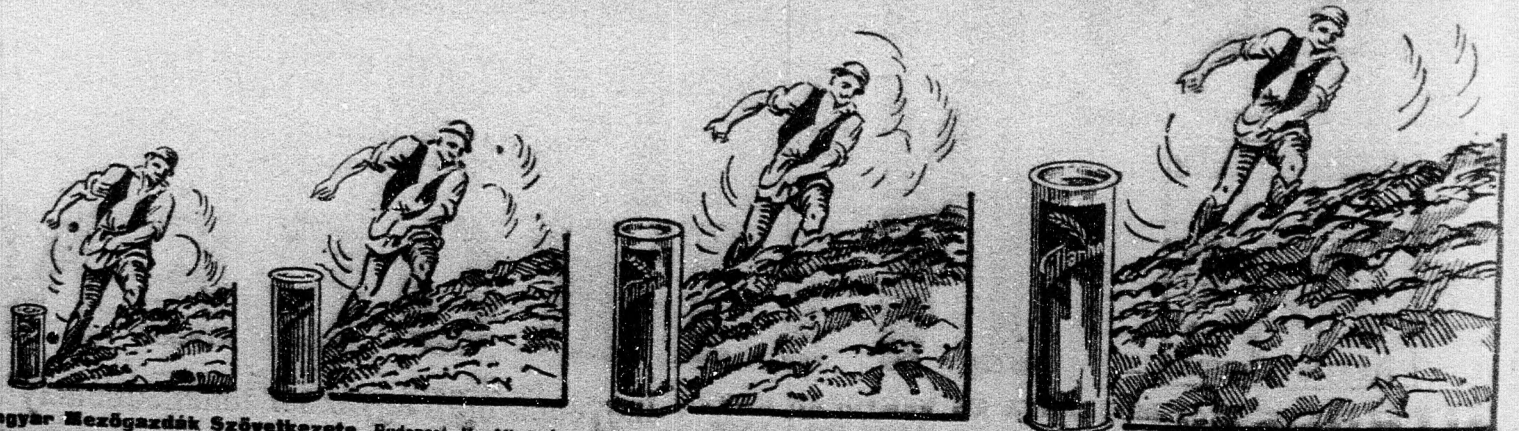

Budapest, V., gróf Tisza István-utca 2., félemelet
 Telefon: Aut. 822-36 Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR Távirati cím: Nemesmag

Eredeti nemesített Székács-féle fagyálló őszi árpa,
 „ „ Székács-féle buza,
 „ „ Fleischmann-féle sziki buza- és
 „ „ Fleischmann-féle rozs-
 vetőmagokra előjegyzéseket elfogadunk.

A szállításokat az előjegyzések sorrendjében eszközöljük.
 Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küldjük!

TILLANTIN vetőmagcsávázószer fogyasztása évről évre nagymértékben EMELKEDIK

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

Mezőgazdasági és Ipari Vegyszerok Kereskedelmi R.-T., Budapest, X., Hőgy-utca 14.

Budapest 72. postafiók 46

Minden törekvő, haladni vágyó gazdának nélkülözhetetlen!
 Most jelent meg! **MAGYAR GAZDA KÖNYVE**
 MEZŐGAZDASÁGI ÉVKÖNYV AZ 1930. ÉVRE

Szerkesztő: **RADNÓTI ISTVÁN**

okl. gazda, a Faluszövetség titkára

A 16 éves, vasos könyv a magyar mezőgazdaság összes időszerű kérdéseivel foglalkozik. Agráréletünk vezéret, tudósa, szakembere, agrár-irodalmunk kitérője iránt gazdagon illusztrált cikkeit. Teljesen új szerű rovat a mezőgazdaságunk jelenlegi fejlettségének, küzdelmeinek, Magyarország agrikulatúrájának hí tükret mutatják. E rovatok: Mintagazdaságok, A gazda iskolája, Földmivvelésügyünk vezérvára, Mezőgazdaságunk krónikája, A gazda ábecéje.

A könyv előszavát ALBRECHT kir. herceg, bevezető cikkét MAYER JÁNOS m. kir. földmivvelésügyi miniszter írta.

Művészi rajzok és illusztrációk a legkiválóbb magyar művészekről. Körülbelül 250 kép, fénykép, grafikon rajz.

Ára 4 pengő. A pénz előzetes beküldése mellett portóval egy. 40 pengő. Utánvételes külföldi 4-80 pengő.

„Patria” R.-T. könyvostálya, Budapest, IX., ÜNÖI-utca 25. szám.

Gyümölcstermesztés és értékesítés

A m. kir. földmivvelésügyi minisztérium megbízásából írták.

Mahács Mátyas
 kert. tanintézetű tanár.

Tartalmának főbb fejezetei: A gyümölcsfa teste. A gyümölcsfák fejlődésének feltételei. A gyümölcsök fajtája. Gyümölcsfák és gyümölcsbokrak szaporítása. Faiskola. A gyümölcsfák ültetése. A gyümölcsfák metázése. A gyümölcsfák részletes tárgyalása. A bogrós gyümölcsök. Védekezés az élősködők ellen. A gyümölcsfák gombakártevői. A gyümölcsfák főbb állati ellenségei. Elemi kárók. Gyümölcsfeldolgozás.

A 416 oldalra terjedő, 251 ábrával díszített mű 40 pengő.

„Patria” R.-T. könyvostálya, Budapest, ÜNÖI-utca 25.

BUDAPEST

VI. ANGYALFÖLDI ORSZÁGBIRO-ÚT 44-46.

Szőlőmust besűrítését

jutányos feltételek mellett elvállalja az **OCEAN Magyar Konzervgyár és Kereskedelmi Rt.**, Budapest, V., Gróf Tisza István-u. 3. 8337

Szerszám Szerszámgép

Bors-ajtó Szőlőszűző
Répvágó Szecskevágó
Morzsoló Daráló

Körfűrész Műszaki áru

„GLOBUS”

fűrész-, szerszám- és vaskereskedelmi vállalat
BUDAPEST, V., VÁCI-UT 12. SZ.
 TELEFON: Lipót 921-88

TŐZSDE ÉS KERESKEDELEM.

A gabona- és terménypiac áralakulása.

A gabonapiac az értékesítés helyzete még mindig igen kedvezőtlen. Az árak a múlt hetekkel szemben lényegesen nem változtak és a kiviteli üzlet, amely igen szűk keretek között mozog, egyáltalán nem tud felelőnkülni. A kenyérmag bevitelre szoruló államok üzleti politikája, amely először a saját termés fogyasztását forszirozza, ugyszólván mindenütt érezhető és ennek következtében a magyar gabona-exportüzlet csak szorványos, egyes vagonfélékre szorítkozik.

Ausztria és Csehszlovákia, amelyek más években még a természetakarítás előtt, de legkésőbb a cséplési munkálatok befejezése után jelentős mennyiségű búzát és rozsot kötöttek le, az idén a nagyobb arányú gabonavásárlásoktól tartózkodnak. Egyes vagonfélékben ugyan némi kiviteli üzlet van *Miskolcra, Gyékényesre és Orosvárra* át, azonban e mennyiségek megközelítően sincsenek arányban a tavalyi vagy más évek ilyen időben lebonyolított exportforgalmával.

Olaszország is egyelőre teljesen tartózkodik a buzávásárlástól, miután az idei termés Itáliában mindvalóan kitünően sikerült. Tavaly és más években is a szeptemberben nem is indult meg lényegesen a kereslet Olaszország felé, de illyentájt októberben a szállításra már nagyobb mennyiségeket kötöttek le. Az idén az a helyzet, hogy a Dunántul kevesen fekvő buzáteleinket itáliai exportjára előreláthatóan csak novemberben fog sor kerülni, miután az olaszok is egyelőre a belföldi termésű gabonát keresik.

A nyugati államok mostanában ugyancsak alig vásároltak nagyobb mennyiségben magyar búzát és kevés fix üzleteket csak Svác részére kötöttek.

A belföldi gabonauzlet most már kizárólag a nagymalmok vásárlási kedve szerint alakul, amely ezen a héten ugyancsak mérsékelt volt. Még szeptember elején jelentős mennyiségű buzáteleket kötöttek le a nagymalmok, így ezen a héten csak keveset vásároltak. A buzaarbitrázsüzlet, amely még legutóbb igen élénk volt, jelentősen alábbhagyott közraktári férőhely hiánya miatt.

A gabonauzlet rendkívül csökkent forgalma és a kedvetlen hangulat következtében a buzaárak ezen a héten átlagban további 20-30 fillérrel csökkentek jóllehet Chicagóban mindössze 1-2 centes áresés következett be.

A termelők kínálata ezen a héten már lényegesen kisebb volt, mint legutóbb úgy, hogy aránylag kisebb mennyiségű búzát adtak el a Dunántulról, valamint a Tiszavidékről budapesti paritásban, prompt szállítással. A mostani buzaárak ugyszólván minden szakember megítélése szerinta mélyszinten mozognak.

A gabonaművek e heti és ugyanez időszak tavalyi átlagárai összehasonlítását alább közöljük:

A gabonaművek megnevezése	Átlagár P a postai paritásában	
	1929	1928
szeptember harmadik hetében		
Tiszai buza 80 kg-os	23.-	26.75
Dunántuli buza	21.95	26.55
Rozs	15.90	24.75
Arpa I.	16.75	26.65
Arpa II.	16.-	26.35
Sórárpa	22.25	28.90
Tengeri	20.50	31.15
Zab I.	15.75	26.50
Zab II.	14.-	25.50
Köles	12.75	27.50
Répece	49.-	45.75
<i>Hataldósziget:</i>		
Buza 76 kg-os X.	22.20	26.15
" III.	24.75	28.65
" V.	25.40	29.35
Rozs X.	16.95	25.30
" III.	19.25	27.70
" V.	16.90	27.95
Tengeri V.	18.05	29.05

A rozsiacra a múlt héttel szemben közel 100 pengős áresés volt vagononként. Ennek ellenére a forgalom igen élénk volt, mert Ausztria, Csehszlovákia, továbbá Svájc és Olaszország felé is — ha nem is nagy mennyiségben — prompt szállítással, több tétel rozsot eladtak a kiviteli cégek. Ausztria részére a Getreide A.-G. megbízottai kötöttek le tetteket, míg Olaszország és Svájc részéről azok az örlőüzemek voltak vevők, amelyek főként rozsüzlet gyártanak.

Az *Arpaüzlet* kisebb keretek között mozgott ezen a héten és az árak sem a takarmány, sem a sörműségi fajtákban lényegesen nem változtak. A belföldi gyárak már csak kisebb mennyiségeket vásárolnak, mint a múlt héten, miután szükségletük jelentékeny részét fodezték. A kitűnő ide: arpatermés következtében a kínálat még mindig igen jelentős és az értékesítő szervek a külföldi piacokon szép mennyiségeket helyeznek el középminőségű sórárpból. Így a svájci kivitel után ezen a héten Jugoszlávia is vásárolt több tétel sórárpat Magyarországról.

A *tengerisziacra* teljes az üzletlenség. Csöves tengerit az igen alacsony árak miatt csak sürgős szükség esetén adnak el a termelők.

A *zabüzlet* kissé megnyugodott. A múlt hetek rendkívül alacsony árai után most már másodrendű zabra 14- pengőnél olcsóbb árajánlat alig volt és a forgalom némiképp felelőnkülni, miután nemcsak a belföldi piac részére vásároltak zabtetteket, hanem kivitelre is. Így Ausztria és Olaszország vásárolt jól rostált zabot, mire az irányzat valamivel megjavult.

Állatvásári szemle.

A budapesti vágómarhavásárokon az előző heti jobb üzletmenet kifejlődését már a hétfői vásár nagyobb felhajtás megakadályozta. A felhajtott 400 darab marha közül csak a prima minőségűek iránt volt kereslet és azt az előző vásár árain könnyen lehetett értékesíteni. A silányabb minőségű áru még árvesztesség mellett is nehezen talált vevőre. A csütörtöki vásáron az előző heti felhajtásnál közel 100 darabbal többet kínáltak eladásra, ami a vásár üzletmenetén érezhető is volt. A felhajtásban 190 bika volt, ami természetesen az árak alakulására nem volt közömbös és ebben a feleségben 8 filléres Árcsökkenést okozott. Élénk üzletmenet mellett zajlott le a *vienai* vásár, amelyre az előző héthez viszonyítva több, mint 1000 darabbal kevesebb marhát hajtottak fel. Az összes országok felhajtása kivétel nélkül kevesebb volt, de különösen Románia és Jugoszlávia kínálata csökkent. A magyarországi felhajtás is körülbelül 120 darabbal volt kisebb az előző hetinél, de így is 140 darabbal haladta túl az utána következő legnagyobb romániai felhajtást. Az élénk üzletmenet a prima áru 10 garasos, a többi minőségek 10-20 garasos áremelkedésében jutott kifejezésre. A *prágai* vásáron a nagyobb belföldi és lengyel felhajtás a többi országok kisebb kínálatát ellemsúlyozta. A vásár felhajtása és üzletmenete az előző héthez hasonló volt. A kis felhajtás mellett az összes minőségek szilárdan tartották előző heti árakat, míg a bikák ára újabb 50 fillérrel drágult.

Sokkal kedvezőtlenebb képet mutat és kevés jóval kevesget a sertésértékesítés jelenlegi helyzete. A forencvárosi vásárokon a múlt héten az árak rohamos csökkenése folytatódott. A kereslet nem tud lépést tartani a növekvő kínálattal. A huskereslet bár emelkedést mutat, de a fehérrár, különösen a szalonna iránt alig van kereslet. A zsír ára az utolsó héten nem változott, de a még nem szilárd ár a kereskedőket a nagyobb vásárlással szemben tartózkodóvá teszi. Ilyen vásárló kedv mellett a hétfői 4500 darabos felhajtás nagy mértékben elősegítette az előző hét végén kissé megállapodni látszó árak további csökkenését. A felhajtás a hét többi napjain is túlhaladta a keresletet, főleg a jó

KÁLISÓ

Nem teljes a műtrágyázás **KÁLISÓ** nélkül, mert a **KÁLI** EMELI A TERMÉSEKET, JAVITJA A MINŐSÉGET, FOKOZZA A NÖVÉNYEK ELLENÁLLÓ KÉPESSÉGÉT FAGYKÁR, MEGDÖLÉS, NÖVÉNYI ÉS ÁLLATI KÁRTEVŐK ELLEN!

Mielőtt őszi műtrágyaszükségletét beszerezné, forduljon **DIJTALAN** felvilágosításért a

„**KÁLI**” **MŰTRÁGYAKERESKEDELMELNI R.-T.** mezőgazdasági tanácsadó irodájához, **BUDAPEST, V., SZEMÉLYNÖK-UTCA 7.** * Telefonszám: Lipót 676-18

zsiszertésnél. Az árak csökkenése főleg a prima zsiszertésnél volt nagy, amely a múlt heti 10 filléres árszámfigyelembevételével az előző évi legalacsonyabb árjegyzése alatt van. Az itthoni kedvezőtlen árak a figyelmet a külföldi vásárló terelék, ahol az értékesítés, a csökkenő árak mellett is, kedvezőbb volt a múlt héten. A szomszédos magyarországi kínálat egyre nagyobb mértékben kezd újulni. Már a szeptember havi első vásárlás várhatóan nagy mértékben megnövekedett a magyarországi kínálat, bár az előző héten annak visszaeséséről számoltunk be. A múlt heti vásárlás azonban újra nagy felhajtással — 2962 darabban — jelent meg Magyarországon, így a rendszerint legnagyobb mennyiségű zsiszertéssel megjelenő jugszlávini felhajtást is 500 darabban túlhaladta. A nagy zsiszertés felhajtást itt is a külföldben is alacsony árak tekintélyes, 15 garasos árszámfigyelés eredményezte. Husserles és keresztelt sertés az előző vásárlás cserélt gazdát. Prágában a jugszláv felhajtás megnövekedése a magyarországi kínálat kisebb megáprapánása mellett is zsiszertésben olyan nagy kínálatot nyújtott, ami 75 filléres árszámfigyelést eredményezett. Husserlesekbe is nagyobb volt a kínálat és ennek is csökken az ára 25 fillérrel. A sovány sertés iránt az előző héten tapasztalt nagyobb érdeklődés kezd alább hagyni a hízott sertés árának csökkenése miatt.

Világpiaci hírek.

(A Mezőgazdasági Termény- és Termélforgalmi Intézet közleményéből.)

Franciaországban a buza katasztrófális árzuhanása élénken foglalkoztatta az ottani gazdasági szakköröket, amelynek eredménye az lett, hogy minisztertanács elé került a gabonapiac kérdése, amely felhatalmazta a földművelésügyi és a pénzügyminisztert, hogy az ösi képviselőházi lelkésznek törvényjavaslatot nyújtsanak be, 1. a biztosított mellett kötött határidős üzletek határidőjének 3 hónapról 6 hónapra való felemelése, 2. a határidős üzletek időszakonkénti szabályozása, 3. a kivétel jegyek bevezetése tárgyában. A vidéki kisebb pénzintézetek felszólítást fogtak kapni, hogy azoknak a kisgazdáknak, akik gabonájukat lombardirozni akarják, a szükséges hiteleket bocsássák rendelkezésükre. Ugyancsak törvényjavaslatot fogtak benyújtani az állami buzahivatal felállítására vonatkozóan. A lennag világpiacán az elmúlt héten nagy áremelkedés volt tapasztalható, a lennag ára ugyanis tonnánként 3 angol fonttal, tehát q-kint 834 pengővel emelkedett. Ennek a nagy áremelkedésnek oka abban keresendő, hogy az Északamerikai Egyesült Államokban az idei lennagtermés minősége 16 millió bushel, az elmúlt évi 19 millió bushellel szemben. Argentínaiban a másik nagy lennagtermelő államban a nyomasztó szárazság következtében a lennagtermés helyelete reménytelenné látszik. A világ lennagtermélete 21 millió q-t tesz ki, amely mennyiség a bevitt államok szükséglete, amelyből 19 millió q-t Argentína szokott szállítani. Az argentinai termés rossz kilátásai folytán nagy jelentősége az árak alakulására feltétlenül ösztönözi fogja hatását. Amerikából kapott hírek szerint a Federal 2. árpa ellen ismét sok kifogás merült fel. Emlékeztetés, hogy az elmúlt évben milyen sok megbetegedést, sőt elhullást tapasztaltak a Federal 2. árpával takarmányozott sertéseknél. A brazil gabonaimportőrök szövetsége határozatot hozott, amely szerint a Federal 2. árpát csak úgy veszik át, ha az árpanak a kikötőbe való érkezése után, a német hatóságok bizonyítványt állítanak ki arról, hogy az takarmányozásra alkalmas. Az amerikai Federal 2. árpával szerzett rossz tapasztalatok az ottani piac figyelmét ismét a dunai árpa felé fordították, melynek kereslete német kikötőkben erősen megjavult. A svájci gabonatermes a kapott értesítések szerint mennyiségét illetően kielőző, minősége azonban a múlt évi mögött marad. A csökkenő minőségre való tekintettel az idén Svájcban jelentős mennyiségű búzát kell importálnia. A következő hónapokban az előírás szerinti gabonakivétel 30% ot tesz ki. Szakkörök becsése szerint a magyar buza mennyisége a keverési célra vásárolt minőségű búzáknak 10-30%-a között fog mozogni.

Termény- és takarmányfelek.

Gabona- és terményüzede. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos árjegyzése.) 1929 szeptember 19. Árak budapesti paritásában 100 kg-kint. Készárúüzlet: Buza, 77 kg-os, tiszavidéki 22 35—22 55, felsőtiszavidéki 21 65—21 85, fejmegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 21 45—21 65, 80 kg-os tiszavidéki 23 05—23 20, felsőtiszavidéki 22 15—22 30, fejmegyeyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 22—22 20, rozs, pestvidéki és más származású 16—16 25, takarmányárpa, l. r. 16 25—17 25, takarmányárpa, közepminőségű 15 75—16 25, sórárpa, felsőmagyarországi 21—23 50, sórárpa egyéb 19—20 50, zab, l. r. 15 50—16—, zab, közepminőségű, 13 75—14 25, tengeri tiszántúli állomásokról 20 25—20 75, köles 12 50—13—, káposztarepce 49—51—, búzakarpa 11 90—11 80, lucerna 1929. évi 100—120—, lóhere, nagy aranka mentes 1929. évi 90—100—, lóhere, nagy arankás 1929. évi 70—80— P. Határidősüzleti záróárfoiyamok: Buza, októberre 22 05—22 06, márciusra 24 50—24 57, rozs, októberre 17 10—17 12, márciusra 19 35—19 36, tengeri, májusra 18 10—18 11 P.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetsége gabonacsaládjának jelentése.) 1929. szeptember hó 19-én a készáru buza irányzata kissé javult és közepes forgalomban az árak 5-10 fillérrel emelkedtek. A rozs irányzata szűrdabb volt, mint a búzáé és a rozsrak 20-25 filléres emelkedést értek el. A takarmánytermék piacán a forgalom jelentéktelen volt, az árakat változatlanul jegyezték. A határidősüzleti piacon a buza irányzata eleinte tartott volt, utóbb azonban gyengébb irányzat jutott érvényre úgy, hogy zárlatok a búzát az előző napi árral szemben októberre 3, márciusra 11-12, májusra pedig 13-14 fillérrel alacsonyabban jegyezték. A rozs irányzata mindvégig szűrd volt és az árak októberre 26, májusra 17 fillérrel emelkedtek. A májusi tengeri ára 10 fillérrel zárult magasabban.

Liszt- és őrleménypiac. Budapest, 1929 szeptember 19. Lisztárak: Budapesti és vidéki nagymalmok árai szeptember-október hóra skontóval: duplanullás 38—, nullás 38 50, 1-es 37 50, 2-es 36—, 4-es 32—, 5-os 28 50, 6-os 25 50, 8-as 15 50, rozs nullás 32—, rozs 1-es 28—; vidéki kisalmok árai skontó nélkül, készpénzért, prompra: duplanullás 33 50, 0-as 33—, 2-es 31—, 4-es 28 50, 6-os 21 50, 8-as 15—, rozs 0-as 28—, 1-es 26— P q-kint.

Burgonya. (A Mezőgazdasági Termékek Egyesülete Szövetkezetének jelentése.) 1929 szeptember 20. A mai felhozatal a budapesti vásárcsarnokba 25 vasuti kocsival. Árak nagyban, q-kint a következők: nyári rozsburgonya 7 50, ózsi rozsburgonya 5—5 50, Ella burgonya 4 55—5 50 pengő. Az irányzat nagyon lanya.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének jelentése.) 1929 szeptember 20. A bab üzletmenete ugyszóvala napról-napra változik. A piac igen érzékeny az árullámzásokra és nagyobb tranzakciókat tartózkodók. Baltacimmban aránylag kevés a kínálat, a kecsel egészesen jócsinra az ár iránt továbbra is érdeklődést mutat. Irányzata tartott, Osztrákban az egyellen termények, amely a többi gazdasági magvakkal szemben úgy a hely, mint a külföldön szilárdan tartja magát. Viktoriaboros irányzata tetelekre sincs vevő. Expresszborosban némileg csökkent a kínálat, azonban az érdeklődés is csekély. Az árak ismét lanyhultak. Pannobukkány iránt nagyobb mérvű beföldi szűkségjel jelentkezett, a kínálat azonban olyan élénk, hogy a múlt heti árak változatlanok maradtak. Szászörbukkány. Az utóbbi napok helyenkinti esőjárása némi elősegít hozott a magpiacra, azonban a kereskedőknek jelentős készleteik vannak raktáron úgy, hogy ez sem az árakban, sem az irányzatban nem jutott kifejezésre. Tavaszbukkányban változatlanul lanya az irányzat. Nagykároly vidékéről a kínálat még mindig nagy tételekben jelentkezik anélkül, hogy átvétvekre találjanak. Fehérheremag. Az exportörök ma nem gravitálnak semerre, mert a lengyel és cseh ajánlatok az alapanyagot alaposan nyomják és az olcsó ajánlatokkal a magyar kereskedelem sehogysem tudja a versenyét felvenni. Köles. A piac teljes stagnációja következtelt be, érdeklődés hanyagban az árak semmit sem változik. Lucernamag. A harmadik vágás termésének mintái már közkezen forognak, minőségük a második kaszálásnál jóval szebb és egyenletesebb. Mindazonáltal az árutajadonkos magas árkövetelése miatt forgalom egyelőre nem tud kifejlődni. A kereslet ugyan a múlt hetivel szemben valamivel élénkebb, üzletkötés azonban fentiekre való tekintettel alig jött létre.

Lóheremag. Uton-utfeien azt halljuk, hogy soba tem termelt annyi lóheremagunk, mint ebben az esztendőben és így nem csoda, ha átmenet a köztudatba, hogy ha annyi lóheremag termelt, bőséges lesz a kínálat és alacsony lesz az ár. E prófécia, úgy látszik, ez idén a nagy világtermes következtében beteljesül. Egyelőre a forgalom az exportérdeklődés hiányában teljesen szűnőtel és a kereslet visszavonulva, figyele állásban várja a világparitási árak kialakulását. Mál irányzata változatlanul csendes. A piacra kerülő mennyiség csak nyomott árak mellett találhat elhelyezésre. Miskor-mag. Üzlettelenség és jelentős lanyháság uralkodik a piacon, ára egyre esik, de még hanyatló árak mellett sem jön létre üzletkötés. Nyulzapukamag. Lengyelország egyre önti az árut és tömeges kínálatával elárasztja a felevo piacokat. E tömeges kínálat a világpiacra nagymérvű áresést idézett elő, ami a gazdasági magvak mostani lanya tendenciája mellett is óriási feltűnést váltott ki, mivel a még hetekkel ezelőtt 100 kilogrammkint 25 dolláros ár mintegy felére, vagyis 12 dollárra esett vissza. Árak nyersárúért 100 kg-kint budapesti paritásában, fminőség szerint: Bab, fehér 46-47, bab, tarka 28-30, baltacimmgag 36-40, borsó, express 25-28, borsó, ózsi 65-70, borsó, Viktoria 25-28, lüköny, szöszös 50-56, büköny, tavaszi 18-20, biborheremag 60-70, csillagfűrtmag 17-19, fehéheremag 100-150, kendermag 34-36, köles, fehér 28-30, köles, vörös 13 14, köles, tarka, hantolásra 12-13, lennag 48-52, lóheremag, arankatartalom és minőség szerint 75-100, lucernamag, arankatartalom és minőség szerint 105-125, mál 105-110, muharmag 26-28, mustármag 45-50, napraforgó, fehér 30-32, nyulzapukamag 60-70, pohánkamag (irányár) 25-28 P.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1929 szeptember 17. Árak mértékesebben pengőben: réti szóna I. r., 6 8—8 60, réti szóna II. r., 6 6 50—7 50, réti szóna, III. r., csomagolásra 4 50—6—, maharszóna 8—10—, lucernaszóna 11 50—13—, zabos-

bükkönyzóna 8—8 50, alomzalma I. r. 4—4 50, II. r. 3 80 pengő.

Budapesti abraktakarmánypiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének gabonacsaládjának jelentése.) 1929 szeptember 19. Árak q-kint Budapestben: Árpakarpa 14—, búzakarpa 13—, búzakarpa 11 90—12—, búzakarpanyliszt 14—14 50, konkolydara 13—, lennagpogácsa 25—, napraforgópogácsa 21 75—22—, repcepogácsa 20—, repszelét, szárított 13 25, rozsonkoly 13—, rozskarpa 12—12 50, rozstakarmányliszt 14—, szójahabpogácsaliszt 32— pengő.

Külföldi terményüzede. Ujvidék, szeptember 19. Az irányzat változatlan. Jegyzések 100 kilónként, egyéb megjelölés híján prompt feladóállomásról: 77 kilós bácskai buza 192 50—195, 78 kilós 194—196, lisztai uszalyból 2 5—207 50, 77 kilós dunai uszalyból 203 50—205, bányai 190—192 50, szerémségi dunai uszalyból 200—202 50, 77 kilós 187 50—190, bácskai és szerémségi 63—64 kilós árpa 125—127 50, bácskai és szerémségi tengeri 155—160, bácskai, bányai és szerémségi kópa jutalásában 105—110, 290-os bácskai bab 450—460 dinár. A forgalom 51 vagon, amelyből búzára 25 vagon esett. (1 dinár = 10 fillér.)

Pozsony, szeptember 19. Kenyérgabonában a kínálat nagyarányú volt, az árak azonban jól tartották magukat. Ára iránt csak kevés érdeklődés mutatkozott s ára tovább csökkent. Tengeriben alacsonyabb árak mellett élénk forgalom fejlődött ki. Jegyzések 100 kilónként, egyéb megjelölés híján feladóállomásról: árpa kivételesen minőségű új 148—150, la 132—137, szokványminőségű 120—125, takarmány és ipari árpa 100—104, zab új 110—112, nagyszemű csöves tengeri új 45—50, felvidéki tengeri új, nagyszemű, októberre 195—108, dunai tengeri ab hajo Komárom 123—124, ab hajo Pozsony 124—125, magyar és jugszláv tengeri ab Szob tranzit december—január új 93—97, magyar szárított tengeri októberre 106—107, kőes 95—100, bolgar és román ab hajo Pozsony tranzit, névleg 95—100, fehérbab új 249—245, repce új ab feladóállomás 285—290, lennag névleg beföldi típus 235—245 cseh korona (1 cseh korona = 17 fillér). — Wien, szeptember 19. A piacon ma is csaknem teljes üzlettelenség uralkodott úgy, hogy a hivatalos jegyzések változatlanok maradtak. — Hamburg, szeptember 19. Az északamerikai piacokról érkezett csaldást kelto zárlati jelentések hatása alatt a terményüzede igen csendes volt. Buzát és rozst csak nehezen lehetett elhelyezni. Külföldi árpa és tengeri csendes volt, részben kissé gyengébb. Zab csekély kínálat mellett meglehetősen tartott, a felkínált áru a tegnapi árakon talált vevőre. Lennag a szilárd világpiaci irányzat következtében emelkedő. Jegyzések tonnánként: buza franko Hamburg 243—245, ab Mecklenburg Holstein 229—231, rozs franko Hamburg 196—198, ab Mecklenburg Holstein 182—184, takarmányárpa beföldi feladóállomásról 172—174, sórárpa 190—216, dunai 162—166, zab franko Hamburg 187—189, ab Mecklenburg Holstein 173—175, tengeri származásúak megjelölés nélkül elvámoltatva franko Hamburg 187 márká. (1 márká = 136 P.)

Külföldi gabona ciforgyzesei: Manitoba buza la szeptemberre 15 5—, Ha uszó 15 40, Ha loko 13 15, Rosafé szeptemberre 12 37 1/2, Ba usso szeptemberre 12 15, Hardwinter la loko 12 85, dunai és delorasz árpa uszó 8 85, La Plata szeptemberre 8 36, tengeri La Plata szeptemberre 9 80, november—decemberre 9 45, zab un clipped Plata szeptemberre 8 77 1/2 hollandi forint, Braun búzakarpa uszó 124 shilling. — (1 h. forint = 236 P.) — Liverpool, szeptember 19. Zárlati árfoiyamok pennyben és líbrában: Buza októberre 9 5 1/2 (9 5 1/2), decemberre 9 11 (9 11 1/2), márciusra 10 5 (10 5 1/2), májusra 10 7 1/2 (10 7 1/2). (1 shilling = 12 pence = 139 pengő.) — Chicago, szeptember 19. A buzapiac irányzata nyitlakt a szilárdab liverpooli irányzatjelensékek hatása alatt barátságos volt és az első jegyzésekben áremelkedések mutatkoztak. Később lanyhább megúdlés került tulsultra, miután a deli ceket ma ismét nagyobb eladásokkal szerepeltek. Az argentinai és ausztrálai kedvező eszenci hírek is nyomasztóan hatottak az árakulásra úgy, hogy zárlat az egyes határidők nemcsak mai árnyerességet veszítettek el, hanem a tegnapi zárlathoz képest további egyneved centtel (mértékesebben 5 fillérrel) olcsóbbodtak. A tengerpiacban az árakulás párhuzamosan haladt a buzapiac ármozgalmával. Zárlatok főleg a későbbi terminusok szvenvediek jelentékennyben árvesztéséget, amennyiben a decemberi és márciusi terminusok átlag háromneved centtel (mértékesebben 17 fillérrel) esek vissza. Zárlati árfoiyamok centben és bushelben: (Zárójelben a legutóbbi záróárfoiyamok.) Buza szeptemberre 130 75 (131—), decemberre 137 75 (138 875), márc-usra 144 50 (147 75). Tengeri szeptemberre 102 25 (102 375), decemberre 98 875 (99 625), márciusra 103 125 (103 75). Zab szeptemberre 98 875 (51 125), decemberre 54— (54 125), márciusra 57— (57 25). Rosz szeptemberre 102 375 (102 75), márciusra 114 875 (115 25). (1 dollár = 160 cent = 5 71 pengő, 1 bushel búzánál = 27 2 kg.) — Winnipeg, szeptember 19. Zárlati árfoiyamok: (Zárójelben a legutóbbi záróárfoiyamok.) Buza októberre 150— (150 625), decemberre 150 625 (151 50), májusra 156 825 (157 50). (1 kanadai dollár = 5 71 pengő.)

Alatlok és állati termékek. Budapesti vágomarhavasár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1929 szeptember 19-én felhajtást bíka I. r. 13, II. r. 110, III. r. 67, ókor I. r. 37, II. r. 147, III. r.

„Többtermelés” érdeke megkívánja, hogy a gazdasági növényeink nagy károkat okozó betegségei ellen védekezzünk!

A gabonafélék üszög- és egyéb betegségei ellen páratlan csávázószer a garantált 17,5% hatóanyag higányt tartalmazó a

GERMISAN

(nedves csávázóanyag)

TUTAN

(száraz porozóanyag)

A csávázás GERMISAN-nal és TUTAN-nal gyors, olcsó és feltétlenül biztos eredményt adó munka. Pár fillér kiadás! Sok pengős bevétel!

Minden rendeléshez pontos utasítás! Gyártja a SACCHARINFABRIK A.-G., MAGDEBURG. Forgalmába hozza Minden rendeléshez pontos utasítás!

PANTODROG R.-T., Budapest, V., Visegrádi-utca 7.

Köszönet
1929. szeptember

450, II. r.
Mészárosok
szeptember
burakon-
armányisz-
napra-
repaszetet,
1250,
pengő.
19. Az
egyéb meg-
bánskai
25-
190-
77 kiló
arpa
150-155,
Dácskai,
28-05
forralom
lész hján
150, la
és ipari
tengeri
105-
ab hajó
Szob
száritott
nyelv
240-
névelg
maléta
17
aknem
vivalatos
szep-
csaló-
tylözde
tett el-
kissé
tartott,
a szí-
nyezsek
kockien-
198, ab
idő fel-
166,
dstein-
36 P.)
berre
berre
1265,
8 85,
berre
forint,
P.) és
911
(79%),
szep-
dabb
volt
ésőbb
egyek
atmai
stot-
adók
napri
nkint
pár-
leg a
eget,
rem-
szsa,
kg-
-),
751,
875
875
25),
há-
lya-
stó-
sra

20, tehén I. r. 19, II. r. 307, III. r. 40, bivaly III. r. 16, összesen 776 és 3 rugott. A vásár irányzata lanyha volt, a bikák árai 4-8 fillérrel, a közép és gyenge minőségűek 2-4 fillérrel olcsóbbodtak, a prima marhák árai változatlanok maradtak. Eladatlannul visszamaradt 24 darab. Árjegyzék elősúlyban: Bika magyar, II. r. 75-102, bika, tarka, I. r. 104-120, kivételesen 124, II. r. 98-102, III. r. 70-86, ökör magyar, I. r. 125, II. r. 82-102, III. r. 70-86, ökör tarka, I. r. 112-130, kivételesen 144, II. r. 80-110, III. r. 52-73, tehén magyar, II. r. 70-100, III. r. 58-65, tehén, tarka, I. r. 100-118, II. r. 70-98, III. r. 48-68, bivaly magyar 42-72, novendék (áros) 64-100, kicsontozni való 28-48, rugott borjú 60-80 P kg-kint.

Budapesti szarvasmarhák. (Budapest szarvasmarhák vásárlásának jelentése.) 1929 szeptember 17. Felhajtás 501 darab élő, belföldi szarvasmarha. A vásár irányzata élénk volt, az árak változatlanok maradtak. Árjegyzék: Kis borjú, belföldi szarvasmarha, I. r. 154-160, kivételesen 104, II. r. 130-150 P kg-kint.

Tenyészmárhák és jármosok. (Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R-T. jelentése.) 1929 szeptember 20. I. rendű belföldi jármosok (tarka) 1-104, I. rendű belföldi jármosok (fehér) 93-102, 1/2-2 éves úszók 98-102, 1/2-2 éves tinók 98-102, fiatal friss fejős tehén 140-150 pengő kg-kint.

Budapesti sertésárak. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének jelentése.) 1929 szept. 19. A csütörtöki ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhajtás 3949 db volt, ebből angol 210 darab volt, eladatlannul visszamaradt 1148 darab, ebből angol 45 darab volt. Lanyha irányzat mellett a következő árakat jegyezték: Prima urasági 144-150, prima szedett 138-142, közép 130-134, könnyű, jobb 110-120, könnyű, silány 105-110, öreg urasági 134-136, öreg szedett 120-128, angol sonkamalac 130-160, hus 160-190, zsír 202-206, szalonna 172-178, hasított felsértés 164-186 P. A téli behitlani való soványserstés páronként 120-160 kg-ig 155-160 P kg-kint. A pénteki vásárra a felhajtás körülbelül 1500 darab volt. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezet bizományi biztossága szerkesztette elfogad és olcsó előleget biztosít.)

Weni vágómarhák. (A Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R-T. jelentése.) A szept. 16-i fővásár felhajtása: belföldi 582, magyarországi 742, csehszlovákiai 18, jugoszláviai 170, romániai 598, kontumáz 392, összesen 2400 darab volt. Az irányzat élénk volt, az árak 10 garassal emelkedtek, a bikák ára 10-15 garassal drágult. Árjegyzék: ökör, extrém 235-235, I. r. 2-210, II. r. 150-170, III. r. 130-150, bika, extrém 170-180, I. r. 160-170, II. r. 145-155, III. r. 135-145, kicsontozni való 90-110, tehén, extrém 170-180, I. r. 150-160, II. r. 120-130, III. r. 110-120 schilling kg-kint. A csütörtöki pótvásár felhajtása 369 darab volt, csodás irányzat mellett az árak 5 garassal olcsóbbodtak.

Weni sertésárak. (A Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R-T. jelentése.) Szeptember 17-i fővásár felhajtása: magyarországi husserlés 32, lengyelországi husserlés 504, zsirsértés 2458, romániai husserlés 7787, jugoszláviai husserlés 276, zsirsértés 204, német husserlés 343, zsirsértés 2121, összesen husserlés 8942 darab, zsirsértés 4783 darab. Az irányzat husserlésben közepes, zsirsértésben vonlatott volt. Árjegyzék: Prima zsirsértés 2-210, kivételesen 215, öreg zsirsértés 180-190, zsedelt zsirsértés 210-225, kivételesen 230, k-rezlezett 235-260, kivételesen 265, husserlés 220-280, kivételesen 285 schilling kg-kint. A csütörtöki pótvásár felhajtása 687 darab volt (148 darab zsirsértés), az irányzat mind husserlésben, mind zsirsértésben tüzetlen volt.

Csehországi állatok. (Magyar Mezőgazdák Allatértékesítő R-T. jelentése.) A folyó hó 16-i marhavásár felhajtása 123 db volt, élénk irányzat mellett. Sertésfelhajtás 612 db (136 db zsirsértés), az irányzat husserlésben közepes, zsirsértésben lanyha volt. Árak: ökör I. r. 850-1050, ökör, II. r. 750-850, tehén I. r. 610-875, tehén II. r. 4-6, bika I. r. 7-830, bika II. r. 550-650, novendék I. r. 5-325, husserlés I. r. 1150-1230, II. r. 1030-1140, zsirsértés I. r. 11-1180, II. r. 1030-1090 cseh korona kg-kint.

Tej és tejtermékek. (Budapest szarvasmarhák vásárlásának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 szeptember 8-14-ig jegyzett árak pengőben: Tej és tejtermék 36-40, tejszárított tej literje 16-18, habtejszó literje 230-260, tejföl literje 160-240, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 480-680, nagyban 440-500, szedett vaj kg-ja kicsinyben 330-460, tehénúró kg-ja kicsinyben 1-120, juhtúró kg-ja kicsinyben 3-360, trappista sajt kg-ja kicsinyben 280-420, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 480-600 P.

Teljes. (A Budapesti Központi Állattenyésztési és Állatgyógyászati R-T. jelentése.) 1929 szeptember 18. Árúsió főjainkban a kasszetti fogászati ára változatlanul 40 fillér.

Baramfi és tojás. (Budapest szarvasmarhák vásárlásának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 szeptember 8-14-ig jegyzett árak pengőben: Csirke, élő, darabja 120-350, ruha, élő, darabja 3-5, ruha, élő, darabja 3-5, hízott, leölt ruca kg-ja 250-330, hízott, leölt lud kg-ja 250-330, libamaj kg-ja 4-10, ludszir kg-ja 820-5, tojás darabja 10-14 P.

Gyapjú. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének jelentése.) 1929 szeptember 20. A legutóbbi londoni gyapjúaukción a vásárlásnak megfelelően lanyha irányzattal indult. A gombább minőségű gyapjú 5-7, a finomabb minőségű gyapjú pedig körülbelül 10%-ot veszített eddigi árából. A hazai piacon ennek megfelelően szintén lanyha az irányzat és a kereslet tartózkodó. Az árak a következők: homokos vagy gyengébb gyapjú 140-160, középminőségű fésűs vagy szövet gyapjú 160-200, jónminőségű szövet gyapjú 130-210, finom szövet gyapjú 190-220, gyengébb minőségű báránygyapjú 140-150, középminőségű báránygyapjú 160-170, jónminőségű báránygyapjú 190-180, finom báránygyapjú 2-220 pengő kg-kint.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacon az elmúlt hét óta az árak a következőképpen változtak: marhabőr, magyar (25-30 1/2 kg-os) 1-110, (40-49 1/2 kg-os) 1-110, (50 kg-on feletti) 1-110, marhabőr, tarka (25-30 1/2 kg-os) 110-120, (40-49 1/2 kg-os) 110-120, (50 kg-on feletti) 110-120, borjubőr (hosszu lábbal) 210-220, juhbőr 90-110 pengő kg-kint.

Kihűntfélék.

Paprika. (A m. kir. földművelésügyi minisztérium növényvédelmi és növényforgalmi irodájának jelentése.) Budapest 1929 szeptember 18. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika füzérenként 5-650, édesnemes paprika kg-kint 446-470, félédes paprika kg-kint 380-400, rózsapaprika kg-kint 270-320, II. r. paprika kg-kint 110-150, III. r. paprika kg-kint 40 P. - Kálcsán: Édesnemes paprika kg-kint 360-380, rózsapaprika kg-kint 270-300, II. rendű paprika kg-kint 120-150, III. r. paprika kg-kint 50-60 P.

Zöldszeg és gyümölcs. (Budapest szarvasmarhák vásárlásának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 szeptember 8-tól 14-ig jegyzett árak pengőben: Szarvasmarha, csomója 04-20, petrezselyem, csomója 04-20, zeller darabja 02-12, karalábé kg-ja 06-12, karfiol kilogrammja 40-180, vöröshagyma kilogrammja 10-16, fokhagyma 45-80, cékla 12-30, fejeskáposzta 08-16, kelkáposzta 10-24, vöröskáposzta 20-40, fejjesálda darabja 04-20, torma kg-ja 1-2, rózsaburgonya kicsinyben 10-14, nagyban q-kint 8-10, közönséges burgonya kicsinyben 08-10, nagyban q-kint 5-6, kifli burgonya kicsinyben 28-36, csampiongomba 250-700, fekete retek 12-25, uborka 06-40, zöldpaprika 12-40, tök 08-14, paradicsom 08-16, zöldbab 40-70, zöldborsó, hüvelyes 80-180, sóska 20-40, spenót 20-40, alma 16-80, körte 30-120, szilva 24-50, ringló 30-180 őszibarack 60-350, áfonya 140-180, szőlő 30-100, sárgadinnye 08-40, görögdió 06-16 kg-kint.

Budapesti vadpiac. (Budapest szarvasmarhák vásárlásának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 szeptember 8-tól 14-ig jegyzett árak pengőben: szarvas egéshéj kg-ja 3-4, vaddisznó kg-ja 3, vadruca 240-260, fogoly darabja 180-260 P.

Budapesti halpiac. (Budapest szarvasmarhák vásárlásának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 szeptember 8-tól 14-ig jegyzett árak pengőben: ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 280-400, nagyban 240-280, ponty, jegettel kicsinyben, nagyság szerint 140-280, nagyban 120-180, harcsa, élő, kicsinyben, nagyság szerint 450-600, harcsa, jegettel kicsinyben, nagyság szerint 3-6 P kg-kint.

Értesítés. A kenyérfőzést illetően kereslet gyengült, mert az építési tevékenység befejezéséhez közeledik és a felföldi ipari szektor lép fel nagyobb szükséglettel. Keményfőzést az élelmiszeripar és egy cikkben sem mutatkozik számottevő kereslet. A kiföldi is tartózkodó és csak nagyon olcsó árak mellett vásárol. A termelői árak a forgalomban a tölgyműbfa kereskedelmi minőség 37-45, jobb áru 50-65, furnértölgy 80-100 pengő köbméterenként. Tuzsiban élénk kereslet mellett az árak tartottak. Belföldi száraz hasábfű 230-280, importéru 245-275 pengő vagononként. Retortafaszén 880-980 P 10,000 kg-kint magyar határállomásról. Cukor (M. T. I. jelentése.) London, 1929 szeptember 19. Cukortőzsdézárulat. "B" típusú fehér cukor londoni szabadraktárból decemberre 11 5/4-11 8/8 a hilling per cwt. (1 shilling = 139 P. 1 cwt = 50.8 kg.) Az irányzat nyugodt, a forgalom élénk.

Országos állatvásárok, 1929 szeptember 23-30-ig. Szeptember 23. Gödre, Balmazék, Alsószék, Körmend, Szentgöthárd, Nemesnép, Nova, Szeghalom, Karcag, Dunavecse, Tiszadob, Fehérgyarmat, Vámosmikola, Tokaj, Arló, Kömlő, Ócsod, Ósi. Szeptember 24. Alberti, Nagypirit. Szeptember 25. Nagyberki, Dombóvár. Szeptember 26. Sajóskút, Devecser, Keszthely, Püspökkladány, Hajdúhadház, Keszkesmet, Tiszalök, Petróvárszék, Hahót, Kapuvár, Zirc. Szeptember 27. Békés (2 nap), Biharnagybajom, Derecske, Veszprém. Szeptember 28. Törökszentmiklós, Pilis, Kiskunfélegyháza, Debrecen (2 nap), Szeged. Szeptember 30. Liget, Püspökudás, Véménd, Vajszló, Ercsi, Herceghalom, Kálóz, Árap, Sorogyeles, Nagymánd, Komárom, Kaposmérő, Szigetvár, Ecsény, Csorna, Hegykö, Teyel, Vasszentmiklós, Vasvár, Balatonszabadi, Gyulakeszi, Turja, Jászberény, Jászkarajenő, Újszász, Dunapataj, Godólló, Hajós, Mátészalka, Szeudró, Sajószentpéter, Hatvan, Eger, Balassagyarmat, Tardaj, Bodajk, Csepreg, Nemesdéd.

Mindent szór és Nemeszi a rozsda, Egy vödör víz: És máris tiszta!

Ez egyedül a „COLUMBUS” műtrágyaszóróról mondható, melynek még számos más előnye is van, amit akár száz elsőrangú referenciával bizonyíthatunk.

Kérjen prospektust és árajánlatot még ma a magyarországi vezérképviseletől: BRAUN és ÜRMÉNYI cégtől, Budapest, V., Báthory-u. 7.

CIPŐK ÉS MUNKÁSBÁKANCSOK a legolcsóbb gyári árral.

Férfi sárga vagy fekete tehenbőrű cipő, tisztán bőrszínig - P 21-50

Férfi sárga strapa cipő, amer. formá - P 23-50

Férfi fekete, box ogész cipő, szép kiemelt - P 25-50

Férfi sárga vagy fekete strapa cipő, puha vagy kemény - P 27-50

Vadász- és sportcipők is kivételben P 22-28 és 30-30

Levélben megrendelést pedig az utolsó, három pár rendelőnk postájánál nem szűnik.

Kiss H. cipőnagykereskedő, Budapest, VII. Miksa-utca 13. Dehánny-utca 6328

SODRONYKÖTÉL

Deichsel

BUDAPEST VI. VILMOSCSÁSZÁR UT 61

MÉLYHŰTÉS - JÉGGYÁRTÁS minden szakértelmű és vegyszer nélkül!

A BROWN-BOVERI 6216

A-S hűtőautomatával

Egyszerű! Minos közönsé! Tisztább! Minos utántöltés!

A HŰTŐAUTOMATA MELLETT FELSŐRANGU AMMONIÁK-KOMPRESSZOROKKAL SZOLGÁLTATUNK.

Gellért Ignác és Társa R.-T. Budapest, VI., Podmaniczky-u. 41. WIEN TELEFON: AUTOMATA 212-01. BRÖNN

Mindegyik szivattyú bármely célra és lézermre

Shivattyúk javítását vállaljuk

Allanódon készleten ábra szerinti és egyéb kivétel

Kézi-és erőüzemi TRÁGYALÉSZIVATTYÚK Győző Béla és Társa

TRÁGYALÉ-ÉS VIZHORDÓK. TRÁGYALÉSZIVATTYÚK ALLANÓDON KÉSZLETEN.

Haidekker-Hungaria drótközelítő kitérő

HAIDEKKER SÁNDOR R.-T. Budapest, VIII. utca 40.3. Fiók: VIII., Víztorony-utca 2.

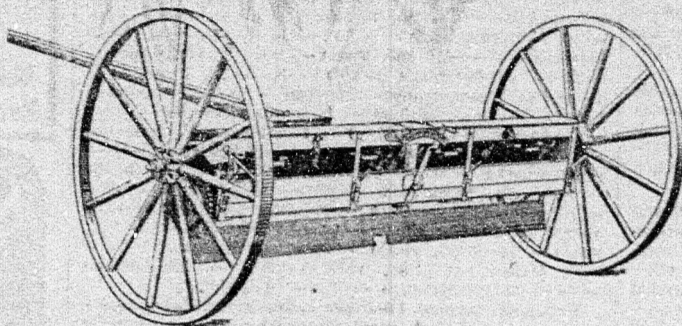
UJDONSÁG:**SZABADALOM:**

Eredeti MELICHAR-gyártmányu Universal műtrágyaszórógép

az összes műtrágyaféleségek elszórására.

Munkaszélessége: 2 méter
Vonóerő: egyetlen ló
Sulya: mindössze 175 kg.

Nedves műtrágyát is szór,
szabályozása
váltófogaskerék nélkül,
fogantyúval.

Ára, szélvédődeszkával
együtt, mindössze:

460 pengő.

Hozzáférhetősége és tisztítása
egyedülálló, műtrágyaszekrény
egy perc alatt nyílik
s csukódik.

Referenciák:

Herceg Eszterházy uradalom, Kapuvár
Gr. Wimpffen uradalom, Ercsi
Zirci apátság előszállási uradalma
Zirci apátság ménesmajori uradalma
Gyérey Richárd gazd. főt., Fornádkecsége
Szent-Ivány Egon, Jánosháza
Grüner Géza, Szegvár
Grüner Géza, Algyő
Szabó Lajos, Mosatóny

Mocsáry Ödön, Lapujtő
Gr. Nicky Pál, Bakonyszentkúty
Bibó Dezső, Enying
Willmann Aurél, Nógrádszakál
Razgha Ernő, Vácharfán
Gr. Sennyei Bónó, Nagyhantos
Fried Manó, Berhida
Réh Örkösök, Felsőalap
Vecsey Oláh Károly, Virányos stb., stb.

Hasonló kivitelű gép kapható 4 és 6 méteres szélességgel is.

Ajánlattal készséggel szolgál:

Bächer-Melichar, Budapest, V., Vilmos császár-ut 60. szám.

TELEFON: AUTOMATA 228-02 és 219-57

TELEFON: AUTOMATA 228-02 és 219-57

Farkas és Társa R.-T.
lakatosárú- és vaszerkesztő gyár
Budapest, VI., Lehel-utca 8.
Telefon: Lipót 998-62

Kovácsolt-, idomvas-, magtár-,
istálló-, pinca- és tetőablakok,
rácsoz kapuk, rácsoz kerítések raktárról
azonnal szállíthatók. 6070

ÁLLAMI ELISMERŐ OKLEVÉL.
ARANY ÉREM EZÜST ÉREM
ALAPÍTTATOTT: 1909.

WEISZ A. FOGASKERÉKGYÁR
FOGASKERÉKEK
AUTÓALKATRÉSZEK
GÉPGYÁRTÁS 6026

BUDAPEST, VIII., NAGYTEMPLOM-U. 34.
TELEFON: JÓZSEF 398-05 és 455-85

Megjelent az új börtörvényhivonat!

Az 1929. évi X. t.-c. alapján
módosított börtörvény
kivonata kemény lemezre
ragasztva, felkaszthatóan
zsinórral ellátva, darabon-
ként 1-30 pengőért be-
szerezhető vállalatunk
nyomatvány-osztályában.
„Pátria” Irodalmi Vállalat
és Nyomdai Reszv.-Társaság
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelék)

**PORZOL
HIGOSÁN
TILLANTIN**
valamint az összes bevált
CSÁVÁZÓSZEREK
legjutányosabban beszerezhetők:

Földes Győző
Mag- és Terményhereshedelmi R.-T.
Budapest, V., Zrínyi-u. 14.
Telefonszám: 141-10 és 141-46
Táviratcím: Földesur, Budapest

MŰTRÁGYA-
szükséglete beszerezése előtt
Kérjen cégünkötől ajánlatot.

VÁSÁROLUNK őszi- és szőlősbükkönymagot.

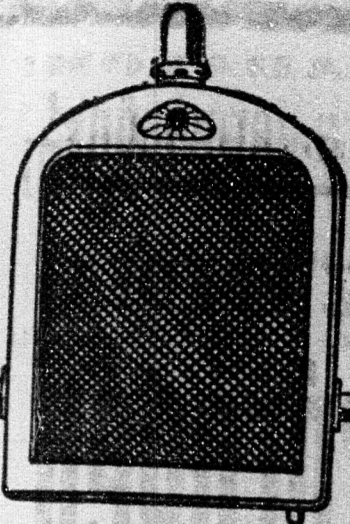
Nagy olaj- és tüzelőanyaggyártás.
Vásároljon TEVES duettgőgőrtől!

Nagy raktár traktorméretekből,
javított méretekből nagy választék.
BALOGH ARTHUR okl. gépészmérnök
Budapest, V., Lipót-körút 27. szám
Telefon: Automata 295-39 6065

Nagy csemefő-kiürítés! Faiskoláinkból termelőinknek
munka-rendelésnél az 1929. év kezén és 1930. év tavaszán a
nagyállóságú m. kir. földművelésügyi miniszter
20476/1929. sz. számú, az állami erdei facsemefők
és kúrhángok kiürítésének tárgyában kiadott ren-
delésben megállapított 1 éves árban 40-50 cm. magas
akácsemetét, 30-40 cm. magas gladiolacsemetét,
2 éves árban, 50-60 centiméter magas akácseme-
tét, 40-50 cm. magas gladiolacsemetét, továbbá
akácsemetéket ugyancsak a hirdetésben rendelkezben
jelölt egygyéresrekon és pakolás költségrel bár-
mely mennyiségben megvásárolhat, szállítunk: **DOBOS**
faiskola, KEMENCE (Szabolcs megye). 6066

**AVILÁGHIRŰ
REMINGTON**
PORTABLE,
STANDARD,
NOISELESS,
TIZEDES-TABULÁTOROS

írógépek legújabb modelljeit
országszerte díjtalanul és vétel-
kötelezettség nélkül bemutatja és
18 havi részletfizetésre is szállítja a
REMINGTON IRÓGÉP R.-T.
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 12.
Telefon: Kut. 218-09 és 212-85

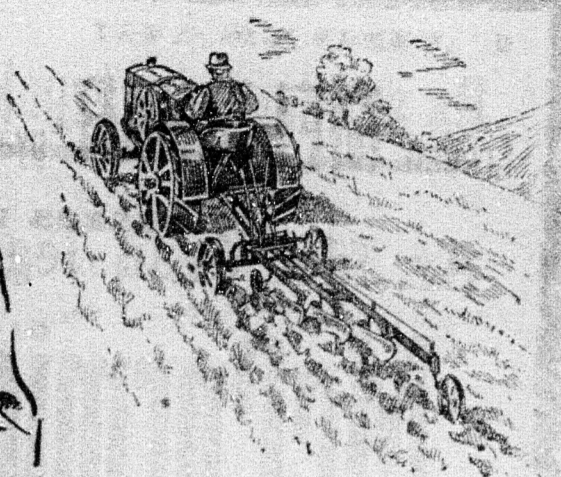

Traktor- és autöhűtők javítását

és új hűtők exaktitását gyorsan és legjobban kivitelben legolcsóbban vállalja a legelső és legnagyobb hazai hűtőgyár

„IKARUS”

HŰTŐ- ÉS FÉMÁRU R. T.
Budapest, VI., Czuczúr-utca 26/b
TELEFONSZÁM: LIPÓT 973-93

Mélyebb barázdák – nagyobb igénybevétel!

Gyökerek, kövek és kemény rögök a traktort sokszor teljesítőkéességének határáig igénybe veszik. Ezen rendkívül súlyos munkaviszonyok mellett a traktor helyes kenése biztosítja a legmegbízhatóbb védelmet üzemzavarok és kopások ellen, melyek nemcsak költséges javításokat, de soha jóvá nem tehető idővesztést is jelentenek.

Helyes kenés, a helyes fajta Gargoyle Mobiloil használatát jelenti. Kérjen tanácsot a legközelebbi kereskedőtől és vegyen Gargoyle Mobiloil-t. Azután bocsássa le a régi olajtöltést, mégpedig amíg az még meleg, s ezért még higflyós; azután töltsse fel a megfelelő Gargoyle Mobiloil fajtát.

Ez olyan jó tanács, hogy még ma követnie kellene azt.

VACUUM OIL COMPANY R. T.

BUDAPEST, V. ZRINYI UTCA 7. TEL.-AUT. 809.30 SZÉRIA

SIKURIT

vihatalanító habarcspótlék

LEGJOBB, használatban a LEGOLCSÓBB

NIGRIT

védőmázolat nedvesség ellen betonra és mint rozsdagátló, vasra. Vettekzik bármely külföldi gyártmányal!

LUTZ

LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR RESZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VII. KERÜLET, ÖRNAGY-UTCA 4. SZ.

Tejet, tejszint veszünk

VITAMIN Tejipari Vállalat

Budapest, VIII., Kálvária-utca 23. szám. 6392
TELEFON: J. 323-40

LÓTT ÉLŐ VADAT

minden mennyiségben mindenkor átveszünk a legmagasabb napi áron és minden mennyiségben szállítunk.

Szállítóinknak kívánatra óvadékokat nyújtunk! A szállítmányok értékét az átvétel után azonnali kiegyenlítjük.

MAGYAR VADKIVITELI VÁLLALAT

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IX., Tóth Kálmán-utca 8-10. (Kütabáz)
Sürgönycim: VADHUS Budapest
TELEFON: 6334
J. 371-44, továbbá 454-62, 454-63, 454-64

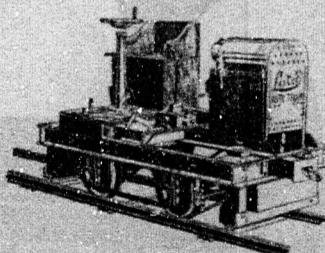
ANGOL LISTER KESKENYVÁGÁNYU BENZINMOZDONY

valamint 1-5-25 lóerős benzinmotorok, villany-agregátumok utólráthetetlenek.

Vezérképviselet: 6217

Südfeld Gábor

okl. gépészmérnök
Budapest, VI., Szondi-ú. II. sz.
Telefon: Aut. 246-11

ÖNNEKÜDŐ SZABADALMAZOTT CSIGATRIEUR

Négykézfellen minden gazdaságban.

Önműködőleg, minden hajtóerő mellözésével, előávitlja a gömbölyű szemeket egyéb törött és szemétrezektől. Kiválóan alkalmas búkköny, borsó, lóbab, reppce stb. tisztítására és osztályozására. 200 q magfőleség letisztítása után a gép ára a mag értékkülönbözete folytán megtérül.

Földes Győző

Mag- és Termény-Kereskedelmi Rt.
Budapest, V., Zrínyi-utca 14.
Telefon: 141-10. Sürgönycim: Földesur Budapest

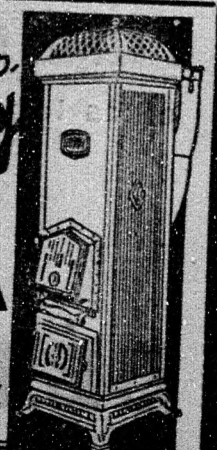
Traktortulajdonosok figyelmébe ajánlom

gépgyárat, ahol speciálisan traktorhengerket és tengelyeket csiszolok. Készítek új dugattyukarókat, új dugattyukat, bármely alkatrészt minta után. Kifogástalan anyagból és olcsóbban, mint a képréselek. Műszemelő szavatosság mellett készítek új ipari motorokat 6-16 HP-ig, dinamó- vagy szivattyuhajtáshoz, vagy bármely új szivattyukat. Feszítésgenerátorokat, lőrés-, valamint szalma- és dobtengelyeket gölyöcsapágyra és mindenféle más munkákat. Hívásra személyesen leutazok díjtalanul. Műszaki tanácsot és referenciákkal szolgálhatok.

BARTKÓ GYÖRGY gépgyára, BUDAPEST VI., SZEGEDI-UT 48. SZ. (Béke-tér, villamosmegálló.)
Telefon: L. 915-50 6415 Telefon: L. 915-5

Allamgép gyári Zobbágy KÁLYHA

ÁRAINKAT LESZÁLLÍTOTTUK

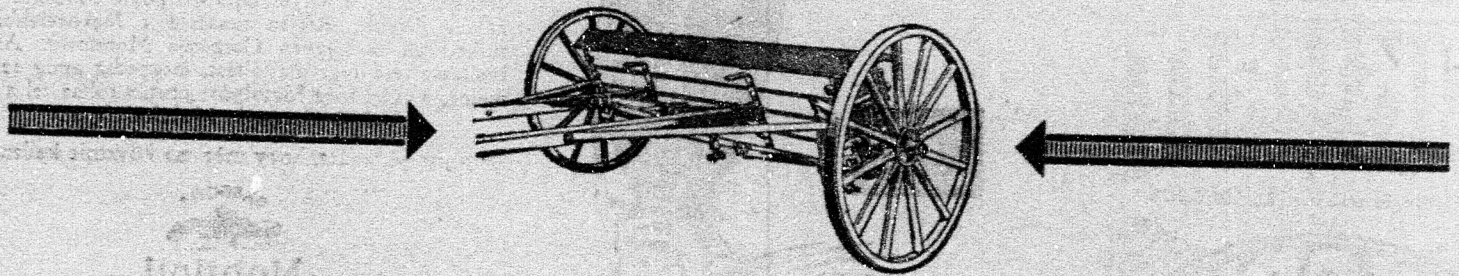
Magyar Királyi Állami Vasgyárak Kereskedelmi Képviselete Rt.
Budapest, V., Vilmos császár út 28
Telefon: Automata 273-28, 273-29

Ha az idén trágyázunk, a jövő évben nagyobb lesz a termésünk!

Az idei évad legnagyobb szenzációja **AZ EREDETI**

„McCormick” műtrágyaszórógép

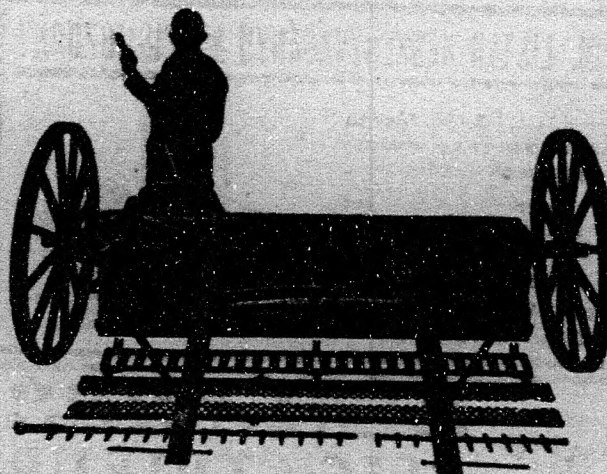
1 lóra, szabadalmazott szórókészülékkel, munkaszélessége 2 méter, a szórószekevény ürtartalma 170 liter, a gép súlya 220 kilogramm.

Ára 575.— pengő,
egy pár szélvédődeszka 22.— pengő.

Teljesen egyenletes elosztás
mindennemű és mennyiségű
száraz és nedves műtrágya
részére.

Különlegesen egyszerű szerkezet
nincs lánc és beállító-
kerék.

Tartósság és nagy élettartam
mert az összes részek oly anyaggal
vannak bevonva, mely azokat a rom-
lástól tökéletesen megóvjá.

Egyszerű és alapos tisztíthatóság
ami néhány perc alatt meg-
történhetik.

Szabályozható munka közben is.

DÉNES B. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Váci-ut 98.

Levél cím: Budapest 56. Rókkér-lő
Telefon: L. 923-20

Székelytelek „Dobok Budapest”
Alapítva: 1883

A nagy szériákban való gyártás eredménye a DIADAL-EKE

Minden izében magyar gyártmány!

A **DIADAL-ekke** elnevezés nem véletlen, tényleg a mezőgazdasági gépgyártás diadalát jelenti.

Anyaga:

Gerendelyének, kerekeinek, vonóhorgának anyaga magas-szilárdságu silíciumacél, kormánylemeze háromrétegű ózdi páncélacél, ekevasa eddig nem létezett keménységű és mégis könnyen kovácsolható különleges acél.

Szerkezete:

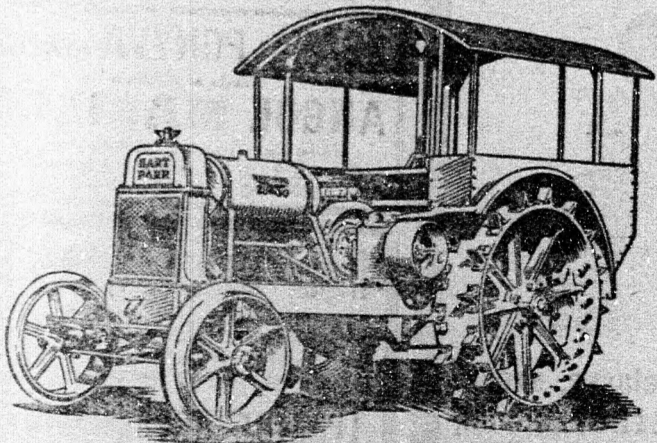
Egyesíti magában azokat a tulajdonságokat, amelyek a gazda óhaját képezték; pormentes, eddig még nem alkalmazott hosszúságu (190 %) agyak.

A nagymértékű gyártás következtében a következő páratlanul olcsó árakat van módunkban megállapítani:

DMN 10	--- -- --	pengő	102.-
DMN 8	--- -- --	"	98.-
DMN 7	--- -- --	"	97.-
DMN 6	--- -- --	"	84.-

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH
Magyar Gépgyári Művek Részvénytársaság Budapest, VI., Vilmos császár-ut 57. sz.

A NAGY SZÁRAZSÁGBAN A LEGKEMÉNYEBB TALAJON IS ÓRIÁSIT PRODUKÁL AZ 50 HP HART-PARR TRAKTOR

Kipót! Minden idővesztésedet! Olyan talajokon dolgozik, melyeket semmifele más erő megszántani nem tud!

A HART-PARR traktorok üzembiztonsága páratlan, szerkezetük a legtökéletesebb!

Megfelelő talajon minden traktor szánt,

a HART-PARR traktor

minden talajon szánt!

Részletes ismertetéssel és ajánlattal szolgál!

FEHÉR MIKLÓS Gépgyár RT.
Budapest, V., Váci ut 80.

Féklóerő: 37-95

Súlya: 20½ q

Vonóhoroglóerő: 23-23

Farmerek tizezrei

és a világ mezőgazdái mindenütt jónak találják a John Deere traktort. Ez a traktor világszerte bevált, évtizedes gyártási tapasztalatok alapján épült egyszerű gép, melyet nagy teljesítmény, tartósság és olcsó üzem jellemeznek.

A magyar gazda

egyenlő fegyverekkel akkor küzd a világpiacon dúló nagy gabonaháborúban, ha ugyanazzal a géppel veszi fel a harcot, mint aminovel a tengerentúli gazdák a termés magas előállítás költségeit leszorították.

A JOHN DEERE traktor

rendkívül kevés alkatrészből áll, fordulatszáma alacsony, súlya aránylag csekély, teljesítménye meglepően nagy és hazánkban is nagyszámu elégedett tulajdonosra hivatkozhatik, akiknek referenciái mindenkor rendelkezésre állanak.

Magyarországi vezérképviselőt:

FÖLDMŰVELŐ, TRAKTOR- ÉS GÉPKERESKEDELMI R.-T.

TELEFONSZÁM: Lipót 912-64

BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR-UT 61.

Sürgönyeim: FÖLDMŰVELŐK

Fordulatszám: 800

2 henger

Egyszerű szerkezet

Nagyobb gazdaság biztos jövőbiztosítását
elvallainam, perccentes részes desért.
Küldje: rendelkezem. Hosszu
dies eghí av-ko-lat 6430 jellegre, a 30

Lótenyésztőknek! Újdonság!
Magyarország lótenyésztése.
Írta: Mészner Károly. Ára 3— pengő.
182 oldal, sok ábrával. Tartalma: Magyarország lótenyésztésének története. Hazánk lótenyésztése a jelenben. A lovak fényszerelése, tartása, takarmányozása. Egészségügy. Értékesítési viszonyok. Lótenyésztésünk fejlesztésének módjai.
"Patria" r.-t. könyvkiadása, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Befogni való magyar ló
4 éves, 12 darab eladó
poroszlói Graffl Karoly gazdaságában,
Poroszló Heves megye. 6432

SCHILLINGER MIKSA
zsák-, kötélárú, szőő-
kötőző-manilla, ponyva.
Zsák- és ponyvaköcsönzés
Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz.

Liptay József m. kir.
gazdasági főtanácsos, földbirtokos szer-
kesztésében megjelent:

Gazdasági főkönyv
a hozzávaló nyomtatványokkal együtt
30— pengőért szerzethető be
vállalatunk nyomtatványosztályában.
"PATRIA" IROD. VÁLL. ÉS NYOMDAI R.-T.
BUDAPEST, IX. KER., ÜLLŐI-UT 25. SZÁM.

Vashordók

festett, horganyzott, ónozott,
normális és speciális kivitelben,
25—1000 l. űrtartalommal

Benzin, petróleum, olaj, melasse, szesz,
vizzveg, szénkéneg, aether, anilin,
gyizerin, terpentin, faecet, karbolsav,
kátrány, arzénsav stb. számára
VASHORDÓELADÁSI IRODA

BUDAPEST, VI., BERLINI-TÉR 2.

TELEFON: AUT. 117-57

6428

TELEFON: AUT. 117-57

Törzskönyvezett mangalica tenyészkacák
és tenyészkecskék
másfél évesek, átvesztettek
eladók 6255

CSÓBAJI GYULA gazdaságában, CSÓBAJ
Szabolcs m. Posta, telefon helyben, v. á. Tarcál.

Mérleggyár
ZISKA J. utóda
Rostély György
Budapest, VI., Eötvös-utca 47. sz.
Telefon: Tarék 245-12
Zavirakok, mérleggyárak
Árjegyzéket bérmentve küldjük!
Alapítva: 1879. — Jókunbanlévő használt, de már
kijelölt és kifizetett mérlegek is kaphatók. 5655

ZSÁK-, PONYVA-GYÁRTÁS
eladás és kicserélés
ANGOL MANILLA
Fapoztos kázi kövőkötő-szálkötőzőfonál
SCHLESINGER ÉS TARSÁ R.-T.
BUDAPEST, V., PERCEL MŰR-UTCA 2. 5805

Traktor munkanaplójelentés

(nyomtatvány száma 1004) 15×23 cm.
nagyágban, 32 perforált és 32
rögizelt lappal, keménykötésben,
darabonként: 2 pengő.

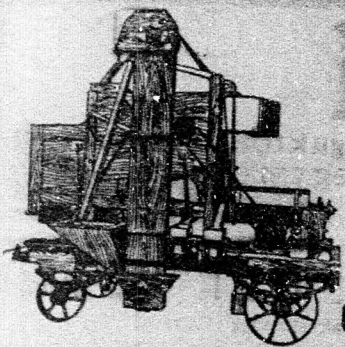
Traktor anyagnapló

(nyomtatvány száma 1005) 32×62 cm.
nagyágban, darabonként: 30 fill.
50 lapon terjedelemben, 1/3 vászon-
kötésben: 17 pengő 50 fillér.

Beszerezhető a "Patria" Irodalmi
Vállalat és Nyomda R.-T. nyom-
tatványosztályában, Budapest,
IX., Üllői-ut 25. szám (Köztelek)

FOKOZZA TERMÉSEREDMÉNYÉT

a világhírű Schüle-szabadalom alapján az ÁLLAMI GÉPGYÁR által gyártott

NOVA vetőmagtisztítógéppel

mely a gabonában előforduló idegen magvat eltávolítja úgy, hogy tökéletes tiszta vetőmag nyerhető.

33% állami kedvezmény

Golyóscsapágyas szerkezet!

Stabil, vagy kocsihoz szerelt kivitel.

Részletes szerkezeti leírással, árajánlattal, továbbá fövédelmezései számításai és díjmentes kiküldetéssel készséggel szolgál:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság
A Magyar Királyi Állami Gépgyár Vezérügynöksége

TELEFON: AUT. 100-00

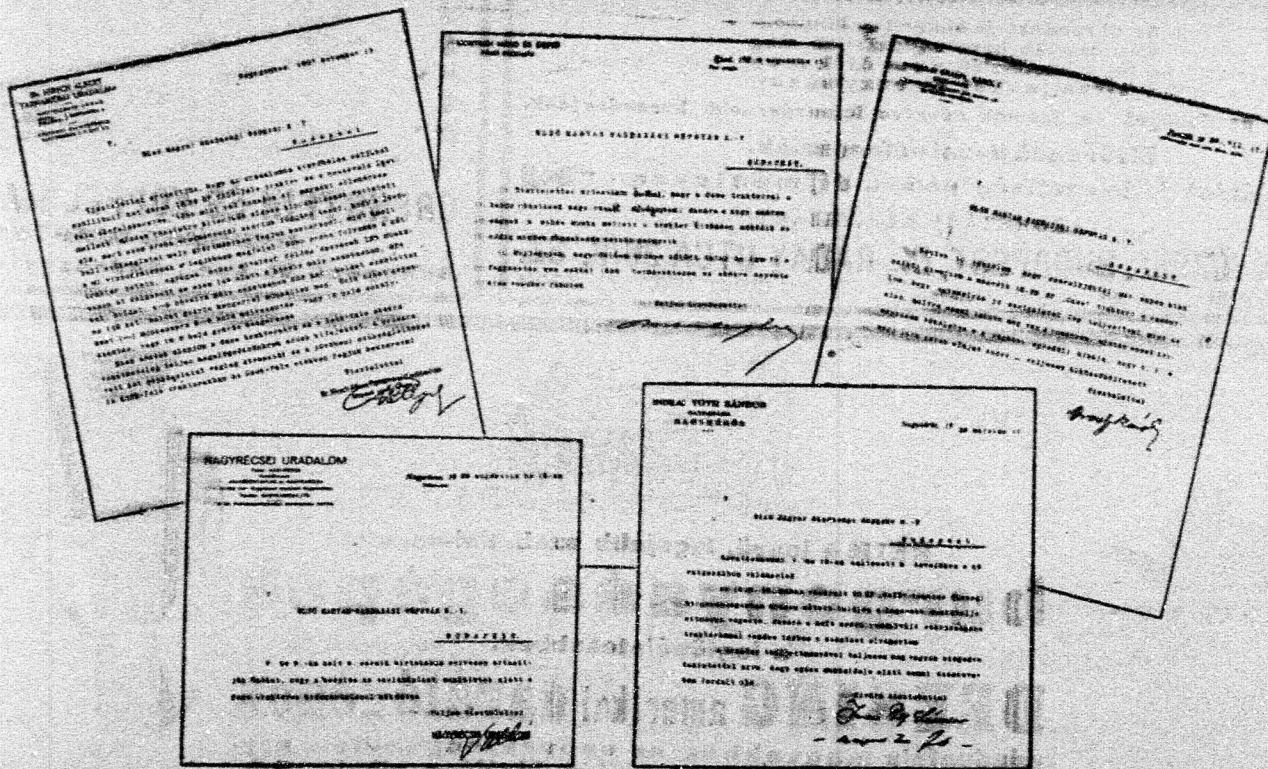
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

TELEFON: AUT. 100-00

88.500/1929. II. I. számú Földmivvelésügyi Miniszter rendeletével engedélyezett traktorakció keretében

15% ÁLLAMI HOZZÁJÁRULÁSSAL

beszerezhető a CASE TRAKTOR

12/20, 18/32 és 26/40 lóerő teljesítőképességgel forgalomba hozza:
ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T., BUDAPEST, VI., VÁCI-UT 19.
VÁROSI ELADÁSI TELEP: VILMOS CSÁSZÁR-UT 65. SZÁM.

Magyar Általános Köszönhánya Részvénytársulat, Budapest
 V., Zoltán-utca 2-4.
 Szállít: asztalhoz, gőzszántához és házfűtéshez
la tatali tojás- és téglabrikettet
la tatali darabos- és kockaszemet
 Felezőgallai karbidot, nagyüzemi- és portland cementet, égetett meszet

ÁTAZOTT FÖLDRE VONTATÁSRA
28 LŐERŐS RAUPENSTOCK
 LÁNCALPAS TRAKTOR
38-40 LŐERŐS GÉM
 KEREKES TRAKTOR
HOMOKRA HEGYES TEREPRE LEGKÖTŐTTEBB TALAJON LEGNAGYOBB TELJESÍTMÉNYRE
Gazdaságfejlesztési és Kereskedelmi Rt. Budapest, Széchenyi-utca 33. Telefon: 29932669

MARABU Kazánok és radiátorok központi fűtéshez. Gőzfűző-, gőzmosó- és fertőtlenítő-berendezések. Oranier, Ichor és Marabu folytonógó kályhák.
MAGYAR RADIATORGYÁR R.T., Budapest
SZEB Cementipari gépek és formák, teljes berendezések cementárnyak és műkögyárak részére. Építkezési gépek, kovarkák, falvontók. SZANTÓ és BECK mérnök speciális gépgyára, Budapest
 X₄ Gyomrői-ut 76-78. József 350-88. József 390-34. Telefon: József 390-34

Autó- és szántómotor FŐTENGELYEK és HENGEREK CSISZOLASA
 és minden e szakmába vágó alkatrészek készítése
DEDICS TESTYÉREK
 Budapest, VIII., Tóth Endre-utca 16. Telefon: J. 303-45. Alapítva 1903

KNUTH K.
MÉRŐK ÉS GYÁROS
BUDAPEST, VII., Garay-utca 10. TELEFON: J. 310-75
Vizvezetékek
Központi fűtés

GŐZEKE -részleteket minden gépgyártmányú gépekhez készítő és precíz kivitelben, acél, vas, erekeket, fémcsapágyakat, tüszőket, rényeket, kevasakat stb. **SODRONYMŰTELEKET**
SZILÁGYI és DISKANT gépgyára MISKOLCON.
 Első Magyar Gazdasági Gépgyár K. T. Ford-autók. Fordon-traktorok képviselése

Állatai épségét védi, jobb értékesítést nyer, ha tejgazdaságát AHLBORN-fele hevíto- és hűtőgépekkel látja el.
 Az új rendszerű kiméletes Ahlborn-fele hevítoék nem változtatják meg a tej összetételét, nem őrlik meg a vitaminokat és enzímákat.
 Feldolgozó gazdaságok és üzemek részére legmodernebb berendezések.
 Elsőrendű hazai referenciák.
 Ajánlat kötelezettség nélkül, díjmentesen.
 MAGYARORSZÁGI KÉPVISELET:
STANGA JÓZSEF, BUDAPEST, IX., RÁDAY-UTCA 26/K. SZ.
 TELEFON - AUTOMATA 857-43

Répaszállító kocsik, sinek — vágányok, motormozdonyok
 új és használt állapotban!
Vételeire:
ORENSTEIN ÉS KOPPEL MAGYAR R.T.
 KESKENYVÁGÁNYU VASUTAK GYÁRA
 Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 53. szám.

REIMA jegyű, legújabb szabadalmazott burgonyaásógépek
 a legtökéletesebbek.
DEERING amerikai darológépek
 mindenféle magvakhoz és osövestengerihez, ugy-szintén olajpogácsa megörlésére kiválóan alkalmasak.
DEERING műtrágyaszórógépek, valamint eredeti
KUXMANN WESTFÁLIA műtrágyaszórógépek
 közel 30 év óta általános közkedveltségnek örvendenek.
PROPPER SAMU R.-T., Budapest, V., Vilmos császár-ut 52.
 Áránlattal és felvilágosítással készségesen áll rendelkezésre:

ELADÁS

ALKALMI rézként szerzett Budapesti tároló k...

SASTINE-tractör kétféves, 400...

GEZERE, 20-as, jutányosan eladó, 15 éves, teljesen jókar...

ELADÓ Súlyos melletti hátk...

SZÁNTÓTRAKTOR nagy teljesítményű 50 HP, 8-vasú...

ERDŐTÉRSÉRE, kocsonyos, kőszelvény...

HASZÁLT benzinközdönyök olcsón kaphatók...

12 MAGYAR HOLDAS birtok építkezési...

PÁPIA Járásban, vasúti állomáshoz 2 kilométerre...

HÖCKER föltáblis lokomobilok ötven és hatvan...

RENZINOROMBOIDOK nyolcas Cberuseli, hatos...

GÖZKÉSZLET modern hűtőszas...

EGESZSÉGRŐK (kőszméte) minden mennyiségben...

ELADÓ 3000 ólea termő faj...

AZONNAL eladó 850 □-os bekerített...

BÉRGAZDASÁGI felszerelések, 6-3000 literes...

AZ ÖNGEK táplálékai tanácsadással...

Kedvezményes műtrágyák kamatmentesen 6-12 óra...

BÉRGAZDASÁGI felszerelések, 6-3000 literes...

AZ ÖNGEK táplálékai tanácsadással...

Kedvezményes műtrágyák kamatmentesen 6-12 óra...

BÉRGAZDASÁGI felszerelések, 6-3000 literes...

AZ ÖNGEK táplálékai tanácsadással...

Kedvezményes műtrágyák kamatmentesen 6-12 óra...

Trágya-szükségletét

most szerezzék be, nyári hónapokban árak olcsóbbak...

A TÖTÖLÁJONOSOK, motorosok minden kérdésére felvilágosít...

Szénát, szalmát,

lucernát, löherét, zabosbükkyöt és muhart

elad és vesz minden mennyiségben

Schreier Béla Kereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, VII., Izabella-u. 34.

Faltinger és Társa R.-T. Budapest, Vágóhid-u. 10/14

állati tápszergyár világhírű gyártmányai:

Universal sertéstakarmány.

ZWERNER JACQUES műtrágya és ortlakarmány cég

Budapest, V., Nádor-u. 28.

Sürgönyeim: Zwerner Budapest

SZÜSZÖS- ÉS PANNONBÜKKÖNY, REPCE, BIBORHERE, LUCERNA és egyéb

őszi takarmánymagvak

azonnali szállításra, elsőrendű minőségekben

legjutányosabban beszerezhetők:

Földes Győző Mag- és Terménykereskedelmi R.-T.

Budapest, V., Zrínyi-utca 14.

TRÁGYÁT:

komposztított fehért, sertés-trágyát...

Szénát és szalmát

preseibe vagy lazán, teljes vagonszekerekkel szállít...

Böhm Arnold takarmány- és terménykereskedő

Budapest VII., Vörösmarty-utca 20.

STADLER KAPU

KERITES

Szírii Iroda: Budapest VI., Teréz-körút 43.

A KONTRAKTET különleges termények...

BURGONYÁT

bármely mennyiségben készpénzzel vagy...

A földmivélés közgazdaságtana

AGRÁRGAZDASÁGTAN ÉS AGRÁRPOLITIKA

Írta: Matyasovszky Miklós megyei tanár

Ára: 18 pengő

Ez a könyv nemcsak rendszerbe foglalja az agrárpolitikát...

Pátria r.-t. könyvkiadója, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

VÉTEL

Eladni akar valaki gazdasági gépet?

VETELRE keresek kavafel vagy fekete nyárfát...

BOLGÁRKERTÉSE nagyob területű...

LAGÓKÖVET gézekhez, kisebb méretű...

SZERÉHMÉRLEGET használtat...

BÉRLET

DUNÁNTÚLI 800 holdas, prima bérlet...

ÁTADÓ 2000 holdas bérlet a Wien-i...

ELADÓ, bérbeadó birtokokról leírásokat...

BÉRLET ÁTADÓ, 216 m. holdas bérlet...

BÉRBEADÓ nagyon kedves fészek...

HASZONBÉRLET 800-600 holdig, jó...

Gőzekeberszántást

őzei és tavaszi szántást, gyepdörést, szőlőtelepek...

Wolf Ernő, Budapest-Kelenföld

Tejgazdasági gépek

Westfalia tejfőzők, tejhűtők, fejtődrök, tejkannák...

Stanga József tejgazdasági gépezetében, Budapest, IX., Ráday-u. 26/K.

12 havi hitelre

szállít a hivatalos bankamatlábát 2%-kal meghaladó kamat mellett...

tenyész- és igasállatot

teheneket és bikákat, bonyhádi, importált simmenthali...

British and Magyar Corporation Ltd. képviselője: Magyar Város- és Községfejlesztési R.-T.

Budapest, V., Béta-utca 6. Telefon: Automata 109-70

HEINR. HOLLMANN & Co., BURGSOLMS/L.

Eddig 3 ember nehezen, Minden országos prés

Hollmann-nyomószerkezettel

alakítható át.

Ezen nyomószerkezethez fektetett csekély összeg...

Nagy Testvérek Fémáruháza, Budapest VII., Teleg-utca 31.

Nincs több kifakult, repedezett lószerszám

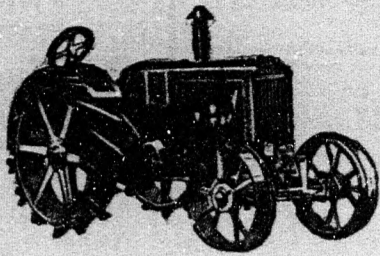
ott, ahol a „LUKRECIA” lószerszámfestő és impregnáló használják

Azonnal hozasson Tekintetes ur „LUKRECIA”-t, milliókat takarít meg

Gyártja és szállítja: Vad és Takács vegyi- és olajipartelepe. Budapest, VII., Bácska-u. 9.

A legmesszebbmenő garanciákkal ajánljuk a MASSEY-HARRIS-féle 20 HP és 30 HP

WALLIS traktort,

melynek munkateljesítménye utolérhetetlen,
tartóssága felülmúlhatatlan,
üzembiztonsága tökéletes,
üzeme a legolcsóbb.

A WALLIS traktor egyesíti a traktortechnika legmodernebb vívmányait!

Részletes felvilágosításokkal szívesen szolgálunk:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

ÁLLATOK

FELESBIRKÁT keres, a jó legelőket és épületekkel bíró Örvénykői Berggazdaság, Örvénykői, Somogy m. 2755

ANGLÁORLÓ importált szülők után származó 17 drb. 1 éves 120 kg súlyú, herksbirel tevésekben eladó, kilogrammonként 2 pengő árban, gróf Jankovich Béla Endre hitbizományi uradalmában, Órágik, Somogy megye. 3243

ÖRÖKIRÁT keresek 120 darabot 101 kintű 2-6 éves hizlalásra alkalmasat. Ajánlatot kér gróf Keglevich Gyula gazdasága, Pétervársra. 3173

KERSEK megvételre fehér fajta komondor szűkát néhány hónapost. Schultze Gábor, Bta, Pest m. 3275

ELSŐRENDE különféle kora yorkshire tenyészeknek rendkívül kedvező árban kaphatók. Mással béruradalmam, Kesző-hidegkut. 3313

Sertésokák és tehenek ivartalanítását

anyagi garancia mellett is vállalja

Dr. László Samu
sebész-állatorvos
Budapest, 6245
V., Lipót-körut 7. szám

CLIMAX nyersolajmotor

6 HP, azonnal szállítható.
Előmelegítés nélkül indul!

Ardó József, Budapest, Vilmos császár-ut 43.
Telefon: 216-34 6422

DINNYEPÜDÉ felibe vállain Ver Mihály, Szentendre, Kovács János leveleivel. 3285

200-250 DARAB merülő anyabirka részére felez helyes keresek, esetleg 100-120 hold 10 levető több évre béreinek. Herceg József, Baracsaposta, Szécsyár, u. p. Kerekegybáza. 3256

ELADÁS

Venni akar valaki gazdasági gépet alkalmi áron?

Forduljon alkalommal Braun és Ürményi újra. Budapest, 1351 V., Bányó-utca 7.

MONIKORD
FÜGGŐLEGES KÖVŰ DARÁLÓK

daráló különösen alkalmas malomok és gazdaságok részére tengeri, árpa, zab, kőles, borsó és olajpogácsa takarmányok feldolgozására, valamint malmi hulladékok őrlésére is.

Bárhová könnyen felszerelhető.

Kreiser Jenő malomgépgyár Budapest, VI., Váci-ut 69. sz.
Telefon: L. 916-91 Kérjen árajánlatot!

Révész Sándor
volt urad. intéző
állatbizományos
Budapest,
VIII., Baross-tér 4., I. 4.
Telefon (interurbán)
J. 358-II

Foglalkozik: szarvasmarha, sertés, juh, berju bizományi eladással, közvetít: basas, friss borjas, járműökörök, beállítani való ökrök, továbbtartásra alkalmas tinók és üszök, valamint hizott- és soványsertések, zsír és szalonna beszerzésével.

Marhaküldemények címe:
Budapest-Ferencváros
Marhavásártér 6377

STADLER
YUKÁN
LÁNCOK

YUKÁN LÁNCOK
Bírói Iroda: Budapest VI., Teréz-körut 43.

VESTÉSEK
150-200 vas- és szalmagyal munkással üzemeltetésű munkát keres. Vilos Lajos munkavállalkozó, Vicsa, u. p. Lovászaponta, Veszprém megye. 3060

250-300 DARAB birka kiad felvételre, juhással október 1-re. Hochhausen Frigyes, Celdömök, Vas megye. 3124

300-400 DARAB merülő f. sűs birka kiad felvételre október 1-re. Huchthausen Frigyes, Celdömök, Vas megye. 3124

300-400 DARAB merülő f. sűs birka kiad felvételre október 1-re. Huchthausen Frigyes, Celdömök, Vas megye. 3124

MEZŐGAZDASÁGI üzemeltetésű vállalatok 60-100 munkásig. Söre János, Rábahídvég, Vas megye. 3287

AJÁNLKOZIK feles juhászknak 100 darab birkaival, Radovits József László-maj, Hípoli, u. p. Zichyújfalu. 3288

RÉPÁZÉDÉST, tengeritörést vállal bármennyi munkással. Méthi Kálmán, Egyházasbólye, Vas megye. 3317

MEKALKATRÉSEK bármely gyártmányú fogatos ökökhez, ugyancsak szántóvassal, kormánykezeléssel, gőz- és motorkékekhez, elcsúszó acél-útlakhoz, versenyárakon szállítanak Braun és Ürményi, Budapest, Bányó-utca 7.

MEKALKATRÉSEK repészára, daráló, használt, renovált állapotban olcsón Braun és Ürményi, Budapest, Bányó-utca 7.

TRAKTOR utáni társasbortók és ökök, használt, renováltak, olcsón eladókat Braun és Ürményi, Budapest, Bányó-utca 7.

KUNGRIKANGRÉZOLÓ H-S-C-B félsz KPN-jegyzet, teljesen renoválva olcsón kapható Braun és Ürményi, Budapest, Bányó-utca 7.

TRIMM, használt, jókában, olcsón Braun és Ürményi, Budapest, Bányó-utca 7.

BURGONYATÁLLÓ GÉPEK, modern konstrukció, a burgonyát nem sérti. Burgonyatállók használt és új állapotban, Braun és Ürményi, Budapest, V., Bányó-utca 7.

KOMINÁLT SORVITÓGÉPEK Schultz-féle, könnyű, megbízható, kanalas rendszerűek, Braun és Ürményi, Budapest, V., Bányó-utca 7.

A LEGKISEBB

CATERPILLAR

VÉDJEGYŰ

TRAKTOR

3 vassal végez mélyszántást
5 vassal tarlóhántást

Ára szíjtárcsával. P II-500

UJ PROSPEKTUST KÖLD:
STEYR MŰVEK R.-T., BUDAPEST, VI., LEHEL-U. 25.

Minden gazda mielőtt traktort vásárol, saját érdekében
kérjen ismertetést Amerika legkiválóbb traktoráról

TWIN CITY

TRAKTORRÓL

Üzemzavarok nem fordulhatnak elő!

Alkatrészszükséglet minimális!

Teljesítőképessége a legcsekélyebb üzemanyagfogyasztás mellett meglepően nagy!

Felvilágosításokkal készséggel szolgál:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság
 Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. szám.

FŐZ VILÁGÍT FŰT
 250 GYERTYAFÉNNYEL
 A KOMBINÁLT
PHOEBUS
 GARANTÁLVA
 1 liter petroleum
 16-20 óráig világít
 1 órára 2 fillér
Falun. tanyán
 kellenségé teszi az estét
pótolja a villanyt!
 * készülékkel
 nappal este
FŐZ VILÁGÍT FŰT
 Kérjen ismertetést! Vezérkép-
 viselet: **Ardó József**
 Budapest, Vilmos császár-ut 43. Fizetési
 könnyítések

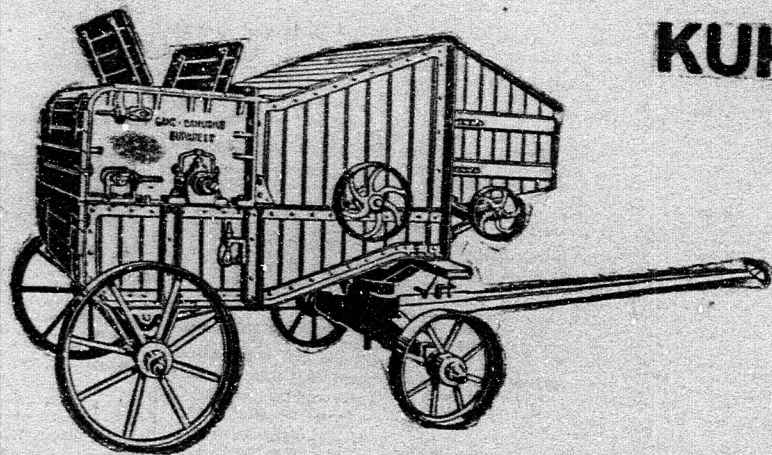
Mezőgazdák
„Zuhatag” kutja
 a legegyszerűbb és legjobb!
 Feltétlen hygienikus!
 Sok ezer darab évtizedek óta üzemben!
 Kedvező fizetési feltételek!
 Kizárólag szállítja a
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezele
 Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

Évi kötés mellett
vajat és uradalmi tejet
 átvessz legmagasabb napi áron **Sanus Tej-
 Üzem R.-T.**, Budapest, VIII., Karpfestein-u. 13.
 Telefon: József 458-52 6289

STEFANITS JÁNOS
 CIPÉZMESTER
 ANGOL LOVAGLÓSZIMA SPECIALISTA
 Dismagyar-, angol lovaglő-, Polo-
 csizmák, abszolút vízhatlan vadász-
 cipők, vadászcsizmák, szaloncipők,
 sportcipők készítése
 mérték után. 5719
 ELSŐRENŰ KIVITEL * MÉRSÉKELT ÁRAK
 Speciális angol bírányagok
 állandóan raktáron.
 Budapest, IX., Öllői-ut 85.
 TELEFON: JÓZSEF 416-24

HAZAI GÉPKERESKEDELMI R.T.

GANZ ÉS TÁRSA—DANUBIUS GÉP-, WAGGON- ÉS HAJÓGYÁR R. T. VEZÉRKÉPVISELETE
 V., Vilmos császár út 76. ✦
 TELEFON: Lipót 908-90 és 91.

Szab. ÁSVÁNYI-féle **KUKORICASZÁRTÉPŐK**

A alkalmasak:
 kukoricaszár, tök- és répalevel, szőlővenyige felapítására.

A száraz kukoricaszárban van:

Fehérje 17%
 Zsír 0.5%
 Keményítő 20.3%
 Nyersrost 23.5%

725 kg tepett kukoricaszár tápértéke = 100 kg réll széna tápértékével.

Ne pazarolja el a kukoricaszárát, hanem dolgoztassa fel az Ásványi-féle kukoricaszártépő géppel.
 Kívánatra készséggel szolgálunk árajánlattal és prospektusokkal.

„PÁTRIA” Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság nyomása, Budapest, IX. kerület, Öllői-ut 25. szám (Köztelék)

Felolvasó nyomdavezető: Mészáros Vilmos